

Krav- och kvalitetsbok

**Förfrågningsunderlag
Vårdval vårdcentral**

**VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN**

**Vårdval
vårdcentral**

På uppdrag av

Förfrågningsunderlag enligt lag (2008:962) om
valfrihetssystem (LOV) med förutsättningar att
bedriva vårdcentral inom Vårdval vårdcentral.
Gällande från och med den 1 januari 2027.

Versionsnummer: 1

Beslutad: 2026-09-23

Västra Götalandsregionen

Regionens hus

462 80 Vänersborg

Tel 010 441 00 00

www.vgregion.se

Krav- och kvalitetsboken finns att ladda ner på:
www.vgregion.se/kokvardcentral

Innehåll

INLEDNING.....	5
1. ATT ANSÖKA OM GODKÄNNANDE.....	6
1.1 Godkännande	7
1.2 Krav för att bli godkänd	8
1.3 Kvalificeringskrav på sökande	9
1.4 Godkännande av filial eller sjuksköterskemottagning	11
1.5 Godkännande av tilläggsuppdrag	11
1.6 Beslutsordning och handläggningstid	11
1.7 Återkallelse av godkännande	12
1.8 Om ansökan inte godkänns	12
1.9 Avstämning inför driftstart	13
1.10 Förändringar hos leverantör	13
2. OM UPPDRAGET	13
2.1 Målgrupp	14
2.2 Vårdåtagande.....	15
2.3 Samverkan	20
2.4 Tillgänglighet	25
2.5 Barnhälsovård	28
2.6 Bemanning och kompetens	30
2.7 Utbildningsuppdrag	32
2.8 Forskning, utbildning, utveckling och innovation (fouui)	34
2.9 Tilläggsuppdrag ungas psykiska hälsa (UPH).....	35
2.10 Primärvårdsuppdrag som inte ingår i åtagandet.....	37
3. ALLMÄNNA VILLKOR	38
3.1 Lagar, förordningar samt Västra Götalandsregionens riktlinjer och rutiner	39
3.2 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.....	39
3.3 Synpunkter och klagomål	39
3.4 Patientnämnd	40
3.5 Hantering av vårddokumentation och arkivering.....	40
3.6 Sekretess	40
3.7 Försäkringar, ansvar och åligganden	41
3.8 Personal och ledning	41
3.9 Underleverantörer	42
3.10 Annan verksamhet	43
3.11 Miljö	43
3.12 Antidiskrimineringsklausul	43
3.13 Säkerhet	44
3.14 Beredskapsplanering samt organisation för händelsehantering	44
3.15 Läkemedel	45
3.16 Smittskydd.....	46
3.17 Läkemedelsnära produkter	47
3.18 Hjälpmedel	47
3.19 Medicinsk diagnostik	48
3.20 Lokaler	49
3.21 Utrustning	50
3.22 Vårdhygien.....	50
3.23 Patientförmåner	50

3.24 Information och marknadsföring	51
3.25 Informationsmöten och samråd.....	52
4. REGLER FÖR VAL AV VÅRDcentral.....	53
4.1 Listning	54
5. UPPFÖLJNING.....	58
5.1 Öppen redovisning för att underlätta invånarnas val	46
5.2 Västra götalandregionens uppföljning	46
5.3 Verksamhetsuppföljning.....	47
5.4 Riktad uppföljning	48
5.5 Andra uppföljningsåtgärder	49
5.6 Datainsamling	49
5.7 Uppföljningssystem	49
5.8 Åtgärder vid avvikelser	50
5.9 Patientenkäter	50
6. ERSÄTTNING OCH KOSTNADSANSVAR.....	51
6.1 Ersättningsmodell för vårdcentralernas uppdrag.....	52
6.2 Patientavgift.....	64
6.3 Leverantörernas kostnadsansvar.....	65
6.4 Avstämningstidpunkt och leverans av indata.....	68
7. INFORMATIONSSYSTEM/INFORMATIONSTEKNOLOGI (IS/IT)	69
7.1 Generella is/it-stöd och it-relaterade krav	70
7.2 Framtida krav och förändringar	72
7.3 Specifika is/it-stöd och it-relaterade krav för Vårdval vårdcentral.....	72
8. SÄRSKILDA AVTALSBESTÄMMELSER.....	73
8.1 Meddelanden	74
8.2 Förändrad mottagningsadress	74
8.3 Förutsättningar.....	74
8.4 Avtalstid	75
8.5 Tolkningsordning.....	75
8.6 Fakturering och betalningsvillkor.....	75
8.7 Meddelarfrihet	76
8.8 Arbetsgivaransvar.....	76
8.9 Överlåtelse av avtal och ändrade ägarförhållanden	76
8.10 Ekonomiska påföljder vid leverantörens avtalsbrott.....	76
8.11 Förtida upphörande	80
8.12 Leverantörens ansökan om förkortad uppsägningstid	81
8.13 Befrielsegrunder/force majeure och ansvarsbegränsningar	82
8.14 Process för ändring av Krav- och kvalitetsboken	83
8.15 Tvist	83
8.16 Särskilt om effekten av sanktioner beslutade av EU	84
8.17 Undertecknande.....	85
BILAGOR	86
Bilaga 1 – Samverkansområden	87
Bilaga 2 – Begrepp och förkortningar	89
Bilaga 3 – Avtalshandling	91
Bilaga 4 – Omställningsuppdrag	94
Bilaga 5 – Uppföljning	95

INLEDNING

Västra Götalandsregionen ska erbjuda en jämlik, sammanhållen och tillgänglig hälso- och sjukvård som ges med högsta kvalitet och patientsäkerhet och utgår från den enskildes behov. Det långsiktiga målet är att skapa en hälso- och sjukvård som ger ökat värde för patienten och samtidigt utnyttjar resurser effektivt.

Den vård som är vanligt förekommande i befolkningen eller ofta återkommande för individen ska finnas nära och ges jämlikt, samordnat och personcentrerat. Prioriterade målgrupper i den nära vården är personer som behöver insatser och samordning från både region och kommun oavsett ålder, diagnos eller funktionsnedsättning. Samverkan ska särskilt beakta barnkonventionens mål. Det innebär att alla berörda parter ska prioritera tid och resurser för samordning och samverkan. Det centrala är den personcentrerade vården som utgår från den enskildes förutsättningar och behov.

Primärvården ska utgöra navet i den nära vården och ge en effektiv, bred och lättillgänglig hälso- och sjukvård som samspelar med annan hälso- och sjukvård, elevhälsa, socialtjänst och tandvård.

Strategin för omställningen beskriver ett önskat läge för hälso- och sjukvården i Västra Götaland 2028. Västra Götalandsregionen har tagit fram en genomförandeplan som konkretiserar omställningens riktning och takt under de kommande åren. Här definieras och periodiseras vilka effekter som ska uppnås i hälso- och sjukvårdssystemet inom de olika områdena fram till 2027. Strategins nuläge och önskat läge är utgångspunkt.

Regionfullmäktige fastställer budgeten och den utgör därmed grunden för allt arbete som utförs i Västra Götalandsregionens verksamheter.

Krav- och kvalitetsboken med bilagor är fastställd av operativa hälso- och sjukvårdsnämnden och utgör förfrågningsunderlag enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962). I Krav- och kvalitetsboken beskrivs det uppdrag som omfattas av valfrihetssystemet, de krav som leverantören ska uppfylla, vilka administrativa rutiner som kommer att användas och hur uppföljning kommer att ske.

Vårdval vårdcentral utvecklas kontinuerligt. För detaljerad information och förtydliganden till Krav- och kvalitetsboken, se:

www.vgregion.se/vardgivarwebben.

1. Att ansöka om godkännande

I kapitel 1 finns information om tillvägagångssätt och krav för att starta en ny enhet inom Vårdval vårdcentral. Här beskrivs processen från inkommen ansökan till godkännande och driftsstart.

För att en leverantör ska få bedriva vård inom Vårdval vårdcentral ska verksamheten upphandlas enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV). Den sökande ska uppfylla kraven i Krav- och kvalitetsbok, Vårdval vårdcentral. Ansökan om godkännande och avtal ska tecknas för varje vårdcentral. I ansökan ska anges i vilken kommun eller stadsområde i Göteborg den sökande avser att etablera en vårdcentral.

Ansökan och samtliga efterfrågade bilagor och handlingar ska vara skrivna på eller översatta till svenska. Den sökande ansöker om godkännande i enlighet med Västra Götalandsregionens anvisningar som finns på **vårdgivarwebben, Vårdval vårdcentral** eller på den nationella webbplatsen för annonsering av valfrihetssystem: **Hitta LOV-uppdrag**

1.1 GODKÄNNANDE

Beslut om godkännande och tecknande av avtal fattas av nämnd som ansvarar för hälso- och sjukvård i Västra Götalandsregionen. Om beslut om godkännande fattas tecknas ett avtal mellan Västra Götalandsregionen och leverantören. Avtalet reglerar samtliga villkor för att bedriva vårdverksamhet inom Vårdval vårdcentral. Avtalet utgörs av den avtalshandling som återfinns i bilaga 3, vilken undertecknas av parterna, jämte Krav- och kvalitetsboken med bilagor och hänvisningar.

Leverantör inom Vårdval vårdcentral får inte bedriva vård enligt lag (1993:1651), om läkarvårdsersättning (LOL) förordningen (1994:1121) om läkarvårdsersättning (FOL), i samma eller i annan juridisk person. Leverantör inom Vårdval vårdcentral får inte organisera verksamhet så att det uppstår en risk för sammanblandning med verksamhet enligt LOL och FOL.

Leverantör inom Vårdval vårdcentral får inte heller bedriva annan verksamhet i anslutning till den verksamhet som bedrivs i Vårdval vårdcentral, så att risk för sammanblandning uppstår.

Leverantören ska redovisningsmässigt hålla alla delar av leverantörens verksamhet som inte omfattas av Vårdval vårdcentral tydligt avskilt från den del av leverantörens verksamhet som omfattas av åtagandet i Vårdval vårdcentral. Detta gäller inklusive men inte begränsat till information och uppgifter, oavsett i vilken form de förekommer, kopplat till leverantörens bokföring och redovisning, läkemedelsförskrivning och journalföring.

1.2 KRAV FÖR ATT BLI GODKÄND

1.2.1 Ekonomisk ställning

Den sökande ska beskriva verksamhetens ägarförhållanden, oavsett vilken associationsform som gäller eller avses gälla. Sökande som har nystartat företag eller ett företag under bildande ska bifoga dokumentation som visar att bolaget har en stabil ekonomisk bas genom att redovisa aktiekapital eller tillgångar i företaget eller redovisa en finansiell säkerhet, till exempel checkkredit, lånelöfte från bank eller koncerngaranti. Kopia på säkerheter som åberopas i ansökan ska bifogas. För aktiebolag under bildande gäller att aktiebolaget ska vara bildat innan avtal tecknas. Den sökande ska ha ekonomisk stabilitet och ekonomiska förutsättningar att utföra uppdraget enligt Krav- och kvalitetsboken.

Västra Götalandsregionen gör en helhetsbedömning av sökandes ekonomiska stabilitet och ekonomiska förutsättningar under avtalstiden. Västra Götalandsregionen har rätt att inhämta upplysningar, dokumentation och eventuella referenser för att säkerställa den sökandes ekonomiska ställning eller kontrollera lämnade uppgifter. Kontrollen kan innebära att sökandens revisor eller bank kontaktas.

Västra Götalandsregionen kontrollerar att den sökande är:

- registrerad i aktiebolags-, handels-, eller föreningsregister
- godkänd för F-skatt
- registrerad som arbetsgivare samt registrerad för innehållen preliminär A-skatt och arbetsgivaravgifter
- fri från skulder vad gäller svenska skatter och sociala avgifter.

Utländska sökanden som är juridiska personer ska uppfylla kraven på juridisk och ekonomisk ställning genom att bifoga motsvarande intyg från behöriga myndigheter i det land där sökanden är etablerad, till sin ansökan. Intygen ska styrka att sökanden där har betalt föreskrivna skatter och avgifter samt att sökanden är registrerad i den officiella förteckningen över näringsidkare i det land där sökanden är verksam. Sådana intyg får inte vara äldre än fyra (4) månader vid ansökningsdagen.

1.2.2 Verksamhetens bedrivande

Den sökande ska redovisa hur verksamheten ska bemannas och bedrivas så att Krav- och kvalitetsboken uppfylls. Av ansökan ska framgå

- på vilken mottagningsadress verksamheten kommer att bedrivas
- att verksamheten kommer bemannas med den kompetens och i den omfattningen uppdraget anger enligt kapitel 2 i Krav- och kvalitetsboken
- att verksamheten från driftstart kommer att utföras enligt Krav- och kvalitetsboken

ATT ANSÖKA OM GODKÄNNANDE

- att verksamheten kommer att ha ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt Socialstyrelsens föreskrift (SOSFS 2011:9)
- namn på verksamhetschef och om denna inte är läkare, även medicinskt ansvarig läkare
- anlåtande av eventuella underleverantörer
- en plan för särredovisning av olika avtal som den sökande har med Västra Götalandsregionen
- att verksamheten är registrerad i vårdgivarregistret hos Inspektionen för vård och omsorg, enligt 2 kap. 1 § patientsäkerhetslagen (2010:659).

Ansökan kommer inte godkännas om Västra Götalandsregionen bedömer att den sökande saknar förutsättningar att bedriva verksamhet.

Sökande ska från och med driftstart utföra åtagandet i Krav- och kvalitetsbok Vårdval vårdcentral i hela dess omfattning. Västra Götalandsregionen kommer att göra sin bedömning av om sökande kan antas uppfylla dessa krav utifrån de beskrivningar sökande lämnar i sin ansökan. Västra Götalandsregionen kommer även ta hänsyn till erfarenheter av hur sökande utfört uppdrag.

1.2.3 Lokaler och utrustning

Den sökande ska tydligt redovisa att de krav på lokaler och utrustning som återfinns i kapitel 3 i Krav- och kvalitetsboken kan säkerställas.

Se tillämpningsanvisning för lokaler, regionens riktlinjer för fysisk tillgänglighet samt **vårdgivarwebben**.

1.2.4 It-relaterade krav

Den sökande ska tydligt redovisa att de krav på it-stöd som återfinns i kapitel 7 i Krav- och kvalitetsboken kan säkerställas. I avtalet ingår att vidareutveckla it-stödet för framtida krav och förändringar enligt kapitel 7 i Krav- och kvalitetsboken.

1.3 KVALIFICERINGSKRAV PÅ SÖKANDE

Västra Götalandsregionen får utesluta en sökande om någon av de omständigheter som anges i 7 kap. 1 § LOV föreligger. Om sökanden är en juridisk person, får sökanden uteslutas om en företrädare för den juridiska personen har dömts för sådant brott eller gjort sig skyldig till sådant fel som närmare anges i första stycket punkt 3 eller 4 i den bestämmelsen. Sökande ska, på Västra Götalandsregionens begäran, visa att det inte finns grund för uteslutning enligt första stycket 1, 2, 3 eller 5 i nämnd bestämmelse.

Västra Götalandsregionen kan också utesluta en sökande på följande grunder:

- den sökande har en låg kreditvärdighet enligt kreditupplysningen och Västra Götalandsregionen bedömer att det kan antas påverka den sökandes förmåga att bedriva verksamheten
- den sökande kan inte redovisa en ekonomisk stabilitet som krävs för att driva verksamheten, eller saknar ekonomiska garantier att verksamheten kan säkras
- en eller flera företrädare för den sökande har varit inblandad i tidigare konkurs
- en eller flera företrädare för den sökande har direkt eller indirekt tidigare haft uppdrag åt Västra Götalandsregionen eller annan upphandlande myndighet, som Västra Götalandsregionen eller annan upphandlande myndighet till följd av brister i den sökandes agerande sagt upp i förtid eller inte förlängt
- den sökande eller företrädare för den sökande har haft upprepade, nu inbetalda skulder, skulder avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt i hemlandet eller annan stat inom EES-området
- Västra Götalandsregionen eller annan myndighet genomför en utredning om allvarliga brister i verksamhet som den sökande eller företrädare har i annat uppdrag
- företrädare för sökande är dömd för eller föremål för utredning av brott som av Västra Götalandsregionen anses påverka förtroendet för vården.

1.3.1 Förbud mot tilldelning av kontrakt i vissa fall, mot bakgrund av beslutade sanktioner mot Ryssland

I enlighet med rådets förordning (EU) 2022/576 av den 8 april 2022 om ändring av förordning (EU) nr 833/2014 om restriktiva åtgärder mot bakgrund av Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina är Västra Götalandsregionen förhindrad att tilldela ett kontrakt enligt Vårdval vårdcentral till, eller i förhållande till:

- a) ryska medborgare eller fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som är etablerade i Ryssland,
- b) juridiska personer, enheter eller organ vars äganderätter till mer än 50 procent direkt eller indirekt ägs av en enhet som avses i punkt a ovan, eller
- c) fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som agerar för, eller på uppdrag av, en enhet som avses i punkt a eller b ovan.

Vad som anges i punkt c ovan omfattar även, under förutsättning att de står för mer än 10 procent av värdet på det kontrakt som denna upphandling avser, underleverantörer/underentreprenörer/underkonsulter, leverantörer/entreprenörer/konsulter, eller företag eller andra enheter vars kapacitet åberopas för att uppfylla de krav på ekonomisk och finansiell ställning eller teknisk och yrkesmässig kapacitet som ställs i denna upphandling.

1.4 GODKÄNNANDE AV FILIAL ELLER SJUKSKÖTERSKEMOTTAGNING

Sökanden som är godkänd för uppdraget kan ansöka om att bedriva filial eller sjuksköterskemottagning. Ansökan om sådan verksamhet kan ske under hela avtalsperioden.

Filial eller sjuksköterskemottagning är utbudspunkt inom samma kommun men på annan mottagningsadress än leverantörens vårdcentral med särskilda villkor.

Som filial betraktas en utlokaliserad mindre del av verksamheten, inklusive läkarmottagning, som är till nytta för huvudenhetens listade patienter. Som sjuksköterskemottagning betraktas en utlokaliserad mindre del av verksamheten där sjuksköterskemottagning bedrivs.

Möjlighet till filial och sjuksköterskemottagning gäller framförallt i områden där avstånd för resor är stora och där kommunikationerna är glesa och enbart där fullvärdig vårdcentral inte finns. En filial eller sjuksköterskemottagning får inte användas för att kringgå konkurrensreglerna inom Vårdval vårdcentral.

Öppettiderna anpassas efter befolkningens behov och informeras tydligt till befolkningen.

1.5 GODKÄNNANDE AV TILLÄGGSUPPDRAG

Sökande som är godkänd för uppdraget kan ansöka om att bedriva tilläggsuppdrag. Ansökan om tilläggsuppdrag kan lämnas in under hela avtalsperioden. Avtal för tilläggsuppdraget tecknas separat i övrigt gäller samma villkor för godkännande och avslut för tilläggsuppdraget som för uppdraget.

1.6 BESLUTSORDNING OCH HANDLÄGGNINGSTID

Om sökande anser att någon del av ansökan ska omfattas av sekretess ska detta anges i ansökan och motiveras.

Västra Götalandsregionen kommer i varje enskilt fall och vid varje förfrågan pröva huruvida en specifik uppgift omfattas av sekretess.

När en komplett ansökan kommit in handläggs den av Västra Götalandsregionen som bedömer om den sökande uppfyller de krav som återfinns i Krav- och kvalitetsboken. Politiskt beslut fattas i två steg:

- godkännande av leverantör
- tecknande av avtal.

Besked om godkännande ska meddelas till den sökande senast fyra (4) månader efter att komplett ansökan kommit in.

ATT ANSÖKA OM GODKÄNNANDE

Godkännandet av en rehabenhet gäller i sex månader. Om avtal inte tecknats inom dessa sex månader förfaller godkännandet. Västra Götalandsregionen kan på begäran från den sökande och om särskilda skäl föreligger, förlänga tiden mellan godkännande och avtalstecknande till att gälla nio månader. Tidpunkt för driftstart anges i avtalet. Driftstart kan enbart ske den första dagen i en kalendermånad som tidigast tre (3) månader och senast sex (6) månader efter tecknande av avtal, om inte särskilda skäl föreligger. Driftstart medges inte under januari, juli eller augusti.

1.7 ÅTERKALLELSE AV GODKÄNNANDE

Västra Götalandsregionen har rätt att återkalla godkännandet om den sökande inte uppfyller villkoren för att bedriva vårdcentral innan avtal har undertecknats mellan parterna. Den sökande har inte rätt till någon form av ersättning till följd av Västra Götalandsregionens beslut.

1.8 OM ANSÖKAN INTE GODKÄNNES

En ansökan kan komma att avvisas eller avslås om det föreligger andra skäl än i avsnitt 1.5, exempelvis om:

1. Ansökan inte är komplett ifylld eller är felaktigt eller otydligt ifylld
2. Ansökan inte är undertecknad av behörig företrädare för sökanden
3. Sökanden har underlåtit att bifoga de handlingar och intyg som krävs för att ansökan ska vara komplett
4. Sökanden inte hör samman Västra Götalandsregionens föreläggande att komplettera eller rätta ansökan eller inkomma med kompletterande underlag till ansökan
5. Västra Götalandsregionen utifrån ansökan bedömer att åtagandet i Vårdval vårdcentral inte kommer att kunna bedrivas i enlighet med villkoren i avtalet från beräknad driftstart.
6. Sökande inte kan visa denne har tillgång till lokaler anpassade för verksamheten inom Västra Götalandsregionen.
7. Lokalerna inte uppfyller Västra Götalandsregionens riktlinjer för fysisk tillgänglighet i en omfattning som inte går att åtgärda.
8. Sökande inte har visat att denne har tillgång till den utrustning som krävs för att bedriva verksamheten.

Om Västra Götalandsregionen har beslutat att inte godkänna den sökande kan denna lämna in en ny ansökan som provas enligt den Krav- och kvalitetsbok som gäller vid den aktuella tidpunkten.

1.8.1 Överprövning

Sökande kan överklaga Västra Götalandsregionens beslut om avslag på ansökan om godkännande hos Förvaltningsrätten i Göteborg inom tre veckor från det att underrättelsen om beslutet skickades. Begäran om rättelse bör även delges Västra Götalandsregionen.

1.9 AVSTÄMNING INFÖR DRIFTSTART

Västra Götalandsregionen gör senast två veckor före avtalad driftstart en uppföljning tillsammans med leverantören på plats i vårdcentralens lokaler. Västra Götalandsregionen kommer vid mötet att följa upp och säkerställa att samtliga krav för verksamheten uppfylls enligt Krav- och kvalitetsboken. Leverantören ska senast två veckor före driftstartsmötet skicka in ett slutligt intyg enligt fastställd mall på Vårdgivarwebben utfärdat av certifierad sakkunnig i tillgänglighet som styrker att verksamhetens lokaler uppfyller kraven enligt Västra Götalandsregionens riktlinjer och standard för fysisk tillgänglighet. Leverantören bekostar tillgänglighetsgranskningen och de intyg som krävs. Västra Götalandsregionen har rätt att besluta om en senare driftstart eller att säga upp avtal till förtida upphörande om bedömning görs att leverantören saknar förutsättningar att uppfylla samtliga krav för verksamheten.

Leverantören äger inte rätt till någon form av ersättning till följd av Västra Götalandsregionens beslut om att säga upp avtal till förtida upphörande. Västra Götalandsregionen äger rätt till ersättning från leverantören för kostnader Västra Götalandsregionen haft till följd av leverantörens brister.

Uppsägning till förtida upphörande av avtal innebär ett samtidigt och absolut återkallande av godkännandet. Leverantören ansvarar för och bekostar information till allmänheten om förtida upphörande, se 8.11.

1.10 FÖRÄNDRINGAR HOS LEVERANTÖR

Leverantören får inte helt eller delvis överlåta sina rättigheter och/eller skyldigheter enligt detta avtal utan Västra Götalandsregionens skriftliga godkännande. Om ägarförhållanden hos den sökande/leverantören eller moderbolag ändras ska detta utan dröjsmål anmälas skriftligt till Västra Götalandsregionen. Västra Götalandsregionen har rätt att granska de nya förhållandena på samma sätt som vid en ny ansökan om godkännande enligt Krav- och kvalitetsboken. Se 1.5 och avtalshandlingen i bilaga 3.

Ändring av mottagningsadress i avtal ska föregås av godkännande av Västra Götalandsregionen. Se 8.2.

2. Om uppdraget

I kapitel 2 finns information om de olika delar som ingår i uppdraget att bedriva vårdcentral inom Vårdval vårdcentral. Utöver vårdåtagandet för olika patientgrupper beskrivs vikten av samverkan i vårdkedjan, kontinuitet och samordning för patienten samt vilka krav som finns på kompetens och bemanning.

Leverantören ska erbjuda vård och behandling på primärvårdsnivå i enlighet med vad som anges i hälso- och sjukvårdslagen och hälso- och sjukvårdsavtalet. Vården ska ges utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper.

Leverantören ska bedriva vård i samverkan såväl inom som utom vårdcentralen för att erbjuda adekvata utrednings-, behandlings-, habiliterings- och rehabiliteringsalternativ.

Samverkan med andra vårdgivare och huvudmän ska bedrivas så att patient och närstående upplever vården som en helhet. Genom ett hälsofrämjande och förebyggande förhållningssätt ska patienten stimuleras att ta ansvar för sin egen hälsa.

Leverantören ska bidra till att vård som kan bedrivas på annan vårdnivå, under ordnade former flyttas till vårdnivå enligt principen om lägsta effektiva omhändertagandenivå

Förändringar i uppdrag kan komma att ske löpande utifrån förändrade förutsättningar samt flytt av vård mellan vårdnivåer. Leverantören ska bidra till att vård som kan bedrivas på annan vårdnivå, under ordnade former flyttas till vårdnivå enligt principen om lägsta effektiva omhändertagandenivå.

Leverantören ska följa nationella samt regionala medicinska riktlinjer, handlingsplaner och vårdprogram som fastställts av Västra Götalandsregionen. Leverantören ska medverka i Västra Götalandsregionens modell för gemensam styrning inom ansvarsområdet genom deltagande i samordningsråd primärvård och i kunskapsstyrning genom deltagande i primärvårdsrådet, regionala processteam, nationella arbetsgrupper eller andra aktuella grupperingar med fokus på primärvårdsområdet. Enheten ska medverka i utvecklingen av regionala medicinska riktlinjer, behandlingsrutiner och vårdprogram. Vårdgarantier som Västra Götalandsregionen fastställer, liksom Västra Götalandsregionens regler för att såväl remittera som ta emot patienter, ska tillämpas av leverantören.

2.1 MÅLGRUPP

- Leverantören ska erbjuda vård och behandling på primärvårdsnivå till invånare i Västra Götalandsregionen.
- Vård ska på samma villkor erbjudas invånare från andra regioner enligt villkoren i riksavtalet för utomlänsvård, regiongemensamma riktlinjer och till invånare som är kvarskrivna enligt § 16 folkbokföringslagen (1991:481).

- Uppdraget omfattar även personer som har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom enligt Europaparlamentets och -rådets förordning (EG) 883/2004 eller omfattas av konventioner samt överenskommelser om sjukvårdsförmåner som Sverige har ingått med andra länder.¹
- Vården ska ges på lika villkor oavsett bostadsort, etnisk eller religiös tillhörighet, funktionsvariation, genus, kön, könsidentitet eller -uttryck, sexuell läggning, social ställning, utbildningsgrad eller ålder.

2.1.1 Asylsökande och personer utan tillstånd

Leverantören ska erbjuda hälso- och sjukvård samt en kostnadsfri hälsoundersökning till asylsökande och personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd enligt bestämmelser som finns på **vårdgivarwebben, asylsökande och personer utan tillstånd**.²

2.2 VÅRDÅTAGANDE

Uppdraget omfattar planerad och oplanerad vård i form av:

- rådgivning
- utredning
- diagnostik
- behandling (enskilt eller i grupp)
- omvårdnad
- habilitering och rehabilitering
- uppföljning för vårdcentralens listade patienter

Ansaret omfattar både somatisk och psykisk ohälsa, sjukdom och funktionsnedsättning samt hantering av försäkringsmedicinska frågor oavsett ålder.

Vårdcentralen har ansvar för att bedöma och behandla sjukdomstillstånd på primärvårdsnivå som kräver omedelbart medicinskt omhändertagande och vård som inte kan anstå för alla individer som vänder sig till vårdcentralen eller befinner sig i dess närhet oavsett om patienten är listad på vårdcentralen eller inte.

- medicinsk bedömning, behandling och vägledning när socialtjänst eller ambulanspersonal begär det
- konstatera dödsfall
- bistå Polismyndighet med medicinsk bedömning, behandling, konstatera dödsfall
- undersöka och utfärda intyg för psykiatrisk tvångsvård och vård vid skadligt bruk och beroende

¹ www.vgregion.se/turisthandbok

² www.vgregion.se/halsa-och-varld/vardgivarwebben/varldadministration/personer-fran-andra-lander/asylsokande-och-personer-utan-tillstand

- utfärda intyg och utlåtanden relaterat till vårdåtagandet samt att konstatera dödsfall utanför sjukhus och utfärda dödsbevis
- ansvara för dödsorsaksintyg utfärdas för listade patienter som avlidit utanför sjukhus och att eventuell obduktion utförs

Vid okänd identitet eller misstänkt onaturlig död ska polismyndighet omgående kontaktas.

Leverantören ska uppmärksamma de psykosociala faktorernas betydelse för den fysiska och psykiska hälsan. Leverantören ska särskilt beakta tidig upptäckt av barn som far illa och personer som utsätts för våld i nära relationer.

Leverantören ska uppmärksamma behov av tandvårdsstöd för personer med stort behov av vård- och omsorg. Mer information finns på **vårdgivarwebben, särskilt tandvårdsstöd**.³

2.2.1 Hälsofrämjande förhållningssätt, prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor

Ett hälsofrämjande förhållningssätt innebär att informera, stödja och motivera personer att ta eget ansvar för sin hälsa. Sjukdomsförebyggande insatser innebär att råd om levnadsvanor integreras i de riktade insatser som vården ger för att förebygga och behandla sjukdom.

Vårdcentralen ska:

- systematiskt arbeta hälsofrämjande på individ- och gruppnivå, ge råd om egenvård och arbeta för tidig upptäckt av hälsorisker.⁴
- arbeta för att tidigt uppmärksamma ohälsosamma levnadsvanor som tobaksbruk, riskbruk av alkohol och droger, ohälsosamma matvanor och brist på fysisk aktivitet. Riskgrupper ska särskilt uppmärksammas. Vid behov ska vårdcentralen hänvisa till patientens valda rehabenhet.
- medverka i befolkningsinriktat hälsofrämjande och förebyggande arbete inom närområdet i samverkan med kommun och andra aktörer.

2.2.2 Vaccinationer

Vårdcentralen ska erbjuda vaccinationer enligt folkhälsomyndighetens rekommendationer, regionala beslut och på uppdrag av regional vaccinations-samordning även utöver de som ingår i barnhälsovårdsprogrammet. Vaccinationerna ska registreras i IT-system beslutade av Västra Götalandsregionen.

³ www.vgregion.se/halsa-och-varld/vardgivarwebben/uppdrag-och-avtal/tandvard/sarskilt-tandvardsstod/

⁴ Se regionala riktlinjer som handlingsplaner, beslutsstöd m.m.

2.2.3 Kroniskt sjuka och personer med sammansatta vårdbehov

Vårdcentralen ska organisera så att hälso- och sjukvård ges till patienter med kronisk sjukdom och patienter med sammansatta vårdbehov på ett personcentrerat arbetssätt.

Verksamheten ska arbeta aktivt med att förebygga sjukdom och funktionsnedsättning för såväl fysisk- som psykisk ohälsa.

Patienterna ska erbjudas råd, stöd, behandling samt utbildning i egenvård, individuellt och/eller i grupp.

En dokumenterad överenskommelse kan erbjudas och god tillgänglighet och kontinuitet ska tillförsäkras målgrupperna. Patienterna ska erbjudas råd, stöd, behandling samt utbildning i egenvård, individuellt och/eller i grupp.

Listade patienter med medfödd eller tidigt förvärvat funktionsnedsättning och nedsatt autonomi ska erbjudas årliga hälsosamtal och somatisk undersökning av vårdcentralen, om inte en annan vårdverksamhet har tagit över ansvaret för de årliga kontrollerna.

2.2.4 Psykisk ohälsa, sjukdom och psykisk funktionsnedsättning

Vårdcentralens åtagande gäller barn, ungdomar och vuxna med psykisk ohälsa, sjukdom och funktionsnedsättning som inte behöver specialistkompetens från psykiatri.

Vid alla vårdcentraler ska barn och unga som söker med psykisk ohälsa få en medicinsk bedömning. Vid lättare ångest- och depressionstillstånd ska ett strukturerat psykopedagogiskt stöd ges till barn eller ungdom och dess vårdnadshavare.

Vårdcentralen har ansvar för patienter med riskbruk, skadligt bruk och beroende avseende såväl spel, läkemedel samt andra tillvänjande medel.

Uppdraget omfattar tidig upptäckt och rådgivning, behandling av lindriga former av abstinens som kan behandlas i primärvård.

Specialistpsykiatri ansvarar för årligt hälsosamtal hos patienter med långvarig psykiatrisk ohälsa eller sjukdom och uppföljning av somatiska effekter av pågående psykofarmakabehandling.

Leverantören ska samverka med kommunen kring barn och ungdomar med sammansatt psykisk eller psykiatrisk och social problematik och följa gällande riktlinjer.

Både medicinsk och psykologisk behandling ska ges vid skadligt bruk och beroende av alkohol. Behandling av somatiska och psykiska tillstånd relaterade till skadligt bruk eller beroende som inte kräver specialistvård ingår i uppdraget.

Basal funktionsbedömning ska kunna utföras.

Psykoterapeutiska behandlingar av korttidskaraktär ska erbjudas i enlighet med gällande riktlinjer.

2.2.5 Mottagning för äldre och patienter med komplexa behov

Vårdcentralen ska organisera teambaserat och personcentrerat arbete för patienter 75 år och äldre samt patienter med komplexa behov. Fast vårdkontakt och fast läkarkontakt tillsammans med patienten är kärnan i teamet. Syfte och mål är att skapa trygghet, öka tillgänglighet och kontinuitet för dessa målgrupper och närstående.

Arbetet ska ske proaktivt med samordnad individuell plan (SIP) och dokumenterad överenskommelse tillsammans med patienten för att främja livskvalitet, fysisk och psykisk hälsa samt förhindra försämring hos målgrupperna. Insatser för psykisk hälsa, hembesök och rehabilitering ska särskilt beaktas.

Samverkan ska ske utifrån ett personcentrat arbetssätt med till exempel:

- kommunens verksamheter som primärvård, socialtjänst m.fl.
- specialiserad vård
- Västra Götalandsregionens övriga hälso- och sjukvård och tandvård civilsamhället.

Mottagningen ska ha direktnummer utan knappval och återuppringning samt telefonid som ska kommuniceras i alla informations- och distributionskanaler samt skriftligt direkt till patienten som det gäller.

2.2.6 Samordnad vårdprocess

Vårdcentralen ska medverka till en väl samordnad vårdprocess när patienten har behov av annan kompetens än den som vårdcentralen kan erbjuda.

Vårdcentralen ska erbjuda dietistinsatser på primärvårdsnivå till patienter som behöver sådana insatser. Detta beställs från en regional funktion för dietistkompetens.

Vårdcentralen ska ha en planering för patientens rehabilitering vilket innefattar det försäkringsmedicinska uppdraget. Koordineringsinsatser för sjukskrivna patienter ska ges. Det ska finnas dokumenterade lokala rutiner för de försäkringsmedicinska processerna såsom till exempel sjukskrivning och de insatser som möjliggör för individer att kvarstanna eller återgå i arbete.

2.2.7 Dokumenterad överenskommelse

Dokumenterad överenskommelse är en överenskommelse mellan patient och vårdgivare. Överenskommelsen utgår från ett personcentrerat arbetssätt och frågan "Vad är viktigt för dig?". Avsikten är att hålla ihop och koordinera informationsflöden, planer och de insatser som vårdgivare och patient har kommit överens om.

2.2.8 Fast vårdkontakt och vårdsamordnare

Vårdcentralen ska erbjuda hög tillgänglighet och kontinuitet i vårdkontaktarna. Patienter som har behov av eller begär, ska få en fast vårdkontakt. Vid livshotande tillstånd ska en läkare utses.

Vårdcentralen har ett särskilt ansvar för att utse en fast vårdkontakt i samband med in- och utskrivning från specialiserad hälso- och sjukvård.

Patientgrupper som särskilt ska beaktas för fasta vårdkontakter framgår av regionala medicinska riktlinjer och tillämpningsanvisningar.

2.2.9 Fast läkarkontakt

Vårdcentralen ska erbjuda listade patienter att välja en fast läkarkontakt. Patienter med kronisk sjukdom, patienter med komplexa behov eller patienter som har ett kontinuerligt vårdbehov ska prioriteras. Vårdcentralen ska kommunicera vem som är patientens fasta läkarkontakt.

Följande kan vara fast läkarkontakt:

- Specialist i allmänmedicin
- Läkare som genomgår specialisttjänstgöring i allmänmedicin
- Specialist i geriatrik
- Specialist barn- och ungdomsmedicin

Dispens kan beviljas för läkare med andra specialiteter som arbetat länge kontinuerligt i primärvård och bedöms lämplig för uppdraget.

I ansvaret som fast läkarkontakt ingår att vägleda patienten i dennes kontakter med övrig hälso- och sjukvård och i förekommande fall samordna de undersöknings- och behandlingsåtgärder som vidtas. Den fasta läkarkontakten ska vara den läkare som patienten så långt som möjligt får träffa vid planerade besök.

2.2.10 Läkemedelsgenomgång

Fördjupad läkemedelsgenomgång och översyn av patientens läkemedelsbehandling ska genomföras enligt gällande regionala medicinska riktlinjer för patienter som är 75 år eller äldre, minst en gång per år.

Fördjupad läkemedelsgenomgång ska utföras för patienter, oavsett ålder, där det finns misstanke om läkemedelsrelaterade problem.

2.2.11 Medicinsk fotvård

Vårdcentralen ska tillhandahålla medicinsk fotvård då indikation för detta finns (för de sjukdomstillstånd enheten har behandlingsansvar för) enligt regionala överenskommelser. Remiss till medicinsk fotvård ska ske enligt gällande regionala riktlinjer.

2.2.12 Gruppbaserad patient- och närståendebildning

Vårdcentralen ska erbjuda gruppbaserad patientutbildning som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens. Patientutbildning innebär att strukturerad gruppbehandling med ett klarlagt syfte erbjuds patienter och/eller närstående till patienter.

2.3 SAMVERKAN

Vårdcentralen ska samarbeta gränsöverskridande och koordinera vården med kommunens verksamheter och regionens hälso- och sjukvård.

2.3.1 Samverkan kring patienten

Vårdcentralen ska tillsammans med patienten och utifrån dennes behov, tidigt initiera samverkan med relevanta aktörer (exempelvis skola, socialtjänst, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, annan vårdaktör och närstående).

Vårdcentralen ska i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen samordna insatser så att den sjukskrivna ges möjlighet att återfå arbetsförmåga.

Vårdcentralen ska samverka med berörda verksamheter i in- och i utskrivningsprocessen för patienter som efter utskrivning behöver insatser från socialtjänst, kommunal primärvård och regionens hälso- och sjukvård. Vårdcentralen har ett särskilt ansvar för att utse en fast vårdkontakt.

Vårdcentralen ska bidra till att patienter som inte längre har behov av slutenvårdens resurser omgående ska kunna skrivas ut på ett tryggt och säkert sätt, alla veckodagar. Vårdcentralen ska arbeta i enlighet med gällande överenskommelse, riktlinje och rutin.

2.3.1.1 Samordnad individuell plan (SIP)

För patienter som behöver insatser från både Västra Götalandsregion och kommun ska vårdcentralen erbjuda patienten och medverka till att upprätta en samordnad individuell plan (SIP).

Samtycke från patienten krävs för att planen ska kunna upprättas.

Initiativ till upprättande av SIP kan tas av patienten, närstående, kommunal verksamhet med flera.

Om SIP ska upprättas i samband med utskrivningsprocessen ska den fasta vårdkontakten erbjuda patienten ett SIP-möte och kalla inom tre kalenderdagar efter meddelande om utskrivningsklar enligt gällande riktlinje.⁵

⁵ www.vardsamverkan.se/dokument/lansgemensammadokument/

2.3.2 Samverkan med vårdgrannar och andra myndigheter

Vårdcentralen ska följa de beslut, riktlinjer, överenskommelser och policyer som rör samverkan mellan Västra Götalandsregionen och andra huvudmän.⁶

Leverantören ska delta eller representeras i arbetet med att anpassa och utveckla dessa till lokal nivå.

Vårdcentralen ska delta i planering och utveckling av hälso- och sjukvården i samverkan med kommuner och regionens verksamheter.

Detta sker genom deltagande eller representation i regionala, delregionala och lokala samverkans- och utvecklingsgrupper som har betydelse för hälso- och sjukvårdens utveckling.

Vårdcentralen ska medverka i beredningsplanering med specialiserad vård och kommun samt medverka i och följa arbetet inom:

- smittskyddsverksamhet
- säkerhetsstrategisk verksamhet
- Strama Västra Götaland
- sexuellt överförbara infektioner (STI)
- Västra Götalandsregionens läkemedelsorganisation.

2.3.3 Närområdesansvar

Vårdcentralen har ett gemensamt närområdesansvar med övriga vårdcentraler i kommunen. I Göteborg delas närområdesansvaret upp ytterligare enligt anvisningar på vårdgivarwebben.

En gemensam närområdesplan ska upprättas och upprätthållas och en kontaktperson utses, där ansvarsfördelningen mellan regional och kommunal primärvård vad gäller gemensamma åtaganden tydligt framgår.

Om utbudet i närområdet förändras (till exempel om en vårdcentral tillkommer eller avslutas) ska vårdcentralerna tillsammans med kommunen och rehabenheterna uppdatera den gemensamma närområdesplanen.

Vårdcentralen har ansvar för att tillsammans med kommunal primärvård och övriga aktörer inom Vårdval vårdcentral och Vårdval rehab komma överens om formerna för samverkan kring gemensamma patienter, upprätta gemensam närområdesplan inklusive läkaransvar. Gemensamma åtaganden fastställs enligt gemensam närområdesplan och följs upp årligen.

Mer information om gemensam närområdesplan finns på vårdgivarwebben:

www.vgregion.se/halsa-och-varld/vardgivarwebben/uppdrag-och-avtal/vardval-varldcentral/naromradesplan/

⁶ www.vardsamverkan.se/dokument/lansgemensammadokument/

2.3.4 Läkaransvar i kommunal primärvård

Kommunal primärvård är hälso- och sjukvård i hemmet, både i ordinärt boende och inom särskilda boendeformer. Vårdcentralens ansvar för patienter med kommunal primärvård gäller patienter i ordinärt boende, i särskilt boende och korttidsboende, samt i bostäder med särskild service och daglig verksamhet (biståndsbedömd). Insatserna ska ha föregåtts av ett erbjudande om samordnad individuell plan (SIP).

Vårdcentralen ansvarar för läkarinsatser och samverkan med kommunal primärvård enligt gällande hälso- och sjukvårdsavtal.⁷ Vårdcentralen ska utse fast läkarkontakt och patienten ska erbjudas hembesök av fast läkarkontakt minst en gång årligen.

Vårdcentralen har ansvar för att komma överens med kommunen om formerna för samverkan kring gemensamma patienter såväl i ordinärt boende som i kommunala boendeenheter.

Fasta kontakter i region och kommun (teamet) ska arbeta proaktivt utifrån ett personcentrerat förhållningssätt. Gemensamma samverkansrutiner med vårdgrannar ska finnas.

Det ska finnas möjlighet till direktkontakt via telefon till fast läkarkontakt/läkare och fast vårdkontakt (sjuksköterska) i kommunal primärvård för medicinska bedömningar samt akuta och planerade hembesök.

För att förbättra möjligheten till teambaserat arbetssätt, kontinuitet och tillgänglighet ska läkaransvaret i kommunal primärvård vara för ett fåtal läkare på vårdcentralen.

2.3.4.1 Läkaransvar på kommunala boendeenheter

I gemensam närområdesplan regleras läkaransvar på särskilda boenden, korttidsboende samt i bostäder med särskild service.

Är parterna oense gäller närhetsprincipen utifrån vilken vårdcentral som ligger närmast boendeenheten enligt karta för närhetsprincipen.

När en person flyttar in på ett särskilt boende kan personen erbjudas att lista sig på den vårdcentral som har läkaransvaret på boendet.

Vid omlistning från en vårdcentral till en annan ansvarar vårdcentralerna för en snabb och säker informationsöverföring.

Vårdcentralen ska arbeta personcentrerat och avsätta tid för både planerade och akuta hembesök. På särskilda boenden minst en gång i veckan och på boenden med särskild service kontinuerligt. Ovanstående regleras i gemensam närområdesplan och bilaga läkaransvar i kommunal primärvård.

⁷ Avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland: Ramavtal om Västra Götalandsregionens läkarinsatser inom kommunernas hälso- och sjukvård: www.vgregion.se/hosavtal

2.3.4.2 Patientansvar i kommunal primärvård

I patientansvaret ingår att

- utföra medicinska bedömningar, utredningar och behandlingsinsatser planerat och oplanerat dygnet runt
- tillhandahålla basala palliativa insatser och vård i livets slutskede⁸
- årlig genomgång och planering med patienten, minst en gång per år
- erbjuda hembesök av fast läkarkontakt vid behov samt planerat besök minst en gång per år
- utföra fördjupad läkemedelsgenomgång enligt regional medicinsk riktlinje för patienter i kommunal primärvård eller inflyttning till boende och därefter minst en gång per år
- tillhandahålla medicinsk konsultation till kommunal primärvård
- vårdcentral eller läkare ska vara tillgänglig per direkttelefon för kommunal primärvård på överenskomna tider och vid akuta situationer
- ge personcentrerad information, råd och stöd till patienter och deras närstående
- tillhandahålla patientanknuten handledning och kunskapsöverföring till kommunens medarbetare
- delta vid upprättande, revidering och uppföljning av individuella planer
- delta i samverkan vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård enligt **gällande riktlinje och rutin**.⁹
- delta i samverkan i **öppenvårdsprocessen enligt gällande riktlinje (och rutin)**

2.3.4.3 Medicinskt rådgivningsansvar på kommunal enhet

Medicinskt rådgivningsansvar är skilt från patientansvaret och rör övergripande hälso- och sjukvårdsfrågor i kommunal primärvård. Medicinskt rådgivningsansvar på särskilt boende, korttidsboende, samt i bostäder med särskild service åligger den vårdcentral som har läkaransvar. Inom kommunal primärvård i ordinärt boende och dagliga verksamheter kommer vårdcentralerna i närområdet överens om vem som har medicinskt rådgivningsansvar. Vårdcentral med medicinskt rådgivningsansvar ska informera aktuella kommunala enheter om vad ansvaret innebär. Det medicinska rådgivningsansvaret innebär inte något patientansvar.

⁸ Socialstyrelsen: Nationellt kunskapsstöd för god palliativ vård i livets slutskede.
⁹ www.vastkom.se/SAMSA

I uppdraget ingår att

- ansvara för råd och stöd till medarbetare i övergripande hälso- och sjukvårdsfrågor
- medverka i att ta fram gemensamma riktlinjer och rutiner samt vara behjälplig i uppföljning av avvikelser
- bistå ledningen för den kommunala verksamheten i planering av verksamhetsförlagd medicinsk fortbildning
- ta emot kasserade läkemedel från kommunalt akutläkemedelsförråd.

2.3.4.4 Läkaransvar på korttidsboende

Läkaransvar på korttidsboende regleras i gemensam närområdesplan, oavsett vilken vårdcentral patienten valt. Om vårdcentralerna inte är överens gäller närhetsprincipen utifrån vilken vårdcentral som ligger närmast boendeenheten enligt närområdeskartan.

Den vårdcentral där patienten är listad ska tillsammans med ansvarig vårdcentral på korttidsboendet säkerställa vårdkedjan för patienten.

Ansvarig vårdcentral på korttidsboendet ansvarar för bland annat läkemedelsförskrivning, medicinsk service samt kostnaderna för detta under patientens vistelsetid på korttidsboendet. Vid förskrivning av hjälpmedel och läkemedelsnära produkter ansvarar den vårdcentral där patienten är listad för detta, även under vistelse på korttidsboende.

Vårdcentralen där patienten är listad ska ta över läkemedelsansvaret senast tre veckor efter att patienten har lämnat korttidsboendet.

2.3.4.5 Fast läkarkontakt för patient med kommunal primärvård i ordinärt boende

Patient med kommunal primärvård i ordinärt boende ska få teambaserad vård i hemmet. Teamet är patientens fasta läkarkontakt från vårdcentral samt aktuella professioner från kommunal verksamhet.

Fast läkarkontakt för patienter med kommunal primärvård är ett uppdrag för en eller ett fåtal läkare på vårdcentralen om skäl för annat inte föreligger. Vårdcentralerna kan samverka i detta uppdrag.

Fast läkarkontakt för patient med kommunal primärvård beskrivs i gemensam närområdesplan.

2.4 TILLGÄNGLIGHET

2.4.1 Vårdgaranti

Vårdcentralen ska följa gällande vårdgaranti. Vårdgarantin för primärvård har två tidsgränser, noll och tre dagar. En listad patient ska få kontakt med vårdcentralen samma dag.

Listad patient som kontaktar vårdcentralen för ett nytt eller försämrat hälsoproblem har rätt till en medicinsk bedömning inom tre dagar. Bedömningen ska göras av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal.

2.4.2 Öppethållande

Vårdcentralen ska ha mottagningsverksamhet minst 50 timmar per vecka, alla vardagar under året för såväl akuta som planerade insatser. Vårdcentralen ska vara öppen mellan kl. 8.00 och 17.00. Resterande krav på öppettid, 5 timmar per vecka, kan vårdcentralen förlägga under veckan beroende på de listade patienternas behov och bemannas med legitimerad sjukvårdspersonal med dokumenterad erfarenhet av primärvård som lägsta krav.

Vårdcentralen ska vara tillgänglig per telefon för tidbokning, rådgivning, bedömning och prioritering av vårdbehov samt kunna ta emot akuta besök.

När vårdcentralen håller avgränsad del av verksamheten öppen utöver tiden mellan kl. 8.00 och 17.00 ska det tydligt framgå på till exempel hemsida och skyltar vilken avgränsad verksamhet det gäller (exempelvis lab, medicinsk fotvård, UPH).

När vårdcentralen inte har öppet ska en telefonsvarare ge aktuell information om öppettider vid vårdcentralen och vid kvälls- och helgöppen mottagning samt informera om 1177.

Vårdcentralen har även ansvar för att vårdsökande har tillgång till primärvård utöver det egna öppethållandet genom kvälls- och helgöppna mottagningar. Vårdcentralen har ett patientansvar dygnet runt.

2.4.3 1177 e-tjänster

Vårdcentralen ska tillhandahålla e-tjänster genom att införa digitala lösningar. E-tjänsterna ska leda till ökad delaktighet och större inflytande över patientens egen vård, upplevelse av ökad service, underlätta förebyggande hälsoarbete och stödja egenvård.¹⁰

¹⁰ E-tjänster ska följa gällande lagstiftning och Västra Götalandsregionens anvisningar.

2.4.3.1 1177 e-tjänster basutbud

Vårdcentralen ska erbjuda patienten digital kontakt via 1177 e-tjänster, lägst enligt basutbud i 1177 e-tjänster. När patienten tar kontakt via 1177 e-tjänster ska ärendet i första hand besvaras i samma kanal om inte patienten önskar annan kontaktväg eller om vården anser att annan kontaktväg är nödvändig. Patientens meddelande ska besvaras i enlighet med vårdgarantin och med funktionen motfråga då det ger patienten möjlighet att ställa följdfrågor i samma ärende.

Vårdcentralen ska erbjuda minst följande av 1177:s e-tjänster:

- kontakt för bokning av tid
- kontakt för avboka eller omboka tid
- förnya recept
- skicka meddelande
- fråga om min remiss
- begär intyg.

2.4.3.2 1177 tidbokning

Bokning av besök via nätet ska ske via 1177 e-tjänster. E-tjänsterna som används för tidbok är:

- Boka tid
- Av/omboka tid

2.4.3.3 1177 journalen

Invånaren ska kunna ta del av sin journalinformation via e-tjänsten 1177 journalen från sin vårdcentral.

2.4.3.4 1177 stöd och behandling (SoB)

Vårdcentralen ska använda 1177 e-tjänst Stöd och behandling när denne erbjuder KBT på nätet. Vårdcentralen ska beakta möjligheten att använda SoB även för andra behandlingsprogram.

2.4.4 Hembesök

Vårdcentralen ska erbjuda hembesök om en patients sjukdomstillstånd eller livssituation inte medger besök på vårdcentralen eller om åtgärd och bedömning motiverar hembesök. Patient med nedsatt autonomi, barn och äldre ska särskilt beaktas. Hembesök ska erbjudas till vårdcentralens listade patienter som bor i den kommun där vårdcentralen är lokaliserad.

Listade patienter boende utanför kommunen kan erbjudas hembesök utifrån vårdcentralens möjlighet.

2.4.5 Tillgänglighet inom barnhälsovård

Barnavårdscentralen ska vara tillgänglig för besök och telefonkontakt alla vardagar. När barnhälsovårdssjuksköterska inte har möjlighet att svara i telefon eller ringa tillbaka, ska samtalen kopplas vidare till vårdcentralens övriga telefonservice. Föräldragrupper ska erbjudas så barnets alla föräldrar ges möjlighet att delta.

2.4.6 Stängning vid kompetensutveckling- och planeringsdagar

Vårdcentralen kan hålla stängt högst två dagar per år för kompetensutveckling eller planering. Vårdcentralen ska följa Västra Götalandsregionens tillämpningsanvisning.

2.4.7 Kvälls- och helgöppen mottagning och läkare i beredskap

2.4.7.1 Kvälls- och helgöppen mottagning – jourcentral

Leverantören ansvarar för att patienter har tillgång till hälso- och sjukvård utöver vårdcentralens ordinarie öppethållande.

Kvälls- och helgöppen mottagning ska vara öppen alla vardagar till minst klockan 22.00 samt minst åtta timmar varje helgdag. Mottagningen ska utföra akuta insatser av läkare och sjuksköterska. På helg ska även planerade sjuksköterskeinsatser utföras.

Kvälls- och helgöppen mottagning i samverkansområden med färre än 50 000 invånare ska vara öppen alla vardagar till minst klockan 22 samt minst sex timmar öppet varje helgdag.

Kvälls- och helgöppen mottagning ska genomföras i samverkan med andra vårdcentraler verksamma inom det fastställda samverkansområdet.

Samverkan kan även ske med vårdcentraler inom angränsande samverkansområden, efter godkännande av Västra Götalandsregionen, om det finns särskilda skäl för detta.

Under öppethållande ska mottagningen vara tillgänglig:

- via telefon
- patientbesök (planerade och oplanerade)
- Möjlighet till digitala besök med ljud och bild i realtid samt chatt ska erbjudas under hela öppettiden.

Invånarkommunikation om kvälls- och helgöppen mottagning

Kvälls- och helgöppen mottagning ska via leverantörens hemsida och på 1177.se tydliggöra för invånarna hur de tar kontakt digitalt och fysiskt med mottagningen, mottagningens adress och öppettider.

Det ska framgå vilken leverantör som är huvudansvarig för mottagningen.

2.4.7.2 Läkare i beredskap

Leverantören har ansvar för läkare i beredskap under hela dygnet. I uppdraget ingår att vara tillgänglig för besök och konsultationer, fysiskt och digitalt samt via telefon. Telefonkontakt och digital kontakt ska kunna ske omgående. Fysiskt besök ska kunna genomföras inom en timme. Ordinationer dokumenteras i realtid innan läkemedlet får administreras.

I ansvaret ingår

- konsultationer till hälso- och sjukvårdspersonal samt socialtjänst i kommunen
- akuta besök efter medicinsk bedömning och utifrån medicinska behov för patienter med kommunal primärvård
- att undersöka och bedöma eventuellt behov av psykiatrisk tvångsvård enligt gällande lagar och föreskrifter, tjänstgörande läkare kan vid behov begära polis-handräckning
- att konstatera dödsfall utanför sjukhus och utfärda dödsbevis samt kontakta anhöriga och närstående såvida inte annan myndighet gör detta. Läkare som konstaterar dödsfall ska kontakta den vårdcentral där patienten varit listad för utfärdande av dödsorsaksintyg. Vid okänd identitet eller misstänkt onaturlig död ska ärendet överlämnas till polismyndighet
- konsultationer till 1177.

Uppdraget för läkare i beredskap ska utföras i samverkan mellan samtliga vårdcentraler inom fastställt samverkansområde enligt bilaga 1, Samverkansområden och läkare i beredskap. Samverkan kan även ske med vårdcentraler inom angränsande områden efter godkännande av Västra Götalandsregionen.

2.4.7.3 Plan för kvälls- och helgöppen mottagning samt läkare i beredskap

Leverantören ska i en plan redovisa hur åtagandet ska genomföras. Mottagningens öppettider, bemanningsplan, eventuell samverkan inklusive sjuksköterskemottagning på helger ska redovisas. Det ska framgå vilken leverantör som är huvudansvarig för mottagningen samt adress om den är annan än för vårdcentralens verksamhet. Den upprättade planen ska skickas till Koncernkontoret. Det samma gäller vid förändringar av planen.

2.5 BARNHÄLSOVÅRD

Verksamheten ska utgå från ett folkhälsoinriktat och psykosocialt perspektiv med barnets bästa i fokus. Dess övergripande mål är att medverka till att säkerställa barnens hälsa, trygghet och utveckling genom att främja fysisk, psykisk och social hälsa, förebygga ohälsa och tidigt uppmärksamma och initiera åtgärder vid problem i barns hälsa, utveckling och uppväxtmiljö. En jämlik och rättvis barnhälsovård förutsätter insatser till alla barn, men med åtgärder som i omfattning och utformning

anpassas utifrån barnets och familjens behov.¹¹ För att tillgodose en helhetssyn på barnet i sin familj där medicinska och psykosociala omständigheter beaktas bedrivs delvis barnhälsovårdens arbete i team med sjuksköterska, läkare och psykolog.

2.5.1 Ansvar

Leverantören ska erbjuda barnhälsovård enligt följande styrdokument:

- FN:s konvention om barnets rättigheter.
- **Socialstyrelsens Vägledning för barnhälsovården 2014.**¹²
- Socialstyrelsens tillämpliga författningar och rekommendationer.
- Folkhälsomyndighetens författningar, rekommendationer och vägledningar om barnvaccinationer.
- Barnhälsovårdens nationella program samt övriga råd och anvisningar i Rikshandbok för barnhälsovård.¹³
- Nationell målbeskrivning för läkartjänstgöring inom BHV (2018).¹⁴
- Nationell målbeskrivning för sjukskötersketjänstgöring inom barnhälsovården (2017).¹⁵
- Verksamhetsbeskrivning för barnhälsovården i Västra Götaland.

Barnhälsovården ska

- delta i utbildningar som anordnas av Central barnhälsovård
- ha rutiner för samarbete mellan mödrahälsovård, förlossningsvård och nyföddhetsvård i enlighet med Central barnhälsovårds riktlinjer.

I syfte att upprätthålla en god kvalitet ska barnvårdscentralen ha minst 25 nyfödda barn per år. Sjuksköterska som arbetar med barnhälsovård ska, för att upprätthålla kompetens och färdighet, arbeta minst halvtid och ha minst 25 nyfödda barn per år. Läkaren ska undersöka minst 25 nyfödda barn per år. Vid bristande underlag (endast på landsbygd) kan Västra Götalandsregionen efter samråd med centrala barnhälsovårdsenheten bevilja dispens från minimiantalet nyfödda per år. Barnhälsovårdsuppgifterna kan utföras i samverkan med andra vårdgivare.

Leverantören har ansvar för barnhälsovård för barn listade på vårdcentralen fram till dess kommunens elevhälsa tar över. Det ska finnas rutiner för att erbjuda barnhälsovård till barn som är asylsökande inom närområdet.

¹¹ The Marmot Review, 2010.

¹² www.socialstyrelsen.se

¹³ Rikshandboken - Barnhälsovård.

¹⁴ www.rikshandboken-bhv.se/metoder--riktlinjer/arbets--och-malbeskrivningar---oversikt/nationell-malbeskrivning-for-lakartjanstgoring-inom-bhv/

¹⁵ Nationell målbeskrivning för sjukskötersketjänstgöring inom barnhälsovården.

2.5.2 Samverkan med kommuner och andra professioner

Barnavårdscentralen ska ha nära samarbete med Psykologenheten för mödra- och barnhälsovård i det främjande och förebyggande arbetet gällande barns psykiska hälsa och utveckling, föräldrastöd och det psykosociala arbetet. I samarbetet ingår tillgång till kontinuerlig konsultation och vid behov medverkan i barnavårdscentralens teamarbete.

Barnavårdscentralen ska samverka med andra vårdgivare, myndigheter och huvudmän med mål att erbjuda barn och föräldrar ett lättillgängligt stöd i närområdet.

Barn och familjer som behöver ökat stöd och barn som far illa ska tidigt kunna uppmärksammas och erbjudas stöd samt vid behov lotsas vidare till adekvat instans. När det gäller barn i förskola ingår även ansvaret att samverka i frågor om hygien och smittskydd samt miljöförhållanden i förskolan.

På individuell nivå ska barnavårdscentralen samverka med de vårdverksamheter och samhällsfunktioner som barnet och familjen har behov av.

2.5.3 Familjecentrerat arbetssätt

Ett familjecentrerat arbetssätt avser att insatser för barn tar sin utgångspunkt i hela familjen, eller den blivande familjen, och deras levnadsvillkor. Målet är att förbättra uppväxtvillkoren för barn genom att stärka familjen.

Ett familjecentrerat arbetssätt kräver att vårdcentralen samverkar med andra aktörer som exempelvis mödrahälsovård, socialtjänsten och öppen förskola. Samverkan kan organiseras i en familjecentral eller familjecentralsliknande verksamhet där mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänstens förebyggande verksamhet helt eller delvis är samlokaliserade. Målet med verksamheten är att utifrån hela familjens livssituation främja en god hälsoutveckling hos barn och föräldrar och stärka det sociala nätverket runt familjen. Genom sin samlade kompetens kan familjecentralen tidigt uppmärksamma barn och familjer i behov av utökat stöd och erbjuda detta.

Leverantören ska medverka i befintlig familjecentral samt vid planering och nyetablering av dessa i närområdet. Finns fler än en vårdcentral i närområdet ska samverkan om familjecentral ske inom ramen för närområdesansvaret och Gemensam närområdesplan.

Ersättning betalas ut till vårdcentral som deltar i en familjecentral, med ovan angivna aktörer. En vårdcentral som samlokaliserar hela sitt BVC på familjecentralen får en högre ersättning. En vårdcentral som inte helt kan samlokaliseras men ändå samlokaliserar med delar av sin ordinarie verksamhet med utgångspunkt i familjecentralen eller där inte alla fyra parter är samlokaliserade får en lägre ersättning.

Ett samverkansavtal avseende familjecentral ska tecknas mellan vårdcentral eller vårdcentraler, mödrahälsovård och kommun för att säkra samverkan, långsiktighet, kontinuitet och kvalitet. Avtalet reglerar verksamhetens ledningsstruktur, innehåll, respektive parts ansvarsområde och finansiering av gemensamma resurser. Avtalet ska delges Västra Götalandsregionen.

2.5.4 Central barnhälsovårdsenhet

Med barn och familj i fokus ska Central barnhälsovårdsenhet tolka nationella och regionala mål och verka för att dessa uppfylls utifrån lokala förutsättningar. Central barnhälsovård Västra Götaland bedrivs producentneutralt. Enheten har en övergripande funktion att utveckla och upprätthålla barnhälsovård av hög kvalitet.

Enheten ska vara rådgivande för verksamhetschef och all BHV-personal och utformar och erbjuder fortbildning. Barnhälsovårdsöverläkaren som finns i den centrala barnhälsovårdsenheten har ett tillsynsansvar vad gäller uppföljning av kvalitet och kompetens gällande den barnhälsovård som bedrivs på barnvårdscentralerna.

2.5.5 Barnmedicinsk konsult

Barnvårdscentral som inte har specialistläkare i barn- och ungdomsmedicin i ordinarie läkarbesättning, ska samverka med barn- och ungdomsmedicinsk verksamhet, för att möjliggöra barnmedicinsk konsult minst två gånger per termin och därutöver vid behov även per telefon eller digitalt. Konsultationer på plats kan kompletteras med digitala konsultationer. Flera mindre BVC-enheter bör samverka för gemensam konsultation på plats. Sjuksköterska och/eller läkare som känner barnet ska delta.

2.6 BEMANNING OCH KOMPETENS

Leverantören har via verksamhetschef ansvar för att all personal har adekvat kompetens och legitimation, specialistkompetens när så krävs. Bemanning ska finnas i den omfattning som krävs för att tillhandahålla en god och säker vård enligt avtalet. Verksamhetschef ska redovisa bemanning och nyckelkompetenser på det sätt som Västra Götalandsregionen begär.

2.6.1 Läkare

Specialist i allmänmedicin ska vara i tjänst minst under tiden mellan kl. 8.00 och 17.00 och vara på vårdcentralen varje dag, under större delen av öppettiden. I det fall som specialist i allmänmedicin inte är på vårdcentralen ska denna vara tillgänglig och kunna nås via telefon. Legitimerad läkare ska finnas på vårdcentralen som minst under tiden vardagar klockan 8:00-17:00.

Läkare i beredskap och läkare på kvälls- och helgöppen mottagning kan bemannas med legitimerad läkare med dokumenterad erfarenhet av primärvård som lägsta krav.

2.6.2 Sjuksköterskor

- Hälso- och sjukvårdsrådgivning som innebär hög grad av självständighet ska ges av legitimerad sjuksköterska
- Distriktssköterska ska finnas dagligen utifrån behov
- Sjuksköterska med diabetesutbildning med minst 15 högskolepoäng
- Sjuksköterska med astma/KOL utbildning med minst 15 högskolepoäng.

2.6.3 Andra professioner

Leverantören ska tillhandahålla legitimerad psykolog. Psykoterapeutisk behandling kan utföras av leg. psykolog och leg. psykoterapeut. För övrig legitimerad sjukvårdsprofession eller socionom, som arbetar med psykoterapeutisk behandling krävs minst grundläggande psykoterapiutbildning (steg 1) och adekvat handledning.

Medicinsk fotvård ska utföras av personal som genomgått minst gymnasieskolans 3-åriga omvårdnadsprogram och utbildning till medicinsk fotvårdsterapeut.

2.6.4 Personal på BVC

Barn och föräldrar ska erbjudas barnhälsovård av specialistutbildad sjuksköterska inom hälso- och sjukvård för barn och ungdom eller distriktssköterska. Läkare på BVC ska vara specialist i allmänmedicin eller specialist i pediatrik. För läkare under utbildning se **nationell målbeskrivning för läkartjänstgöring inom BHV**.

2.6.5 Övrig kompetens och kontaktpersoner

Lägsta omvårdnadskompetens för att arbeta på vårdcentral är undersköterska.

Alla berörda medarbetare ska ha tillräcklig kunskap inom klinisk försäkringsmedicin för att kunna ge en god vård.

Verksamhetschefen ska utse kontaktperson till:

- Strama Västra Götaland (läkare)
- Västra Götalandsregionens smittskyddsverksamhet
- Kontaktläkare försäkringsmedicin

Samtliga kontaktpersoner ansvarar för att rutiner utvecklas och att information sprids inom verksamheten.

Vårdcentralen ska utse kontaktperson till:

- Strama Västra Götaland (läkare).
- Västra Götalandsregionens läkemedelsorganisation.
- Västra Götalandsregionens smittskyddsverksamhet.
- Kontaktläkare försäkringsmedicin.

2.6.6 Vårdcentralens fortbildningsansvar

Verksamhetschefen ansvarar för medarbetarnas fortbildning. Verksamhetschefen ansvarar för:

- handlingsplan för kvalitetssäkring av medarbetarens kompetensutveckling
- att verksamheten och dess medarbetare utvecklar och upprätthåller adekvat kompetens för uppdragets utförande
- att verksamheten och dess medarbetare tillämpar gällande vårdprogram och riktlinjer som fastställts regionalt och nationellt
- att medarbetare deltar i utbildning som anordnas av Västra Götalandsregionen
- att fortbildning planeras utifrån verksamhetens och medarbetarnas behov
- att medarbetare ska fortbildas kontinuerligt
- att genomgångna fortbildningsaktiviteter dokumenteras och redovisas på begäran av Västra Götalandsregionen.

2.7 UTBILDNINGSUPPDRAG

2.7.1 Grund-, allmän- och specialistutbildning

Hälso- och sjukvården är en viktig lärandemiljö för personer under utbildning. Vårdcentralen har ett dedikerat utbildningsansvar i Västra Götalandsregionen. Uppdraget innebär att tillhandahålla en god utbildningsmiljö för alla yrkeskategorier som vårdcentralen har utbildningsplatser för.

Alla vårdcentraler har ett utbildningsansvar. Det ingår i vårdcentralernas uppdrag att tillhandahålla utbildningsplatser för de professioner som är verksamma vid vårdcentralen. Utbildningsplatser i Vårdval vårdcentral omfattar studenter och specialisering för legitimerade yrken.

Alla utbildningar är målstyrda och leverantören ska svara upp mot ställda krav i föreskrifter och förordningar som reglerar de olika utbildningarnas krav. För respektive utbildning finns kvalitetskrav som både reglerar kraven på utbildningsmiljö och den enskilde studentens förmåga att klara måluppfyllelsen.

2.7.2 Primärvårdens utbildningsenhet

Primärvårdens utbildningsenhet är en regional funktion med ansvar för att:

- Kvalitetssäkra utbildningsmiljön
- Följa upp uppdraget
- Stödja chef, handledare, student samt den som genomför specialistutbildning

Leverantören ska aktivt samverka med Primärvårdens utbildningsenhet.

Verksamhetschefen ansvarar för utbildningsmiljön och utbildningskvaliteten, som en integrerad del av vårdcentralens arbete.

2.7.3 AT-läkare, BT-läkare och ST-läkare i allmänmedicin

För att utbilda allmäntjänstgöring till legitimation (AT), bastjänstgöring (BT) och specialist i allmänmedicin (ST-A).

Ska leverantören:

- ha minst två specialister i allmänmedicin som tjänstgör på samma vårdcentral
- med sammanlagd tjänstgöringsgrad 100 procent.

Handledning på vårdcentral

- ST-läkare ska alltid ha en namngiven handledare
- BT-läkare ska alltid ha en namngiven handledare på vårdcentralen
- AT ska alltid ha en ansvarig handledare.

Handledare på vårdcentralen ska:

- ha genomfört handledarutbildning
- ha dokumenterad erfarenhet av läkartjänstgöring i primärvård (som omfattar hela uppdraget inom Vårdval vårdcentral).

Bedömning och kvalitet av utbildning

- bedömning av måluppfyllelse för BT- och ST-läkare ska ske enligt Socialstyrelsens föreskrifter.

Leverantören ansvarar för att:

- extern granskning (SPUR-modellen) av utbildningsmiljön genomförs vart femte år
- primärvårdens utbildningsenhet ska bedöma utbildningsmiljön utifrån vedertagen modell. Vid graverande brister ska en handlingsplan tas fram av verksamhetschef och studierektorn.

Grundläggande krav för ST-läkare och BT-läkare på vårdcentralen

- att utbildningsmiljön är bedömd som god (enligt ovan)
- att tillsättning av ST-tjänst har föregåtts av den standardiserade kompetensbedömningen Först-i ST. Tjänstgöring på vårdcentral innan start av ST-tjänst ska alltid ges under ST liknande former
- följer individuell utbildningsplan med femårig tjänstgöringsplan för ST
- ST-kontrakt ska tecknas mellan verksamhetschef och blivande ST.

BT-läkare

följer utbildningsplan för BT.

2.7.4 PTP-psykologer

För anställning av PTP-psykolog krävs att vårdcentralen är bemannad med minst en legitimerad psykolog, med minst tre års erfarenhet efter legitimation, som kan handleda PTP-psykologen. Handledaren ska arbeta minst 50 procent på arbetsplatsen och ha dokumenterad erfarenhet av tjänstgöring i primärvårdsverksamhet.

PTP-tjänstgöring i Västra Götalandsregionen ska hålla hög kvalitet oavsett driftsform och geografisk lokalisering. Leverantörer verksamma inom Vårdval vårdcentral är skyldiga att följa Socialstyrelsens föreskrifter för PTP-tjänstgöring.¹⁶ PTP-psykolog anställd på vårdcentral ingår i det regionala PTP-programmet.¹⁷ Programmet innehåller även utbildningsdagar riktade till PTP-psykologer samt information och utbildning till chefer och handledare. PTP på vårdcentral erbjuds även seminarier med inriktning mot vårdcentralsarbete av studierektor, som ett komplement till PTP-programmet. **Stöd i PTP-frågor för verksamhetschefer, handledare och PTP-psykologer finns från studierektor PTP vårdcentral.**¹⁸

Det finns möjlighet för vårdcentraler verksamma inom Vårdval vårdcentral att ansöka om särskild ersättning PTP av Västra Götalandsregionen. För att få tillgång till särskild ersättning för PTP-psykolog av Västra Götalandsregionen krävs, att vårdcentralen är godkänd som utbildningsvårdcentral för psykologer, följer uppgjord utbildningsplan och att vårdcentralen kvalificerat sig genom att också delta i utbildning av psykologstudenter. Tillgången till PTP-tjänster med särskild ersättning är begränsad, och tillsättningen ska stimulera till fördelning i hela regionen och till långsiktig kompetensförsörjning. Kvalitetssäkring och godkännande ges av studierektor PTP vårdcentral.

2.8 FORSKNING, UTBILDNING, UTVECKLING OCH INNOVATION (FOUUI)

Leverantören har i uppdrag att arbeta med forskning, utbildning, utveckling och innovation (FoUUI) i syfte att utveckla och utvärdera den egna verksamheten samt att bibehålla och utveckla medarbetarnas kompetens inom dessa områden.¹⁹ Leverantören ska medverka vid genomförande av FoUUI och ska samverka med FoUUI primär och nära vård i det geografiska område där vårdcentralen är belägen. Vårdcentralen ingår tillsammans med FoUUI primär och nära vård i en av regionens universitetssjukvårdsenheter (USVE) för primärvård.²⁰

¹⁶ SOSFS 2008:34

¹⁷ www.vgregion.se/PTP

¹⁸ www.vgregion.se/PTP

¹⁹ Strategisk plan för FoUUI inom hälso- och sjukvård och tandvård i Västra Götalandsregionen

²⁰ Regional handlingsplan för FoUUI 2025-2026

2.8.1 Kvalitetsdriven verksamhetsutveckling

Leverantören ska delta i Västra Götalandsregionens system för kunskapsstyrning.

För att nå bästa möjliga vård krävs ett systematiskt arbete för att säkerställa vårdens kvalitet. Leverantören ska vara ansluten och leverera data till relevanta kvalitetsregister för Primärvården. Verksamheter inom

hälso- och sjukvården i Västra Götaland ska utveckla sitt kvalitetsarbete för att öka patientsäkerheten och vårdens kvalitet.

2.9 TILLÄGGSUPPDRAG UNGAS PSYKISKA HÄLSA (UPH)

Leverantör som har avtal för att bedriva vårdcentral kan ansöka om godkännande för tilläggsuppdrag Ungas psykiska hälsa (UPH). Uppdraget innebär att vara resursmottagning med en samlad fördjupad kompetens för bedömning, behandling och konsultation inom primärvårdsuppdraget för barn och unga med psykisk ohälsa.

För tilläggsuppdraget ska det på mottagningen finnas legitimerad personal med de professioner och den kompetens som krävs för att arbeta med de metoder som anges i Regionala medicinska riktlinjer. Särskilt viktigt för detta uppdrag är Barn och unga med tecken på psykisk ohälsa – omhändertagande inom Vårdval vårdcentral och Vårdval Rehab.

2.9.1 Mål

Målet för verksamheten med UPH är att i så stor utsträckning som möjligt främja patientens möjligheter att återfå och skapa förutsättningar för att bibehålla en god psykisk hälsa utifrån sin förmåga och sitt behov.

2.9.2 Målgrupp

UPH:s uppdrag är avgränsat till i åldrarna 6–17 år, eller i samband med att BVC överlämnar ansvaret till elevhälsan.

2.9.3 Vårdåtagande UPH

UPH ska erbjuda vård och behandling på primärvårdsnivå i Västra Götalandsregionen. För att en patient ska bli aktuell för UPH:s insatser ska det finnas ett behov av behandlingsinsatser enligt ovan nämnda regionala medicinska riktlinje.

Verksamheten ska i huvudsak ske på en mottagning. Vid behov ska behandlingsinsatser i bostaden, i skola eller närmiljö erbjudas. Digitala kontakter ska erbjudas av UPH utifrån behov, både för patienter och för samverkan. Besök av behandlare ska ske inom upptagningsområdet för respektive UPH. Upptagningsområden är de som anges i bilaga 1 samverkansområden och läkare i beredskap.

Varje UPH-enhet har ansvar för att följa vårdcentralens ordinarie öppethållande. Utöver det behöver de kunna erbjuda insatser även på kvällstid för att erbjuda god tillgänglighet.

Enheten tar emot patienter utan remiss och utan krav på att patienten ska vara listad på den vårdcentral som har tilläggsuppdraget. Uppdraget omfattar planerad vård i form av rådgivning, bedömning, diagnostik och behandling. Bedömning av patientens behov ska göras av legitimerad personal. Behandling kan ges enskilt eller i grupp. Behandlingsinsatserna utförs av hela teamet eller delar av teamet utifrån patientens individuella behov.

Utöver de krav som framgår ovan ska UPH erbjuda:

- Gruppbaseade psykoedukativa insatser till barn/unga och vårdnadshavare.
- Gruppbehandling till barn/unga och vårdnadshavare.
- Internetförmiddlad kognitiv beteendeterapi (iKBT).
- Konsultation och handledning till övrig primärvård, vårdgrannar och samverkansparter tex elevhälsan, ungdomsmottagningar och socialtjänst
- Samverka för att säkerställa att patienter utifrån behov ges vård och behandling av andra professioner exempelvis läkare, arbetsterapeut, och fysioterapeut på patientens valda vårdvalsenheter.

UPH:s behandlingsinsatser ska pågå till UPH bedömer att behovet kan tillgodoses inom ordinarie verksamhet.

2.9.4 Kompetenskrav för UPH

Minimibemanning på en UPH-enhet är 4,5 tjänstefaktorer.

Grundkompetensen för de kliniska tjänsterna är en legitimerad grundprofession inom hälso- och sjukvård/socionom.

Enheten ska bemannas av:

- minst två legitimerade psykologer med kognitiv beteendeterapeutisk (KBT) inriktning och minst ett års klinisk erfarenhet av arbete med barn och unga.
- alternativt en legitimerad psykolog och en legitimerad psykoterapeut båda med kognitiv beteendeterapeutisk (KBT) inriktning och minst ett års klinisk erfarenhet av arbete med barn och unga.
- en legitimerad hälso- och sjukvårdskurator/socionom samt minst ett års klinisk erfarenhet av barn och unga med psykisk ohälsa.

2.9.5 Samverkan

UPH-enheterna ska aktivt verka för ett nära samarbete med övrig primärvård, vårdgrannar och samverkansparter tex skolhälsovård/elevhälsa, andra UPH-enheter, ungdomsmottagningar, socialtjänst, barnmedicinska mottagningar och barn- och ungdomspsykiatri.

Uppdraget ska utföras i samverkan med alla vårdcentraler som är verksamma inom aktuellt samverkansområde, vilka specificeras i bilaga 1.

2.9.6 Mottagningsbesök utanför UPH-enhet

Enheterna ska vara mobila och kunna ta emot besök i hela sitt samverkansområde, utifrån patienternas behov och för god tillgänglighet. Det innebär att besök utanför mottagning kan genomföras hos samarbetspart exempelvis på vårdcentral, skola i andra kommuner än den där UPH-enheten finns. Enheten ska på uppmaning redovisa på vilka platser mottagningsbesök utanför mottagningen utförs samt att lokalerna uppfyller ställda tillgänglighetskrav.

2.10 PRIMÄRVÅRDSUPPDRAG SOM INTE INGÅR I ÅTAGANDET

Inom Västra Götalandsregionen finns primärvårdsverksamhet som inte ingår i Vårdval vårdcentrals åtagande, utan tillhandahålls via uppdrag och avtal och ska utföras producentneutralt.

Exempel på sådana verksamheter är:

- mödrahälsovård och reproduktiv hälsa
- ungdomsmottagningar
- arbetsterapi och fysioterapi
- logopedverksamhet
- centrala barnhälsovårds- och mödrahälsovårdsvårdsenheter samt Psykologenheter för mödrabarnhälsovård
- definierade regiongemensamma uppdrag
- studierektorsenhet
- sjukvårdsrådgivning via 1177
- forsknings- och utvecklingsenheter

3. Allmänna villkor

I kapitel 3 beskrivs de allmänna villkoren som gäller för att få bedriva en vårdcentral inom Vårdval vårdcentral, med utgångspunkt i gällande lagar, förordningar, riktlinjer och policydokument.

3.1 LAGAR, FÖRORDNINGAR SAMT VÄSTRA GÖTALANDSREGIONENS RIKTLINJER OCH RUTINER

Leverantören ska följa vid var tid gällande konventioner, lagar, förordningar, föreskrifter samt Västra Götalandsregionens styrdokument som på något sätt berör avtalet och dess uppdrag. Leverantören ska följa nationella och regionala riktlinjer för uppdraget och anpassa undersöknings- och behandlingsmetoder till utvecklingen inom området. Leverantören ska följa regionalt beslutade prioriteringar.

Avtal och överenskommelser mellan Västra Götalands 49 kommuner och Västra Götalandsregionen som rör samverkan kring vård- och omsorg finns samlade på **vårdgivarwebben**.²¹

3.2 LEDNINGSSYSTEM FÖR SYSTEMATISKT KVALITETSARBETE

Leverantör ska inrätta ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt Socialstyrelsens föreskrift (SOSFS 2011:9), inklusive rutiner för en kvalitetssäker och effektiv sjukskrivningsprocess.

På vårdcentralen ska det finnas ett system för avvikelshantering och egenkontroll.

3.3 SYNPUNKTER OCH KLAGOMÅL

Patient- och patientsäkerhetslagen anger att vårdgivaren snarast ska besvara klagomål från patienter och närstående. Klagomålen ska besvaras på lämpligt sätt och med hänsyn till frågans art och den enskildes förmåga att tillgodogöra sig informationen. Senast en arbetsdag efter att patienten framfört klagomål bör vårdgivaren ge den klagande besked om att klagomålet tagits emot och när vårdgivaren planerar svara på klagomålet.

Återkopplingen ska ske så snart som möjligt, dock som mest fyra veckor efter klagomålet har kommit in. Gäller klagomålet ett barn ska detta hanteras extra skyndsamt.

På verksamhetens webbsida och på 1177.se ska tydligt finnas kontaktuppgifter till en ansvarig eller verksamhetschef som tar emot synpunkter eller klagomål.

²¹ www.vgregion.se/hosavtal

3.4 PATIENTNÄMND

Leverantören ska aktivt bistå patientnämnden i utredningar av enskilda patientärenden. Leverantören ska på ett systematiskt sätt tillvarata patientnämndens iakttagelser i det interna kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet. Leverantören ska ha kunskap om och informera patienten om patientnämndens verksamhet om en vårdskada inträffar. Skriftligt informationsmaterial om patientnämndens verksamhet ska finnas tillgängligt i väntrum.²²

Vårdgivaren är skyldig att bistå patientnämnden vid synpunkter och klagomål mot hälso- och sjukvården. Samma svarstider som för synpunkter och klagomål tillämpas på frågor från patientnämnden.

3.5 HANTERING AV VÅRDDOKUMENTATION OCH ARKIVERING

Leverantör ska upprätta, hantera och bevara patientjournaler enligt gällande regelverk såsom lag, förordning och Socialstyrelsens föreskrifter.²³

Leverantören ska, om patienten medger detta, lämna ut kopia av patientjournal till patienten eller annan enhet som ger vård till patienten. Utlämnande vårdcentral har inte rätt till ersättning för detta. Utlämnandet ska ske i enlighet med gällande lagstiftning.

Leverantör ska använda ett elektroniskt journalsystem och följa de anvisningar Västra Götalandsregionen kan komma att ge om sammanhållen journalföring. Leverantör ansvarar för att journalföring sker enligt tillämpliga regelverk och på ett sätt som möjliggör för Västra Götalandsregionen att göra uppföljningar enligt kapitel 5 i Krav- och kvalitetsboken. Leverantörens journalföring ska ske i separat huvudjournal, vilken inte får användas för andra verksamheter och avtal.

Vid avtalets upphörande ska vårdcentralen följa gällande lagstiftning om hantering av patientjournaler och övrig patientrelaterad information. Leverantören ska i god tid innan verksamheten startar och i förekommande fall, samverka med tidigare utförare av vårdverksamheten, för att journalhandlingar ska kunna föras över på ett lagenligt sätt.

3.6 SEKRETESS

Leverantören ska ansvara för att all berörd personal samt eventuella underleverantörer omfattas av sekretesskrav som motsvarar kraven i gällande lagstiftning. Leverantören ansvarar också för att all icke sjukvårdspersonal, underleverantörer och deras personal omfattas av sekretess.

²² www.vgregion.se/halsa-och-varld/Patientnamnden/synpunkter/

²³ www.socialstyrelsen.se. Med patientjournal avses handlingar och anteckningar som upprättas i samband med patientvård, oavsett vilka media de lagras på.

3.7 FÖRSÄKRINGAR, ANSVAR OCH ÅLIGGANDEN

Försäkring som täcker skador enligt patientskadelagen (1996:799) tecknas av Västra Götalandsregionen för patienter som vårdas enligt detta uppdrag. Leverantören är skyldig att utan kostnad tillhandahålla de utlåtanden, intyg, journaler, röntgenbilder, utredningar och analyser som Regionernas Ömsesidiga Försäkringsbolag behöver för att handlägga patientskadefall.

Leverantören ska teckna och vidmakthålla ansvars- och företagsförsäkringar enligt gällande normer, så att Västra Götalandsregionen hålls skadelös vid eventuell skada. Leverantörens ansvar är inte begränsat till de belopp som omfattas av de försäkringar som vårdcentralen tecknat.

Leverantören ska fullgöra samtliga åtaganden vad gäller inbetalning av socialförsäkringsavgifter, skatter och avgifter.

3.8 PERSONAL OCH LEDNING

Leverantören ska ha en utsedd och namngiven verksamhetschef som ska vara väl förtrogen med de lagar, förordningar, föreskrifter, riktlinjer, råd och rekommendationer som gäller för hälso- och sjukvården. Vid byte av verksamhetschef ska leverantören, via blankett på **vårdgivarwebben, Vårdval vårdcentral**, meddela Västra Götalandsregionen om detta innan förändringen träder i kraft.

Leverantören har kollektivavtal med berörda personalorganisationer.

Leverantören ska upprätthålla en god arbetsmiljö, ha goda kunskaper om arbetsmiljölagen, arbetsmiljöförordningen och övrig arbetsrätt. Leverantören ansvarar för att all personal (inklusive underleverantörer med patientkontakt) har nödvändiga kunskaper för yrket i svenska språket enligt den nivå som anges av Socialstyrelsen vid ansökan om legitimation för personer som är utbildade i annat land. All personal och underleverantörer ska kunna kommunicera med patienter, annan personal samt övriga vårdgivare genom att tala, förstå, läsa och skriva på svenska.

3.9 UNDERLEVERANTÖRER

Underleverantörer ska godkännas av Västra Götalandsregionen och leverantören ansöker om få anlita underleverantör via anvisad blankett på Vårdgivarwebben.

Leverantören ansvarar för underleverantörens åtagande såsom för sitt eget. Detta innebär att leverantören ansvarar för att underleverantör följer de krav och villkor som anges i Krav- och kvalitetsboken. Västra Götalandsregionen har ingen direkt relation till underleverantören utan endast med leverantören. Vid ingång av underleverantörsavtal ska leverantören särskilt uppmärksamma följande krav:

- Leverantören ska på begäran av Västra Götalandsregionen omgående kunna visa upp ett skriftligt avtal med underleverantören.
- Journaldokumentation och redovisning av vårdkontakter ska ske i leverantörens patientadministrativa system.
- Kraven på säkerhet och beredskapsplanering gäller även för underleverantör.

Leverantören får anlita underleverantör för utförande av åtaganden som anges i avtalet. Uppdraget ska ingå i det åtagande som följer av avtalet för att Västra Götalandsregionen ska godkänna underleverantör. Leverantören ska lämna information till Västra Götalandsregionen om vilka underleverantörer som anlitas för uppdraget. Västra Götalandsregionen har samma rätt till kontroll av underleverantör som av leverantören. Västra Götalandsregionens ersättningsmodell gäller för åtagandet som underleverantören anlitas för och ersättning utgår till leverantören.

Leverantören ska för regionen kunna redogöra omfattning inklusive resultat i den vård som bedrivs via underleverantören. Den leverantör som tecknar underleverantörsavtal med annan vårdgivare, ansvarar för att underleverantören inte använder andra underleverantörer som inte är godkända av Västra Götalandsregionen enligt ovan, vid eventuell ytterligare underleverantör.

På Västra Götalandsregionens uppmaning är leverantören skyldig att utan dröjsmål byta ut underleverantör eller personal som tillhandahålls av underleverantör, om Västra Götalandsregionen anser att denna inte uppfyller åtagandet i enlighet med Krav- och kvalitetsbok. Leverantören har inte rätt till ersättning för eventuella merkostnader i samband med ett sådant utbyte av underleverantör eller personal.

3.10 ANNAN VERKSAMHET

Om leverantören avser att bedriva annan verksamhet inom kompetensområdet men utanför ramen för uppdraget får detta inte inkräkta på avtalat uppdrag. Annan verksamhet som leverantören bedriver utanför ramen för uppdraget får inte heller inkräkta på vården eller påverka integriteten för de patienter som omfattas av uppdraget.

I leverantörens lokaler på mottagningsadressen/-erna där uppdraget utförs får privat finansierad hälso- och sjukvård inte bedrivas under mottagningens öppettider.

Leverantören måste inhämta Västra Götalandsregionens godkännande innan annan verksamhet får inledas i anslutning till det aktuella uppdraget.

3.11 MILJÖ

Västra Götalandsregionens miljöpolicy innebär att leverantörer ska arbeta strukturerat med att minimera sin miljöpåverkan, ta miljöhänsyn, dokumentera sitt miljöarbete och sträva efter ständig förbättring.

Leverantören ska vara miljödiplomerad enligt Västra Götalandsregionens kriterier för miljödiplomering av primärvården eller miljöcertifierade enligt ISO 14001 (miljöledningssystem) senast ett år efter avtal tecknats med Västra Götalandsregionen. Diplom eller certifikat ska kunna uppvisas på begäran.

3.12 ANTIDISKRIMINERINGSKLAUSUL

Leverantören förbinder sig att följa vid varje tillfälle gällande antidiskrimineringslagstiftning. Härmed avses diskrimineringslagen (2008:564), olaga diskriminering enligt 16 kap 9 § brottsbalken (1962:700) och förbud mot missgynnande behandling enligt 16 § föräldraledighetslagen (1995:584) eller lagar och bestämmelser som ersätter dessa.

Leverantören ska senast 14 dagar efter att Västra Götalandsregionen begär det, redovisa följande uppgifter och handlingar:

- Dokumenterad årlig lönekartläggning med könsuppdelning för arbetsgivare med minst tio anställda 3 kap. § 9-10 diskrimineringslagen (2008:567)
- Skriftligt dokumenterade (verksamheter med fler än 25 anställda) aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och aktivt främja lika rättigheter och möjligheter i arbetslivet oavsett kön, könsidentitet eller -uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Detta ska ske genom att:
 - o Undersöka om det finns risker för diskriminering (inklusive trakasserier och sexuella trakasserier) eller repressalier eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.
 - o Analysera orsaker till att uppräcka hinder och risker.

- o Vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas.
- o Följa upp och utvärdera arbetet (3 kap. § 1-14 diskrimineringslagen (2008:567)).
- Riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier
- Inte ha blivit fälld för diskriminering

3.13 SÄKERHET

Leverantören ska bedriva ett systematiskt och dokumenterat arbete för verksamhetens säkerhet som innefattar fysisk-, informations-, brand- och personsäkerhet. Arbetet ska vara dokumenterat i en övergripande rutin och preciserat i handlingsplaner eller instruktioner vid incidenter. Leverantören ska säkerställa att verksamheten bedrivs under sådana former att obehöriga inte bereds tillträde. En kontinuitetsplanering för hur verksamheten och dess processer ska upprätthållas vid samhällsstörningar och oförutsedda avbrott ska finnas. Tillämpliga rutiner, handlingsplaner eller instruktioner som tydligt beskriver hur kravet uppfylls ska uppvisas vid förfrågan av Västra Götalandsregionen.

3.14 BEREDSKAPSPLANERING SAMT ORGANISATION FÖR HÄNDELSEHANTERING

Västra Götalandsregionen ska ha förmåga att bedriva hälso- och sjukvård även vid fredstida krissituationer samt vid höjd beredskap och krig.

Leverantören ska kontinuitetsplanera och vidta de beredskapsförberedelser som krävs för att kunna utföra sitt uppdrag även vid fredstida krissituationer, höjd beredskap och krig enligt gällande lagstiftning, förordningar och föreskrifter.

Leverantören ska följa Västra Götalandsregionens styrdokument inom säkerhet och civil beredskap. Säkerhets- och beredskapshänsyn ska integreras i leverantörens ordinarie arbete med att planera, utveckla och förändra verksamheten.

Leverantören ska på begäran medverka i Västra Götalandsregionens arbete med risk- och sårbarhetsanalyser, säkerhet- och beredskapsplanering samt utbildning och övning. Leverantören ska även vidta nödvändiga åtgärder för att hantera identifierade risker och sårbarheter.

Inför och vid en fredstida krissituation samt under höjd beredskap och krig ska leverantören medverka med personal och övriga resurser i enlighet med Västra Götalandsregionens anvisningar.

3.14.1 Krishanteringsorganisation

Leverantören ska ha en krisledningsorganisation och förmåga att kunna upprätthålla sin verksamhet under fredstida krissituation, höjd beredskap och krig. Vid en krissituation, eller situation med ett stort antal skadade, ska vårdcentralen ha beredskap för att vara mottagande enhet för huvudsakligen lindrigt skadade patienter. Vårdcentralen ska även kunna utgöra uppsamlingsplats för skadade och kunna bistå med psykosocialt omhändertagande. Varje verksamhet ska ha en kris- och kontinuitetshanteringsplan som på förfrågan ska kunna redovisas för Västra Götalandsregionen.

3.15 LÄKEMEDEL

Vid förskrivning av läkemedel ska leverantören följa Västra Götalandsregionens läkemedelsrekommendationer och medicinska riktlinjer samt rekommendationer från Strama Västra Götaland. Leverantören ska följa Västra Götalandsregionens riktlinjer avseende särskilda regionsubventioner, exempelvis preventivmedels-subventionen för unga kvinnor.

Läkemedelsbehandlingen ska ske på ett rationellt, säkert och kostnadseffektivt sätt med ett helhetsperspektiv där patientens och samhällets bästa beaktas.

Leverantören svarar för de läkemedel som behövs i verksamheten.

Kvälls- och helgöppna mottagningar ska kunna tillhandahålla jourdoser till patienterna tills dess att patienten har möjlighet att hämta ut sitt ordinarie läkemedel på ett apotek.

Västra Götalandsregionen tillhandahåller producentobunden information och system för analys och uppföljning. Leverantören förbinder sig att vid förskrivning av läkemedel och läkemedelsnära produkter ange förskrivarkod och arbetsplatskod. Leverantören ska förskriva recept elektroniskt. Förskrivning till patienter med dosdispenserade läkemedel ska ske i avsett verktyg, för närvarande Pascal. Leverantören ansvarar för att kassera läkemedel från det egna läkemedelsförrådet, och leverantörer med medicinskt rådgivningsansvar på kommunal enhet ansvarar även för att kassera läkemedel från de kommunala akutläkemedelsförråden, och att detta görs på ett miljömässigt korrekt sätt.

Västra Götalandsregionen har anslutit sig till de överenskommelser som träffats mellan SKR och Läkemedelsindustriföreningen angående dels samverkansformer mellan läkemedelsföretag och medarbetare i den offentligt finansierade sjukvården, dels gällande kliniska prövningar. Leverantören ansvarar för att dessa följs.

3.15.1 Stramaarbete

Leverantören ska ha kunskap om aktuella antibiotikaresistensdata och om sin antibiotikaföreskrivning och följsamhet till behandlingsriktlinjer för infektioner i öppen vård. Det ska också utses kontaktläkare som samverkar med verksamhetschefen i stramaarbetet. Tillsammans ska de årligen åiterrapportera till Strama Västra Götaland om detta arbete i form av en särskild självdeklaration, enligt Strama Västra Götalands riktlinjer.

3.16 SMITTSKYDD

Leverantören har ansvar för samverkan med Smittskydd Västra Götaland. Det innebär att det ska finnas en kontaktperson, läkare eller sjuksköterska, som ska samverka med Västra Götalandsregionens smittskyddsläkare. Leverantören, inklusive kvälls- och helgöppen mottagning, ansvarar med deras behandlande läkare för de som besöker vårdcentralen med misstänkt eller bekräftad sjukdom enligt smittskyddsförordningen (SFS 2004:255). Behandlande läkares skyldighet enligt smittskyddslagen (2004:168) omfattar att

- genomföra provtagning och undersökning om en person bär eller misstänks bära på en allmänfarlig sjukdom eller annan smittspårningspliktig sjukdom
- utan dröjsmål anmäla misstänkt eller konstaterad allmänfarlig sjukdom eller annan anmälningspliktig sjukdom till smittskyddsläkaren via det datorbaserade systemet Sminet enligt de föreskrifter som Smittskydd Västra Götaland anger
- initiera och ansvara för smittspårning vid smittspårningspliktig sjukdom
- ge individuellt utformade förhållningsregler till patienten med allmänfarlig sjukdom i syfte att hindra smittspridning och försäkra sig om att patienten förstått dessa
- erbjuda den vård och behandling till den som bär på en allmänfarlig sjukdom som behövs för att förebygga eller minska risken för smittspridning
- anmäla till smittskyddsläkaren om en patient bryter mot förhållningsreglerna eller innebär en smittrisk för andra människor.

Leverantören samt kvälls- och helgöppen mottagning ska vid misstanke om utbrott av smittsam sjukdom utan dröjsmål kontakta Smittskydd Västra Götaland och följa anvisningar från Smittskydd Västra Götaland. Detta innefattar även utbrott på de förskolor som omfattas av närområdesansvaret och de äldreboenden som finns inom närområdet. Vid höjd beredskap ska leverantören samt kvälls- och helgöppen mottagning följa direktiv från Västra Götalands-regionen för utförande av tjäns-terna.

Vid misstanke om vissa diagnoser, enligt anvisning från Smittskydd Västra Götaland, ska leverantören utan dröjsmål kontakta Smittskydd Västra Götaland.

För kompetensutveckling ska leverantören medverka i utbildningar arrangerade av Smittskydd Västra Götaland samt noga följa direktiv inom smittskyddsområdet.

3.17 LÄKEMEDELSNÄRA PRODUKTER²⁴

Med läkemedelsnära produkter avses produkter som används inom områdena blås- och tarmfunktionsstörning (inkontinens), diabetes, stomi, nutrition, trakeostomi samt spolvätskor. Inom det Läkemedelsnära området finns handböcker som klargör kompetenskrav och förskrivnings- och kostnadsansvar i vårdkedjan. Handböckerna är fastställda av Västra Götalandsregionen och kommunerna. Leverantören ska följa gällande regelverk för kompetenskrav för förskrivning av LMN. Grundprincipen för förskrivning av läkemedelsnära produkter inom Västra Götaland är att den vårdgivare som har hälso- och sjukvårdsansvaret har förskrivnings- och kostnadsansvar för produkterna. Vid komplexa behov klargörs ansvaret genom en samordnad individuell plan (SIP).

I Västra Götaland är Nutrition ett samlingsbegrepp för nutritionsprodukter och sondmatningstillbehör, inklusive nutritionspumpar till personer som behöver nutritionsstöd. Förskrivningsbart upphandlat sortiment i Västra Götalandsregionen finns på vårdgivarwebben.

3.18 HJÄLPMEDEL

Leverantören har ansvar för att förskriva och följa upp hjälpmedel vid medicinsk behandling, enligt "Handbok för förskrivning av personliga hjälpmedel". Leverantören ansvarar för att följa förskrivningsprocessens samtliga delar samt Västra Götalandsregionens kompetenskrav för förskrivning, samt att förskrivaren ska vara väl förtrogen med förskrivningsprocessen och aktuellt hjälpmedelsutbud.

Vårdcentralen ska följa försörjningsavtalen Överenskommelse för regional försörjning av personligt förskrivna hjälpmedel vid medicinsk behandling och Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel mellan Västra Götalands 49 kommuner och Västra Götalandsregionen. Hjälpmedelscentralen i Västra Götaland är försörjare av produkterna inom avtalen.

Beställningar av hjälpmedel ska ske i angivet it-stöd.²⁵

²⁴ <https://regionservice.vgregion.se/lmn>

²⁵ Vårdgivarwebben, webSesam

3.19 MEDICINSK DIAGNOSTIK

Leverantören ska svara för att de diagnostiska undersökningar som behövs inom primärvårdens åtagande genomförs. De laboratorier för medicinsk diagnostik som vårdcentralen anlitar ska vara ackrediterade. Vårdcentraler som utför egna laboratorieanalyser ska delta i EQUALIS-programmet.

De mikrobiologiska laboratorier som anlitas ska bistå med resistensdata utifrån Strama Västra Götalands riktlinjer.

Mikrobiologiska analyser av sjukdomar enligt smittskyddslagen, ska planeras så att tiden från provtagning till svarshantering minimeras. De ska samtidigt planeras på ett kostnadsmedvetet sätt. Leverantören av mikrobiologiska laboratorietjänster ska följa anvisningar från Smittskydd Västra Götaland.

Leverantören ska försäkra sig om att mikrobiologiska prover kan hanteras som akutprover, från provtagning och transport till svarshantering.

Leverantören ansvarar för att bild- och funktionsmedicin anlitas vid medicinsk indikation. Bild- och funktionsmedicinska enheter/avdelningar som denna anlitar ska vara anslutna till Västra Götalandsregionens Bild- och funktionsregister (BFR). Bild- och funktionsregistret är ett sammanhållet journalsystem för bild- och funktionsmedicin inom territoriet Västra Götaland.

Vårdcentralen ska följa Västra Götalandsregionens regionala remissregler för bild- och funktionsmedicin.

Västra Götalandsregionen har rätt att granska vårdcentralens nyttjande av medicinsk diagnostik.

3.20 LOKALER

Alla lokaler där verksamhet utförs enligt uppdraget ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning och vara utformade i enlighet med Västra Götalandsregionens riktlinjer och standarder för fysisk tillgänglighet samt vårdhygieniska krav. Leverantören ska tillhandahålla information till besökare om den fysiska tillgängligheten genom **Tillgänglighetsdatabasen**.²⁶ Informationen ska uppdateras minst en gång per år eller när en förändring i den fysiska miljön har skett.

Lokalerna ska vara utrustade enligt gängse medicinska krav och Västra Götalandsregionens riktlinjer för att tillgodose patienters behov när det gäller god och säker behandlingsmiljö och i övrigt vara anpassade för den typ av verksamhet som uppdraget avser.²⁷

Uppdraget som beskrivs i kapitel 2 ska genomföras vid vårdcentralen. Om det finns särskilda skäl kan Västra Götalandsregionen bevilja att vårdcentralen utför en mindre andel av mottagningsbesöken på en nära angränsande mottagningsadress inom vårdcentralens upptagningsområde inom karta enligt närhetsprincipen. Om det finns synnerliga skäl kan Västra Götalandsregionen bevilja att vårdcentralen utför en mindre andel av mottagningsbesöken på en mottagningsadress inom det stadsområde i Göteborg eller annars inom den kommun där vårdcentralen är belägen. Synnerliga skäl kan exempelvis finnas för mindre avgränsade uppdrag som gäller familjecentral, medicinsk fotvård eller psykologmottagning.

Om Västra Götalandsregionen beviljar en annan mottagningsadress sker det skriftligen. Ett beviljande kan vara tidsbegränsat.

3.20.1 Lokaler för BVC

Verksamheten ska vara förlagd till ändamålsenliga lokaler särskilt avsedda för barnhälsovård och skild från sjukvårdande verksamhet samt ha tillgång till lokal lämpad för föräldragrupper.

3.20.2 Lokaler tilläggsuppdrag ungas psykiska hälsa

För tilläggsuppdrag UPH behöver säkerställas att lokalerna möjliggör parallell gruppbehandling i minst två rum.

²⁶ www.t-d.se

²⁷ Svensk Förening för Vårdhygien – Bygghälsa och Vårdhygien – Vårdhygieniska aspekter vid ny- och ombyggnation samt renovering.

3.21 UTRUSTNING

All utrustning som används inom verksamheten ska uppfylla gällande lagstiftning och krav på tillförlitlighet, prestanda och kvalitet för att tillförsäkra en ändamålsenlig funktion. Utrustningen ska uppfylla vårdens krav på rengöring och desinfektion.²⁸

Leverantören ansvarar för att alla medicintekniska produkter (MTP) på enheten får fortlöpande service, rekommenderat förebyggande underhåll, rengöring och vid behov desinfektion samt att detta dokumenteras i verksamhetens kvalitetsledningssystem. Avvikelse vad gäller MTP ska dokumenteras och rapporteras enligt gällande regelverk. Rutiner ska framgå av verksamhetens kvalitetsledningssystem.

3.22 VÅRDHYGIEN

Leverantören ska säkerställa och upprätthålla en god hygienisk standard och följsamhet till basala hygienrutiner i enlighet med aktuell lagstiftning och Socialstyrelsens föreskrifter. Leverantören ska samverka med Västra Götalandsregionens enheter för vårdhygien i enlighet med gällande **direktiv**.

Vårdhygienisk egenkontroll (VEK) är obligatoriskt i leverantörens verksamhet och syftar till att förebygga vårdrelaterade infektioner och smittspridning. Den är en central del av kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet och ska ingå i ledningssystemet.

3.23 PATIENTFÖRMÅNER

3.23.1 Tolk

Vårdcentralen ansvarar för att tillhandahålla auktoriserad²⁹ eller utbildad³⁰ språktolk när en patient inte förstår eller kan uttrycka sig på svenska språket i den utsträckning som krävs för att den ska kunna lämna respektive tillgodogöra sig information som behövs för en säker och god vård. Vid behov av språktolk ska **Tolkförmedling Väst**³¹ anlitas. Telefontolk eller skärmtolk ska anlitas i första hand. Efter bedömning kan fysisk tolk anlitas om det finns särskilda skäl. Västra Götalandsregionen ansvarar för tolkservice åt döva, dövblinda, gravt hörselskadade och talskadade personer.

28 Vårdhygieniska krav inför upphandling av medicintekniska produkter och hjälpmedel samt möbler, textilier och inredning.

29 www.kammarkollegiet.se

30 www.myh.se

31 www.tolkformedlingvast.se

3.23.2 Sjukresor

Leverantören ska följa Västra Götalandsregionens sjukresehandbok. Enheten ska tillhandahålla information om reglerna för sjukresa och utfärda sjukreseintyg för sjukresa med taxi.³² Leverantören ska vid behov assistera vid beställning av resa.

3.24 INFORMATION OCH MARKNADSFÖRING

Västra Götalandsregionen har ett övergripande ansvar att informera invånarna om aktuellt vårdutbud, detta sker främst genom 1177. Leverantören ska följa Västra Götalandsregionens styrande dokument avseende information och marknadsföring, se vårdgivarwebben.

3.24.1 Information till patient och samverkansparter

Leverantören ska ge information om patientens rättigheter och skyldigheter gällande, vård och besöksgarantier, hälsa, sjukdomar, behandlingar och olika livssituationer med stöd av **1177**, www.1177.se/vastra-gotaland. Leverantören ansvarar för att exponera sådant informationsmaterial på väl synlig plats i väntrum och/eller andra lämpliga utrymmen.

3.24.2 Marknadsföring

Leverantören ansvarar för att all information och marknadsföring av verksamheten är saklig, korrekt, relevant, sker med måttfullhet samt följer god marknadsföringssed och marknadsföringslagen. Marknadsföringen får inte missbruka allmänhetens förtroende. Det är inte tillåtet för leverantören att göra jämförelser med andra vårdgivare vid marknadsföring.

Leverantören ska:

- respektera patientens redan gjorda val och integritet
- följa den av Västra Götalandsregionen beslutade riktlinje för marknadsföring, se vårdgivarwebben
- följa Västra Götalandsregionens styrande dokument avseende information och marknadsföring inom vårdval, se vårdgivarwebben. Se särskilt tillämpningsanvisning avseende information och marknadsföring inom vårdval för ytterligare bestämmelser om bland annat vårdvalsmärkning, information på 1177, information på leverantörens hemsida, marknadsföring, digitala vårdbesök, försäljning och politisk information.

³² Sjukresor i Västra Götaland 1177.

3.24.3. Vårdvalsmärkning

Vårdvalsmärkningen visar att leverantören och enheten är godkänd och uppfyller Västra Götalandsregionens krav samt ingår i Västra Götalandsregionens skattefinansierade vårdutbud. Skylt med vårdvalsmärkningen tillhandahålls av regionen vid godkännande. Leverantören ska anslå skylt med vårdvalsmärkningen väl synlig i entrén eller på annan lämplig plats i enhetens lokaler samt använda vårdvalsmärkningen i all information och marknadsföring som omfattas av uppdraget.

3.25 INFORMATIONSMÖTEN OCH SAMRÅD

Leverantören ska vara representerad på informationsmöten som Västra Götalandsregionen, eller annan på dess uppdrag, kallar till. Västra Götalandsregionen och leverantörer har ett ömsesidigt informations- och samrådsansvar beträffande verksamhetsförändringar som påverkar tillgänglighet och annan service gentemot invånare och patienter eller samarbetet mellan Västra Götalandsregionen och leverantören.

Leverantören ska informera Västra Götalandsregionen om förhållanden som kan vara av vikt för fullföljandet av uppdraget, till exempel anmälningar till och beslut av Socialstyrelsen, Inspektionen för vård och omsorg (IVO), Lex Maria-avgöranden samt ärenden från patientnämnderna i Västra Götalandsregionen, Arbetsmiljöverket, Skatteverket, Åklagarmyndigheten eller domstol.

4. Regler för val av vårdcentral

I kapitel 4 finns information om hur patienten gör sitt aktiva val av vårdcentral och hur tillvägagångssättet vid listning ser ut.

4.1 LISTNING

Invånare i Sverige har rätt att välja fritt mellan vårdgivare inom primärvården. Enligt patientlagen har alla patienter även rätt att välja vårdcentral i hela landet.

4.1.1 Övergripande listningsinformation

Vårdval vårdcentral bygger i första hand på den enskilde invånarens egna aktiva val av vårdcentral. Genom invånarens val åtar sig leverantören vårdansvaret för invånaren enligt de villkor som gäller för uppdraget.

Ett val av en vårdcentral gäller till dess att ett nytt val görs. Hälso- och sjukvårdslagen klargör att omval får göras högst två gånger under en 12-månadersperiod om inte särskilda skäl föreligger.

Leverantörer godkända i Vårdval vårdcentral har inte rätt att neka invånare anslutning till enheten eller att sätta något tak för hur många som får ansluta sig till enheten, undantaget de enheter som har beviljats begränsning i antal listade patienter enligt 4.1.2.

Vårdcentralen är skyldig att ta över vårdansvaret för de invånare som väljer att byta vårdcentral. Avlämnande vårdcentral är skyldig att överföra nödvändig information efter patientens samtycke.

Invånare som listat sig på vårdcentralen får inte ges företräde utan hänsyn ska enbart tas till de medicinska behov som invånaren har.

En invånare har alltid rätt att få sin vård på en annan vårdcentral än den valda.

Invånarens val av vårdcentral och leverantörens ansvar för invånaren börjar gälla dagen efter att valet genomförts via e-tjänst på **www.1177.se/vastra-gota-land** eller efter att blankett registrerats i vårdvalssystemet av leverantören.

4.1.2 Begränsat antal listade patienter

En leverantör kan begära att begränsa det antal patienter som får vara listade hos utföraren enligt hälso- och sjukvårdslagen. Regionen får avslå begäran helt eller delvis om det finns särskilda skäl, dessa kan vara om en begränsning påtagligt påverkar patientens valfrihet eller tillgängligheten till primärvård inom regionen. En begränsning innebär inte att redan listade patienter kan listas av.

Begäran kan med fördel vara tidsbegränsad och av en ansökan ska följande framgå:

- en beskrivning av situationen och skälen för ansökan
- Vilken begränsning leverantören vill ansöka om
- hur länge begränsningen planeras pågå
- om det finns andra vårdcentraler i kommunen/närområdet som kan omhänderta invånarnas önskemål om listning.

Varje begäran och skälen för denna prövas utifrån förutsättningarna i det specifika ärendet av Västra Götalandsregionen, som meddelar beslut till leverantören.

Leverantören är skyldig att meddela invånare som vill lista sig om den begränsning som beviljats på 1177, på vårdcentralens hemsida samt i vårdcentralernas lokaler.

4.1.3 Listningsalternativ vid aktivt val i VGR

En person kan lista sig på en vårdcentral i VGR på två sätt:

- digitalt via e-tjänst där man legitimerar sig med mobilt BankID på **www.1177.se/vastra-gotaland/** och gör sitt aktiva val bland valbara vårdcentraler
- genom att ta direktkontakt med vald vårdcentral och där erhålla en personlig listningsblankett som skrivs ut från vårdvalssystemet. Listningsblanketten ska egenhändigt undertecknas (alla blanketter är personliga – barn måste få egna blanketter som vårdnadshavare skriver under) och lämnas till vårdcentralen på plats. Vårdcentralen ska utan dröjsmål registrera listningen i VGRs vårdvalssystem och vårdcentralen skickar (minst en gång i månaden) den underskrivna listningsblanketten till Södra Älvsborgs Sjukhus (SÄS) för inscanning i vårdvalssystemet.

Följande adress ska användas:

Vårdval

Sjukhusarkivet Södra Älvsborgs sjukhus

501 82 Borås

Leverantören får inte använda vårdvalssystemet och dess möjligheter att skriva ut vårdvalsblanketter och adresslistor till marknadsföring av den egna enheten, t.ex. riktade brevutskick innehållande vårdvalsblankett.

4.1.4 Ickevalsalternativet

För de invånare som inte gör ett aktivt val sker listning genom ickevalsalternativet. Ickevalsalternativet sker med automatik för de invånare som är nyinflyttade utan aktivt val eller nyfödda i Västra Götalandsregionen.

Den vårdcentral som inom samma kommun är geografiskt närmast belägen invånarens folkbokföringsadress är invånarens ickevalsalternativ till dess att eget val av vårdcentral genomförs. Ickevalsalternativ har samma status och är jämförbart med eget val av vårdcentral. VGR ansvarar för invånares anslutning till vårdcentral via ickevalsalternativet.

Om annan vårdcentral vid ett senare tillfälle etablerar sig närmare invånarens folkbokföringsadress görs ingen omflyttning av invånare som har sitt vårdval på annan vårdcentral. Den nya leverantören blir genom närhetsprincipen ickevalsalternativ till nyinflyttade utan aktivt val i Västra Götalandsregionen samt nyfödda i Västra Götalandsregionen.

VGR tillhandahåller uppgifter om vårdcentraler i Vårdval vårdcentral indelade per kommun eller stadsområde på vårdgivarwebben, Vårdval vårdcentral och på **www.1177.se/vastra-gotaland**. Beskrivning hur VGR beräknar vårdcentralernas geografiska områden (ickevalsalternativ enligt närhetsprincipen) finns på **www.vgregion.se/vardgivarwebben**

4.1.5 Barn

Till Västra Götaland nyinflyttade utan aktivt val samt nyfödda invånare som inte ännu gjort ett eget val tilldelas automatiskt en vårdcentral, benämnt ickevalsalternativ (se ovan). För barn upp till 16 års ålder väljer vårdnadshavare vårdcentral. När vårdnadshavare väljer vårdcentral för barn innebär valet av vårdcentral också val av den BVC som den valda vårdcentralen själv tillhandahåller eller samarbetar med. Eget aktivt vårdval kan göras från det att invånaren fyllt 16 år.

Barn under sex år och nyligen adopterade barn ska ges möjlighet att via vårdnadshavare välja vårdcentral. Vårdcentralen ska utan dröjsmål ta emot dessa barn. Vårdval kan dock ske först när folkbokföringsuppgift finns registrerad.

Barn som bor i familjehem har alltid rätt till enskilda besök på en vårdcentral. Barn som bor i familjehem ska också kunna erhålla BVC på annan vårdcentral än den valda.

4.1.6 Invånare med skyddad identitet, skyddade adressuppgifter, asylsökande, personer som vistas i Sverige utan tillstånd

Personer med skyddad identitet kan inte lista sig på en vårdcentral. De ska därför alltid behandlas som en listad patient oavsett vilken vårdcentral de går till. Personer med skyddade personuppgifter debiteras alltid som för besök på vald vårdcentral.

Utöver invånare som omfattas av skyddade adressuppgifter har även asylsökande och personer som vistas i Sverige utan tillstånd alltid rätt till enskilda besök på en vårdcentral.

4.1.7 Vårdcentral som upphör

Då avtal upphör ska de invånare som har sitt vårdval på vårdcentralen i god tid innan upphörandet erhålla information om detta och erbjudas/uppmanas att göra ett nytt aktivt val. I samband med upphörandet ser VGR till att de som ej gjort nytt aktivt val av vårdcentral, får sitt vårdval på den vårdcentral som ligger närmast invånarens folkbokföringsadress enligt VGRs regelverk för ickevalsalternativ.

1

2

3

4

5

6

7

8

5. Uppföljning

I kapitel 5 kan du läsa om hur Västra Götalandsregionen följer upp att vårdcentraler uppfyller sina åtaganden och hur resultatet återkopplas. Här framgår även att data ska redovisas öppet i syfte att underlätta invånarnas val av vårdcentral.

Uppföljningen syftar till att visa om leverantören uppfyller kraven i Krav- och kvalitetsboken samt graden av måluppfyllelse. Uppföljningen ska också bidra till utvecklingen av primärvården i Västra Götaland.

Västra Götalandsregionen har rätt att komplettera eller ändra indikatorerna under avtalets gång. Aktuella uppföljnings- och kvalitetsindikatorer finns tillgängliga i Krav- och kvalitetsbokens Bilaga 5 Uppföljning.

5.1 ÖPPEN REDOVISNING FÖR ATT UNDERLÄTTA INVÅNARNAS VAL

Västra Götalandsregionen begär in och redovisar uppgifter öppet för allmänheten samt som underlag för invånarnas val av vårdcentral. Uppgifter kommer att redovisas för samtliga vårdcentraler inom Vårdval vårdcentral med möjlighet att göra jämförelser mellan vårdcentraler.

5.2 VÄSTRA GÖTALANDSREGIONENS UPPFÖLJNING

Västra Götalandsregionen har enligt 6 kap. § 6 kommunallagen ansvar för att verksamheten bedrivs i överensstämmelse med politiskt fastställda mål och riktlinjer samt föreskrifter som gäller för verksamheten.

I enlighet med 10 kap. § 8 och § 9 kommunallagen ska Västra Götalandsregionen kontrollera och följa upp verksamheten samt tillförsäkra allmänheten information om hur uppdraget utförs. Leverantören ska därför vid uppmaning från Västra Götalandsregionen snarast lämna de uppgifter som efterfrågas.

Västra Götalandsregionen följer löpande upp, minst en gång per år, att leverantörer uppfyller sitt åtagande och håller den kvalitet som följer av Krav- och kvalitetsboken. Uppföljning görs enligt uppföljningsplan, se **vårdgivarwebben**.

Efter räkenskapsårets slut ska leverantören på begäran av Västra Götalandsregionen lämna in de ekonomiska redovisningar som leverantören enligt lag är skyldig att upprätta. Det gäller vanligtvis delårsrapporter, årsredovisning med resultat- och balansräkning, verksamhetsberättelse och revisionsrapport. Om det finns, ska även rapporter från extern revision utöver årsredovisningen lämnas in, liksom eventuella granskningsrapporter från myndigheter som exempelvis Skatteverket och Inspektionen för vård och omsorg.

5.3 VERKSAMHETSUPPFÖLJNING

Verksamhetsuppföljning sker enligt definierade kvalitetsområden inom God Vård. God Vård är framtaget av Socialstyrelsen som vägledning för arbete med kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvården.

Västra Götalandsregionen har rätt att genomföra verksamhetsuppföljningar. Sådana uppföljningar kan till exempel ha som syfte att

- säkerställa att leverantören fullföljer sitt åtagande enligt Krav- och kvalitetsboken
- göra jämförande studier mellan vårdcentraler
- studera våldsamband mellan olika vårdnivåer, avtalsformer och samverkanspartners
- kontrollera och säkerställa att leverantörens fakturering sker på ett korrekt sätt och följer avtalets bestämmelser
- ta del av leverantörens avidentifierade sjukskrivningsstatistik som erhålls genom Ineras intygsstatistik.

Uppföljning kan ske digitalt eller fysiskt såväl genom planerade som genom oaviserade besök på vårdcentralen.

Leverantören ska lojalt och aktivt medverka vid verksamhetsuppföljning. Leverantören ska kostnadsfritt och utan dröjsmål ställa material och dokumentation som efterfrågas till förfogande på det sätt som Västra Götalandsregionen begär. Granskarna eller revisorerna får vidta sådana åtgärder som de bedömer är nödvändiga för att fullgöra uppföljningen.

Exempel på sådana åtgärder är granskning av rutinbeskrivningar, kvalitetssystem eller intervjuer med personal och andra som är verksamma hos leverantören. Leverantören ska tillse att personalen utan inskränkningar kan besvara granskarnas eller revisorernas frågor.

Vid granskning av patientjournaler bestämmer Västra Götalandsregionen vilket tillvägagångssätt som ska användas.

5.4 RIKTAD UPPFÖLJNING

Västra Götalandsregionen har rätt att genomföra riktad uppföljning i syfte att kontrollera och följa upp att leverantören uppfyller sina åtaganden enligt detta avtal, att möjliggöra en analys av vilka ekonomiska incitament som kan ligga bakom leverantörens journalföring och remisser samt att säkerställa att det inte förekommer någon sammanblandning av offentlig- och privatfinansierad verksamhet i strid med detta avtal. Leverantören ska inom skälig tid efter Västra Götalandsregionens skriftliga begäran om utökad och fördjupad uppföljning ge Västra Götalandsregionen tillträde och tillgång till exempelvis:

- Granskning av leverantörens lokaler under normal arbetstid.
- Leverantörens personal, såväl hos leverantören anställd personal som av leverantören anlitad personal, som är verksam inom åtagandet i Vårdval vårdcentral.
- Data, system och handlingar hänförliga till åtagandet i Vårdval vårdcentral, inkluderande utan begränsning relevanta journalhandlingar, vilket kan innefatta utvalda patienters journaler i dess helhet, och bokföringssystem.
- Särskilda ekonomiska redovisningar, dessa kan omfatta leverantörens hela verksamhet, inklusive delar som inte omfattas av detta avtal. Exempelvis detaljerade ekonomiska rapporter per verksamhetsgren, sammanställningar av kostnadsfördelning och resursanvändning.
- Särskilda redovisningar om väntetider och prioriteringar, inklusive men inte begränsat till sådana redovisningar som avser leverantörens hela verksamhet, dvs. även verksamhet som inte omfattas av detta avtal.
- Andra data, system och handlingar som Västra Götalandsregionen behöver för att kunna utföra en effektiv och ändamålsenlig kontroll av att leverantören uppfyller sina åtaganden enligt avtalet.
- Västra Götalandsregionen har rätt att genomföra riktad uppföljning och verksamhetsbesök, utan föregående avisering.
- Vid riktad uppföljning kan Västra Götalandsregionen använda egen personal, eller tredje man som Västra Götalandsregionen anvisar, samt Västra Götalandsregionens interna eller externa revisorer eller berörda myndigheter i den mån det är relevant. Dessa ska alla ges samma rätt till tillträde och tillgång som Västra Götalandsregionen.
- Västra Götalandsregionen svarar för ersättning till externa personer om sådana anlitas i detta avseende. Samtliga deltagare i en verksamhetsuppföljning ska följa gällande bestämmelser om sekretess och tystnadsplikt. Verksamhetsuppföljningen leds i första hand av Koncernkontoret vid Västra Götalandsregionen.

Västra Götalandsregionen äger den rapport som blir resultatet av verksamhetsuppföljningen och ansvarar för att överlämna och kommunicera den vid tidpunkt som bedöms lämplig. Västra Götalandsregionen har rätt att publicera resultatet av uppföljningen.

5.5 ANDRA UPPFÖLJNINGÅTGÄRDER

Västra Götalandsregionens rätt att följa upp leverantörens utförande av åtagandet i Vårdval vårdcentral och uppfyllande av avtalet i övrigt är inte begränsad till vad som anges i detta kapitel. Västra Götalandsregionen har rätt att när som helst följa upp leverantörens utförande av åtagandet och kontrollera att leverantören uppfyller sina åtaganden enligt avtalet på det sätt som Västra Götalandsregionen finner lämpligt och ändamålsenligt. Västra Götalandsregionen kan till exempel komma att genomföra olika typer av undersökningar eller oanmälda besök i syfte att kontrollera och mäta den medicinska kvaliteten, patientsäkerhetsaspekter, patientnöjdhet, leverantörens uppfyllande av uppställda krav på väntetider eller öppettider, leverantörens uppfyllande av kraven rörande informationssäkerhet och/eller leverantörens uppfyllande av andra krav i avtalet. Leverantören ska aktivt medverka vid de uppföljningsåtgärder som Västra Götalandsregionen företar och därvid följa Västra Götalandsregionens anvisningar. Detta innebär bland annat, men inte begränsat därtill, att leverantören är skyldig att utan oskäligt dröjsmål besvara skrivelser och frågor från Västra Götalandsregionen.

5.6 DATAINSAMLING

Data för uppföljning hämtas från nationella och regionala register, från filer som levererats till Västra Götalandsregionen och från inmatning i anvisat webbformulär.

Vårdcentralen ska leverera uppgifter som ingår i uppföljningen av Vårdval vårdcentral, uppföljning av invånarnas vårdkonsumtion samt till nationell uppföljning. Uppgifter levereras i form av datafiler enligt fastställda specifikationer eller på annat sätt anvisat av Västra Götalandsregionen.

Uppgifter om inkomna och besvarade telefonsamtal ska hämtas från datoriserat telefonsystem.

5.7 UPPFÖLJNINGSSYSTEM

Uppföljningsindikatorer för vårdcentralerna följs och återkopplas via regionala och nationella uppföljningssystem. Dessa syftar till att stödja kvalitetsdriven verksamhetsutveckling och enhetens systematiska förbättringsarbete för god vård. Systemen ger också möjlighet till regionala och nationella jämförelser.

Leverantören ska vara ansluten till:

- **PrimärvårdsKvalitet**, det nationella systemet för kvalitetsdata i primärvården
- och leverera data till Barnhälsovårdsregistret BHVQ.

Västra Götalandsregionen begär in vårdcentralens data från PrimärvårdsKvalitet för att analysera samt publicera resultatet på nationell och regional visningsyta.

5.8 ÅTGÄRDER VID AVVIKELSER

Upptäckta avvikelser vid uppföljning kan leda till åtgärder från Västra Götalandsregionens sida enligt gällande rutiner för handläggning. Vid indikation på brottsligt förfarande ska polisanmälan göras.

5.9 PATIENTENKÄTER

Patientenkäter är utformade för att fånga patienternas upplevelser av vården, och syftar till att ge ett bra underlag till förbättringsarbete på vårdcentralerna. Vårdcentralerna ska delta i gemensamma patientenkäter och Västra Götalandsregionen har rätt att anvisa metod, frågeställningar och tidpunkt för dessa.

6. Ersättning och kostnadsansvar

I kapitel 6 hittar du information om ersättning och kostnadsansvar inom Vårdval vårdcentral.

I Vårdval vårdcentral gäller samma regelverk och ersättning för samtliga vårdcentraler, oavsett driftsform. Den ersättning som utbetalas är avsedd att täcka samtliga kostnader som uppkommer genom uppdraget.

6.1 ERSÄTTNINGSMODELL FÖR VÅRDCENTRALERNAS UPPDRAG

I Vårdval vårdcentral tillämpas samma ersättningsmodell för samtliga vårdcentraler. För att likställa förutsättningar för enheter i privat och offentlig regi görs ett tillägg till ersättningen för enheter i privat regi. Tillägget avser motsvara den momsersättning som enheter i egen regi lyfter.³³

Ersättningsmodellen för Vårdval vårdcentral avser vård av personer folkbokförda i Västra Götaland och består av följande delar:³⁴

- Primärvårdspengen, vilken följer invånarens val av vårdcentral och baseras på antalet vårdvalspoäng vilka i sin tur beräknas utifrån ålder och kön respektive vårdtyngd.
- Produktionsrelaterad ersättning.
- Särskild ersättning för vårdcentralens geografiska och socioekonomiska förutsättningar.
- Särskild ersättning när tolk har anlitats.
- Ersättning för eventuella särskilda uppdrag.

Dessa ersättningsdelar beskrivs kortfattat i det följande. Vid besök gjorda av utlandssvenskar och utländska medborgare får vårdcentralen den ersättning som utbetalas från Försäkringskassan.^{35 36} Vid besök gjorda av asylsökande eller personer utan tillstånd ersätts vårdcentralen enligt särskilt regelverk.

Särskilda riktade statsbidrag och regionala satsningar kan tillkomma, enligt samma regelverk i hela Västra Götaland. Även uppdrag i form av pilotprojekt kan tillkomma. Det finns därutöver ingen möjlighet att få ytterligare ersättning för det avsedda uppdraget.

Erbjudande kan komma att framföras om deltagande i pilotprojekt för utformning av nya former för ersättning.

³³ Tillägget beräknas som ett påslag om 3,5 procent.

³⁴ Momskompensation till de privata vårdcentralerna beräknas på dessa ersättningsdelar.

³⁵ SKL - Vård av personer från andra länder.

³⁶ Om Försäkringskassan hävdar att fakturering ska ske från myndigheten har fakturerande part rätt att ta ut en administrativ avgift om maximalt 160 kr per besök innan ersättning förmedlas till vårdcentral.

ERSÄTTNING OCH KOSTNADSANSVAR

I tabell nedan sammanfattas ersättningsdelar enligt punkt 1–4, med angiven ersättningsnivå per månad från och med 2027.

Ersättningsmodellens delar	Beräkningsunderlag	Ersättningsnivå per månad från och med 2027
Ersättning för ålder och kön	Totalt ca 603 000 poäng	545 kr per poäng
Ersättning för vårdtyngd	Poäng för ålder och kön gånger ACG-vikt	545 kr per poäng
Produktionsrelaterad ersättning	Produktionsrelaterad poäng (produktionsrelaterad casemix gånger listnings-poäng)	54 kr per produktionsrelaterad poäng
Ersättning för socioekonomi	Antal CNI-poäng för vårdcentraler med faktor >2,5 per listad invånare gånger antal poäng för ålder och kön för dessa enheter	92 kr per CNI >2,5 per listad invånare och poäng
Ersättning för geografi	Antal geografiska poäng för vårdcentraler med faktor >11 gånger antal poäng för ålder och kön för dessa enheter	30 kr per faktor >11 gånger antal poäng för ålder och kön
Tolkersättning	Antal tillfällen när tolk har anlitats	250 kr per tolktillfälle när auktoriserad eller utbildad språktolk har anlitats vid fysiskt besök eller videobesök med patienten 250 kr när tolk, med vilken Västra Götalandsregionen har avtal, anlitats åt döva, dövblinda, gravt hörsel-skadade eller talskadade personer

6.1.1 Primärvårdspengens viktning

Cirka 80 procent av den totala ersättningen för uppdraget betalas ut genom en primärvårdspeng som följer invånarens val av vårdcentral och baseras på antalet vårdvalspoäng, vilka i sin tur beräknas utifrån ålder och kön respektive vårdtyngd. Den inbördes viktningen är 50 procent för ålder och kön och resterande 50 procent viktas för vårdtyngd.

6.1.2 Ersättning för ålder och kön

Ersättning för ålder och kön betalas ut för det antal listningspoäng som de invånare som har valt vårdcentralen genererar. Antalet listningspoäng beräknas enligt gällande viktlista, vilken baseras på kön och ålder i ett årsintervall. Viktlistan innebär att befolkningen i Västra Götaland år 2027 totalt genererar i genomsnitt cirka 603 000 listningspoäng. Ersättningen per poäng uppgår till 545 kr per månad.

Från och med 2022 infördes en tilläggsvikt för åldersgrupperna 65 år och äldre. Tilläggsvikten är beräknad utifrån respektive grupps vårdtyngd. Syftet med tilläggsvikten är att ersätta vårdcentraler för mobil läkare i kommunal primärvård och en prioritering av äldres hälso- och sjukvård.

6.1.3 Ersättning för vårdtyngd

Ersättningen för vårdtyngd baseras på den ACG-vikt som de invånare som har sitt vårdval vid vårdcentralen bär med sig. Denna ska spegla deras samlade sjuklighet. Varje månad beräknas relativ ACG casemix per vårdcentral. Underlag för beräkningen är de diagnoser som är registrerade vid direkta kontakter (såsom vid besök, telefon, chatt med flera. Diagnoser registrerade vid indirekta kontakter som sker utan kontakt med patient (såsom notat med flera) är exkluderade ur beräkningen). Beräkningen baseras på diagnoser som har registrerats under en tidsperiod om 18 månader och som redovisats till Västra Götalandsregionen på anvisat sätt av offentligt finansierade aktörer inom Västra Götalandsregionen som bedriver vård inom det uppdrag som Vårdval vårdcentral innefattar. Senast kända vårdval avgör vilken vårdcentral som får tillgodoräkna sig en individs diagnoser. I viktningen används sammanvägda kostnadsvikter från vårdcentraler inom vårdvalet. Samtliga vårdcentraler inom Vårdval vårdcentral ska vid anmodan leverera information om kostnad per patient (KPP), enligt anvisningar från Västra Götalandsregionen.

ACG-viktningen är relativ, vilket innebär att genomsnittlig vårdtyngd i Västra Götaland vid varje mättillfälle uppgår till 1,00, oavsett hur den faktiska vårdtyngden utvecklas. Ersättning för vårdtyngd betalas ut för det antal poäng som genereras i viktlistan för ålder och kön. Befolkningen i Västra Götaland beräknas år 2027 generera i genomsnitt cirka 603 000 ACG-poäng. Ersättningen per poäng uppgår till 545 kronor per månad.

6.1.4 Produktionsrelaterad ersättning

Produktionsrelaterad ersättning baseras på andelen listade invånare med vårdkonsumtion på enheten där invånarna är listade. Ersättning per månad beräknas utifrån listade invånares antal registrerade besök på vald vårdcentral under sex månader, relaterat till vårdcentralens antal listade invånare under samma period. Detta produktionsmått görs relativt, och ger då vårdcentralens produktionsrelaterade casemix. Att produktionsmättet görs relativt innebär att genomsnittlig andelen invånare med vårdkonsumtion på sin listade vårdcentral i hela Västra Götalandsregionen vid varje mättillfälle uppgår till 1,00, oavsett hur den faktiska andelen utvecklas. Det relativa produktionsmättet kopplas till vårdcentralens storlek genom att multipliceras med vårdcentralens listningspoäng och ger då en produktionsrelaterad poäng. Ersättningen utgår per månad med denna produktionsrelaterade poäng gånger 54 kronor.

I beräkningen av produktionsrelaterad ersättning ingår de besök som är registrerade vid direkta kontakter, exempelvis mottagningsbesök. Indirekta kontakter som sker utan kontakt med patient, exempelvis notat, är exkluderade ur beräkningen. Yrkeskategorier som ingår i beräkningen är biomedicinsk analytiker, fotvårdsspecialist, kurator, legitimerad psykoterapeut, läkare, psykolog, sjuksköterska samt undersköterska.

Kontakttyp + ev. KVÅ-kod	Viktning
Besök på mottagning	1
Besök på mottagning + ZV051	0,8
Hembesök, exkl sjukhus	5
Hemsjukvårdsbesök i ordinärt boende	5
Hemsjukvårdsbesök i särskilt boende	1
Distanskontakt som ersätter besök	0,8
Skriftlig distanskontakt +ZV051	0,8
Besök utanför mottagning, exkl sjukhus	1

6.1.5 Särskild ersättning för socioekonomi

Särskild ersättning för socioekonomi utgår till vårdcentraler med hög socio-ekonomisk belastning, beräknad enligt care need index (CNI). Detta index är framtaget för svensk primärvård och innehåller följande variabler och viktning;

Andelen ensamboende äldre (>65 år)	6,15
Andelen arbetslösa eller i åtgärd (16–64 år)	5,13
Andelen födda utomlands*	5,72
Andelen ensamstående föräldrar (Barn 0–17 år)	4,19
Andelen lågutbildad arbetskraft (25–64 år)	3,97
Andelen barn under 5 år	3,23
Andelen inflyttningar senaste året	4,19

Varje månad skickas aktuell vårdvalsfil till Statistiska centralbyrån för beräkning av CNI per vårdcentral. Ersättning betalas ut till vårdcentraler vars CNI per listad invånare överstiger 2,5. Ersättningen relateras till vårdcentralens storlek, genom antalet listningspoäng, och betalas ut med 92 kronor per poäng och månad.³⁷

6.1.6 Särskild ersättning för geografi

Särskild ersättning för geografi syftar till att ge bättre förutsättningar för vårdcentraler att verka på mindre orter. Ersättningen baseras på faktorer som bedöms medföra ett högre kostnadsläge. Den utgår från respektive vårdcentralens geografiska belägenhet, vilken värderas utifrån dess avstånd för snabbast väg till närmaste sjukhus med medicinsk akutmottagning, avstånd för snabbast väg till gränsen för närmsta tätort, befolkningstäthet i den kommun där vårdcentralen finns, huruvida vårdcentralen är belägen på en ö utan bro till fastlandet, antalet invånare i kommunen samt om vårdcentralen är enda vårdcentral i kommunen. Högsta utfall är 24 poäng – 12 poäng

för avstånd för snabbast väg till närmsta sjukhus med medicinsk akutmottagning, 6 poäng för befolkningstäthet, 3 poäng för avstånd för snabbast väg till närmsta tätort, 2 poäng till vårdcentral i kommun med färre än 8 000 invånare eller 1 poäng i kommun med 8 001–14 000 invånare, samt 1 poäng om en vårdcentral är enda vårdcentral i en kommun. För en vårdcentral som är enda vårdcentral i en kommun men som inte uppnår fler än 11 poäng är månadsersättningen 100 000 kr. För vårdcentral belägen på ö utan bro till fastlandet betalas en ersättning ut med 100 000 kr per månad. Vårdcentraler som kvalificerar sig för särskild ersättning för geografi ska erhålla minst 100 000 kr per månad. Ersättning för geografi betalas ut varje månad till vårdcentraler med det antal poäng som överstiger 11 poäng, och relateras till respektive vårdcentralens storlek genom antalet listningspoäng.³⁸

³⁷ Beräkningen sker enligt formel om CNI >2,5: $(CNI - 2,5) \times \text{vårdcentralens listningspoäng} \times 92$.

³⁸ $\text{listningspoäng} \times \text{geografipoäng} \times 30 \text{ kr}$

6.1.7 Tolkersättning

Ersättning betalas ut när tolk³⁹ har anlitats vid fysiskt besök eller videobesök med patienten för att kompensera vårdcentralen för den mertid som uppkommer.

Ersättning betalas ut med:

- 250 kr per tolktillfälle när auktoriserad eller utbildad språktolk anlitas via Tolkförmedling Väst.
- 250 kr när tolk, med vilken Västra Götalandsregionen har avtal, anlitas åt döva, dövblinda, gravt hörselskadade eller talskadade personer.

6.1.8 Särskild ersättning för åtagande inom närområdesansvaret

Det finns särskild ersättning för vissa åtaganden inom ett närområde. Dessa åtaganden förutsätter manuell hantering. Särskild ersättning betalas ut för familjecentraler och behandlingsansvar för patienter på korttidsboende.

Familjecentrerat arbetssätt

Särskild ersättning kan betalas ut om familjecentrerat arbete organiseras genom avtal om familjecentral som innebär att öppen förskola, MVC, BVC och socialtjänst samverkar och helt eller delvis är samlokaliserad.

En vårdcentral som samlokaliserar hela sitt BVC på familjecentralen får en årlig ersättning om 198 tkr (16 500 kr per månad). En extra etableringsersättning om 150 tkr betalas ut i samband med verksamhetens start. Angivna belopp gäller per familjecentral. Om flera vårdcentraler samverkar kring en familjecentral delas beloppet mellan dessa.

En vårdcentral som inte helt kan samlokaliseras men ändå samverkar med delar av sin ordinarie verksamhet med utgångspunkt i familjecentralen eller där inte alla fyra parter är samlokaliserade får en årlig ersättning om 120 tkr (10 000 kr per månad). En extra etableringsersättning om 24 tkr utgår i samband med verksamhetens start. Angivna belopp gäller per verksamhet. Om flera vårdcentraler samverkar delas beloppet mellan dessa.

Läkarmedverkan på kommunala boendeenheter

I närområdesplanen ska framgå vilken vårdcentral som åtar sig läkarmedverkan vilket beskrivs närmare under rubrik Läkarmedverkan på kommunal boendeenhet i avsnitt 2.3.4.1.

Ersättningen för uppdraget är 1 500 kronor per plats på kommunala boendeenheter och år.

³⁹ En tolk är en person som översätter kommunikation som sker mellan andra personer.

Leverantören ska månadsvis rapportera in antalet platser i vårdvalssystemet.

Behandlingsansvar för patienter på korttidsboende

I närområdesplanen ska framgå vilken vårdcentral som åtar sig behandlingsansvaret, vilket beskrivs närmare under rubrik Behandlingsansvar på korttidsboende i avsnitt 2.3.4.4.

Ersättningen för uppdraget är 15 000 kronor per plats i korttidsboende och år.

Leverantören ska månadsvis rapportera in antalet platser i vårdvalssystemet.

6.1.9 Särskild ersättning för utbildningsuppdraget

För ersättning gäller följande:

- a) Ersättning med schablonbelopp per anställd ST-läkare i allmänmedicin och månad betalas under hela utbildningstiden.
- b) Ersättning för SOSFS 2015:8 ges maximalt i 60 månader.
- c) Ersättning för HSLF-FS 2021:8 ges maximalt ersättning 72 månader.
- d) Ersättning för ST-läkare som inte omfattas av EU/EES regelverket och genomför utbildning enligt SOSFS 2015:8 ges maximalt ersättning 60 månader.
- e) Ersättning med schablonbelopp per anställd PTP-psykolog och månad. Ersättning i område med svårigheter att tillsätta PTP-tjänster är något högre än schablonbeloppen.
- f) Ersättning betalas ut motsvarande det antalet PTP-platser med ersättning som finns beslutat.
- g) Ersättning med schablonbelopp när bashandledare av studenter i vårdutbildning genomgår utvalda utbildningar med godkänt resultat.
- h) Ersättning med schablonbelopp när personal handleder läkare under kompletterande tjänstgöring samt studenter eller elever, inklusive läkarstudenter under grundutbildning.

För att få ersättning för en ST-läkare krävs 2400 listade per ST-tjänst. I de fall vårdcentralen har möjlighet att anställa ytterligare ST-tjänster utöver det tilldelade utrymmet ska en:

- Särskild ansökan skickas till koncernkontoret.
- Inför ansökan ska en bedömning av utbildningsmiljön ha genomförts
- Först-i-ST måste vara genomförd.

Följande ersättningsnivåer gäller för ST-läkare (enligt punkt a) ovan):

- 50 000 kronor per månad och heltidsanställd ST-läkare i allmänmedicin under hela utbildningstiden
- 15 000 kronor i tillägg per månad och heltidsanställd ST-läkare i allmänmedicin vid placering inom nedan områden som omfattas av extra stöd.

För att få extra stöd

Kriterier för att erhålla extra stöd 15 000 kronor per månad:

- Vårdcentralen ligger i en tätort* med färre än 10 000 invånare.
- Vårdcentralen ska ha färre än 15 000 listade patienter.
- Tätorten ligger inte inom 30 kilometer från Göteborgs centrum.
- Tätorten ligger inte inom 19 kilometer från Borås, Skövde och Trollhättan.

*En tätort är enligt Statistiska centralbyrån (SCB) en sammanhängande bebyggelse med minst 200 invånare, där avståndet mellan husen normalt inte överstiger 200 meter. Det är en statistisk avgränsning som omfattar städer, tätorter och småorter, oavsett kommun- eller länsgränser.

Tätorter som omfattas av extra stöd (ST-A)			
Bengtsfors	Hindås	Mellerud	Tanumshede
Bollebygd	Hjo	Munkedal	Tibro
Bäckefors	Horred	Nossebro	Tidaholm
Ed	Hunnebostrand	Rävlanda	Tidan
Fjällbacka	Höviksnäs	Skepplanda	Tranemo
Färgelanda	Karlsborg	Sollebrunn	Töreboda
Gråbo	Kungshamn	Stenstorp	Vara
Grästorp	Källekärr	Stora Höga	Vårgårda
Gullspång	Lilla Edet	Strömstad	Åmål
Götene	Ljungskile	Styrsö	Älvängen
Henån	Lysekil	Svenljunga	
Herrljunga	Lödöse	Sätila	

Följande ersättningsnivåer gäller för PTP-psykologer (enligt punkt e) ovan):

- 35 000 kronor per månad och heltidsanställd PTP-psykolog.
- 10 000 kronor i tillägg per månad och heltidsanställd PTP-psykolog vid placering inom nedan områden som omfattas av extra stöd.
Övriga ersättningsnivåer fastställs i särskild ordning och publiceras på Vårdgivarwebben, ersättningsmodellen.

Kommuner som omfattas av extra stöd (PTP-psykolog)

Bengtsfors	Herrljunga	Orust	Trollhättan
Bollebygd	Hjo	Skara	Töreboda
Borås	Karlsborg	Skövde	Uddevalla
Dals-Ed	Lidköping	Sotenäs	Ulricehamn
Essunga	Lilla Edet	Strömstad	Vara
Falköping	Lysekil	Svenljunga	Vårgårda
Färgelanda	Mariestad	Tanum	Vänersborg
Grästorp	Mark	Tibro	Åmål
Gullspång	Mellerud	Tidaholm	
Götene	Munkedal	Tranemo	

6.1.10 Särskild ersättning för deltagande i vissa regionövergripande grupper

Särskild ersättning kan betalas ut för deltagande i vissa, särskilt angivna, regionövergripande grupper av strategisk karaktär⁴⁰ till de vårdcentraler där representanter⁴¹ för Vårdval vårdcentral är anställda. Ersättning utgår med ett fast belopp per månad beroende på den arbetsinsats som uppdraget beräknas medföra.

- Mycket stor arbetsinsats (Nivå 1) ger ersättning med 9 000 kronor per månad.
- Medelstor arbetsinsats (Nivå 2) ger ersättning med kr 6 000 kronor per månad.
- Stor arbetsinsats (Nivå 3) ger ersättning med 3 000 kronor per månad.

Aktuella grupper och ersättning fastställs av Västra Götalandsregionen. Vilka grupper som avses och vilken nivå de bedöms tillhöra finns på vårdgivarwebben. Ordförandeskap i någon av de grupper som anges där medför att ersättningen höjs med 3 000 kronor per månad. Mer information finns på vårdgivarwebben.

6.1.11 Särskild ersättning för vaccinationer

Ersättning utgår till vårdcentralen för vaccinationer utförda enligt vaccinationsuppdraget. För att kvalificera sig till ersättning ska vaccinationerna registreras i journalsystemet MittVaccin. För MittVaccin kommer en förvaltningskostnad att tas ut av vårdcentralen.

6.1.12 Särskild ersättning för organiserad prostatacancertestning

Vårdcentralen ska medverka i Organiserad prostatacancertestning (OPT) genom att, med remiss som underlag, ta PSA-prov på deltagare inom OPT. Ersättning om 250 kronor per taget prov betalas ut till vårdcentralen. För mer information se Regional medicinsk riktlinje och regional rutin, provtagning för OPT.

6.1.13 Särskild ersättning för extern mellanliggande provtagning

Ersättning utgår när vårdcentralen har utfört mellanliggande provtagning enligt ordination från sjukhus och registrerat detta enligt tillämpningsanvisning på **vårdgivarwebben**.

Ersättning utgår med 250 kronor per extern mellanliggande provtagning.

6.1.14 Särskild ersättning för hälsoundersökning av personer med psykossjukdom, medfödd eller tidigt förvärvad funktionsnedsättning och nedsatt autonomi

Vårdcentralerna ska enligt kapitel 2.2.3 erbjuda årliga hälsoundersökningar enligt regional medicinsk riktlinje. Särskild ersättning på 1500 kr ges för genomförd hälsoundersökning av patienter med följande diagnoser F20-F29 (psykossjukdom), Q90 (Downs syndrom), Q05 (medfödda ryggmärgsskador), F70-F79 (psykisk utvecklingsstörning) och F84 (Autism).

⁴⁰ Inga koncerninterna eller tillfälliga grupper kan komma ifråga för denna ersättning.

⁴¹ I uppdraget ingår att kommunicera de frågor som avhandlas och de beslut som fattas till samtliga vårdcentraler.

6.1.15 Särskild ersättning fast läkarkontakt

Särskild ersättning betalas ut till vårdcentraler som har fast läkarkontakt enligt grunden i kapitel 2, avsnittet om Fast vårdkontakt. Även följande delar behöver uppfyllas för att få ersättning:

- Minst 70 % av de listade på vårdcentralen ska ha en namngiven fast läkarkontakt
- Per heltidsarbetande läkare får antalet listade personer vara som mest 2 000, det får också som högst vara 800 listningspoäng. Detta gäller för respektive läkare.
- För en heltidsarbetande specialisttjänstgörande läkare (ST-läkare) i allmänmedicin får antalet listade personer vara som mest 1 000, det får också vara som mest 400 listningspoäng.

Leverantören ska varje månad registrera fast läkarkontakt i it-stöd för vårdval vårdcentral som tillhandahålls av Västra Götalandsregionen.

Den särskilda ersättningen uppgår till 6 kronor per listningspoäng för ålder och kön, samt 6 kronor för vårdtyngd, samt ytterligare 6 kronor per listpoäng för ålder och kön, samt 6 kronor för vårdtyngd om högst 50% av vårdcentralens listade patienter är listade på ST-läkare.

För de vårdcentraler där minst 98% av de listade på vårdcentralen har en namngiven fast läkarkontakt och där högst 50% är listade på ST-läkare utgår dessutom en särskild ersättning som uppgår till 10 kronor per listpoäng för ålder och kön samt 10 kronor för vårdtyngd.

6.1.16 Särskild ersättning för tilläggsuppdrag Barn Ungas Psykiska hälsa (UPH)

Särskild ersättning betalas ut till vårdcentraler som godkänns för uppdraget UPH-mottagning enligt beskrivning i kapitel 2.

Ersättningsmodellen baseras utifrån storlek på UPH-mottagningen och delas in i fyra grupper, liten, mellan, stor och extra stor mottagning. Storlekarna är definierade utifrån en bedömning av totalt barnantal och att ca 5 procent av barnen är i behov av mottagningens resurser. Ersättning för geografi betalas ut till UPH-mottagningar i följande kommuner: Bengtsfors, Bollebygd, Borås, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Färgelanda, Grästorp, Gullspång, Götene, Herrljunga, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Mellerud, Munkedal, Orust, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda, Vänersborg, Åmål.

Liten UPH-mottagning

- Måltal – lägsta antalet unika barn som besökt UPH-mottagningen per år är 450 st.
- Ersättning 431 000 kr/mån.
- Ersättning för geografi 90 000kr/mån*.

Mellan UPH-mottagning

- Måltal – lägsta antalet unika barn som besökt UPH-mottagningen per år är 580 st.
- Ersättning 486 000 kr/mån.
- Ersättning för geografi 90 000kr/mån*.

Stor UPH-mottagning

- Måltal – lägsta antalet unika barn som besökt UPH-mottagningen per år är 660 st.
- Ersättning 561 000 kr/mån.
- Ersättning för geografi 90 000kr/mån*.

Extra stor UPH-mottagning

- Måltal – lägsta antalet unika barn som besökt UPH-mottagningen per år är 800 st.
- Ersättning 636 000 kr/mån.
- Ersättning för geografi 90 000 kr/mån*.

Utbetalningen till vårdcentralen med UPH-mottagning sker med en (1) månads fördröjning med start då mottagningen varit i drift minst en hel månad. Motsvarande gäller även när en mottagning upphör.

Ersättningen till UPH kommer revideras årligen. Vid ej uppfyllt måltal kan vårdcentralen bli återbetalningsskyldig.

*Gäller om UPH-mottagning omfattas av geografiersättning.

6.1.17 Särskild ersättning för deltagande i kvälls- och helgöppen mottagning

Vårdcentralen ansvarar för att vårdsökande har tillgång till hälso- och sjukvård även utanför vårdcentralens ordinarie öppethållande. I kapitel 2 avsnittet om Kvälls- och helgöppen mottagning framgår vilka insatser som ska erbjudas. Västra Götalandsregionen anger i vilka samverkansområden det ska finnas kvälls- och helgöppen mottagning, som vårdcentraler inom samverkansområdet kan samverka om.

Särskild ersättning kan betalas ut för kvälls- och helgöppen mottagning i samverkansområden med färre än 50 000 invånare. Ersättningen betalas ut med ett fast belopp om 400 000 kronor per månad i dessa samverkansområden.

Ersättningen förmedlas via en av de samverkande vårdcentralerna och utgår endast till en kvälls- och helgöppen mottagning per samverkansområde.

6.2 PATIENTAVGIFT

Vårdcentralen ska ta ut avgift av patienter för sjukvård och hälsovård enligt de regler och med de belopp som Västra Götalandsregionen beslutat. Vilket belopp och regler som gäller framgår i Västra Götalandsregionens patientavgiftshandbok, som finns på Vårdgivarwebben. Följsamheten till denna är grundläggande för att regionens patienter ska behandlas lika.

Endast patientavgifter som tas ut vid besök som sker till följd av sjukdom, misstanke om sjukdom eller skada ingår i högkostnadsskyddet för öppen hälso- och sjukvård.

Patientavgifter som vårdcentralerna ska ta in för sjukvård avräknas mot den ersättning som betalas ut utom för patientavgift vid mellanliggande provtagning.

Vårdcentralen ersätts inte för uteblivna patientintäkter till följd av att patienten låter bli att betala avgift enligt Västra Götalandsregionens avgiftsregler. Vårdcentralen har heller inte rätt till ersättning för återbetald patientavgift.⁴²

- Personer med skyddade personuppgifter samt personer inskrivna på särskilt boende inklusive korttidsboende debiteras alltid som för besök på vald vårdcentral. Om läkare träffar flera patienter på särskilt boende eller korttidsboende vid samma tillfälle ska avgift tas ut som vid besök på mottagning.
- Patienter som är folkbokförda i annat län ska betala samma patientavgift som gäller för patienter folkbokförda i Västra Götaland. När det gäller vård av personer från andra länder hänvisas till **patientavgiftshandboken**.
- Samma patientavgift gäller för läkarbesök oavsett vilken specialitet mottagande läkare har, under förutsättning att vårdcentralen påtagit sig ansvaret för den verksamhet som läkaren bedriver, genom anställning eller genom ett avtal som reglerar uppdrag och kostnadsansvar. Om en läkare med annan specialitet än allmänmedicin tillfälligt är placerad på vårdcentralen och de besök hen gör blir registrerade någon annanstans än på vårdcentralen betalas samma patientavgift som om besöket skett inom länssjukvården.

⁴² Sådan kan komma ifråga enligt den regel som innebär att en patient som vid planerat besök får vänta mer än 30 minuter efter utsatt tid innan behandlingen påbörjas äger rätt att återkräva betald patientavgift (30-minuters-regeln).

6.3 LEVERANTÖRERNAS KOSTNADSANSVAR

Den samlade ersättning som betalas ut till en vårdcentral förväntas täcka samtliga kostnader för åtagandet till de invånare som har valt vårdcentralen. Den ska täcka kostnader för drift av den egna vårdcentralen, inklusive bland annat hälsofrämjande och förebyggande insatser, samverkan med vårdgrannar och myndigheter, personal, lokaler, läkemedel, medicinsk diagnostik, granskning av tillgänglighet för Tillgänglighetsdatabasen samt respektive organisations overheadkostnader inklusive för uppdraget nödvändiga, befintliga och kommande it-stöd.⁴³

Ersättningen omfattar också kostnader för vård som de invånare som har valt vårdcentralen får hos andra offentligt finansierade aktörer som bedriver vård inom det uppdrag som Vårdval vårdcentral innebär. I vissa fall förmedlas kostnadsansvaret med hjälp av schabloner. Ekonomisk reglering av vissa kostnadsposter sker genom avdrag i it-stöd för ersättning till vårdcentraler inom Vårdval vårdcentral.

Generellt tillämpas ett förskrivarbaserat kostnadsansvar inom hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen. För leverantörer inom Vårdval vårdcentral innebär detta att vårdcentralen i princip har kostnadsansvar för det som beställs, förskrivs eller begärs därifrån om annat inte angetts särskilt. Grunden för all förskrivning och beställning är det behandlingsansvar vårdcentralen har för patienten. I några fall baseras kostnadsansvaret på den fördelning som har angetts i samverkansavtal mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland.^{44 45}

6.3.1 Besök hos andra vårdgivare

Varje vårdcentral har kostnadsansvar för verksamhet vid den egna vårdcentralen och dess underleverantörer, men också för de besök som personer som har sitt vårdval vid vårdcentralen gör

- vid andra vårdcentraler samt kvälls- och helgöppna mottagningar inom Vårdval vårdcentral
- hos vårdgivare med vårdavtal gällande insatser som ingår i vårdcentralens uppdrag
- hos specialist i allmänmedicin som bedriver verksamhet enligt nationella taxan⁴⁶
- hos vårdgivare i andra regioner, för insatser som ingår i vårdcentralens uppdrag.

För dessa besök tillämpas en regiongemensam prislista enligt nedan. När en vårdcentral tecknar avtal med underleverantörer kan det innehålla andra nivåer och former för ersättning.

⁴³ I de fall då Västra Götalandsregionen inte väljer att göra obligatoriska it-stöd tillgängliga för alla utan att belasta vårdcentralerna med någon kostnad för detta.

⁴⁴ www.vgregion.se/hosavtal

⁴⁵ Vårdcentralernas kostnadsansvar inkluderar inte transport av avlidna.

⁴⁶ Vårdcentralens kostnadsansvar maximeras till fyra besök per invånare och år.

Kostnaden per besök (vid läkarbesök inklusive schablon för läkemedel och medicinsk diagnostik) år 2026:

Läkarbesök	500 kr
Besök hos andra yrkeskategorier inom uppdraget*	300 kr
Digital kontakt läkare**	500 kr
Digital kontakt hos andra yrkeskategorier inom uppdraget**	300 kr
iKBT	150 kr

* När det, vid besök hos BVC-sköterska, förekommer vaccination enligt nationellt fastställt vaccinationsprogram har mottagande vårdcentral rätt att fakturera den vårdcentral där barnet har sitt vårdval vid närmast följande månadsskifte för självkostnaden för vaccinet.

** Registreringstillämpning vad som gäller för KVÅ-kod finns på vårdgivarwebben.

Digitala vårdkontakter för invånare som valt en annan vårdcentral ger en intäkt för den vårdcentral som utför kontakten. Har den digitala vårdkontakten utförts i annan region genererar den inget avdrag för den vårdcentral som patienten är listad på. Utförs en digital kontakt i Västra Götalandsregionen så genererar den ett avdrag för den vårdcentral som patienten är listad på.

Om hembesök utförs av personal från annan vårdcentral än den där patienten har sitt vårdval utgår ett tillägg med 250 kr.

Om besök sker under juni, juli och augusti utgår ett tillägg om 500 kr när besöket görs av en person som har sitt vårdval vid en vårdcentral i en annan kommun än den där besöket sker.^{47 48}

När en vårdcentral inom Västra Götalandsregionen utför hälso- och sjukvårdstjänster för invånare som valt en annan vårdcentral ger det en intäkt enligt samma prislista. Detsamma gäller för besök som görs av personer med skyddade adressuppgifter eller patienter bosatta i annan region än Västra Götalandsregionen.

6.3.2 Läkemedel

Leverantören svarar för de läkemedel som behövs i verksamheten och har kostnadsansvar för de läkemedel som används eller förskrivs där. Detta gäller med undantag av läkemedel som är förskrivna till patienter som är folkbokförda utanför Västra Götaland, då faktureras hemregionen.

47 Vårdcentral på ö utan bro eller bilfärjeförbindelse får sommartillägg även för besök av person som har sitt vårdval vid annan vårdcentral inom samma kommun. För jourmottagning gäller avgränsningen samtliga kommuner där det finns någon samverkande vårdcentral.

48 Avser ej digitala kontakter.

Läkemedelsrecept gäller i ett år och kostnaden faller ut när läkemedlet hämtas ut från ett apotek. Varje vårdcentral får en unik arbetsplatskod vid verksamhetsstart och belastas med kostnader för de läkemedel som förskrivs på denna kod.

6.3.3 Läkemedelsnära produkter

Till läkemedelsnära produkter hör inkontinens-, stomi- och diabetesprodukter. Leverantören ska förskriva dessa produkter enligt gällande regelverk när behov föreligger. Leverantören har kostnadsansvar för de läkemedelsnära produkter som de använder eller förskriver. I kostnadsansvaret ingår, i förekommande fall, distribution av nämnda produkter. Området beskrivs något mer i detalj i avsnitt 3.15 Läkemedelsnära produkter.

Kostnadsansvaret gäller tills vidare inte livsmedel för särskilda näringsändamål eller produkter för att tillföra näring (Särnär).

6.3.4 Medicinsk diagnostik

Leverantören ska svara för att de diagnostiska undersökningar som behövs inom primärvårdens åtagande genomförs. För listade invånare ingår extern provtagning som ryms inom primärvårdens kompetens i vårdcentralernas uppdrag. Varje vårdcentral har kostnadsansvar för alla typer av medicinsk diagnostik som vårdcentralen har begärt. En schablonersättning för medicinsk diagnostik ingår i den ersättning för läkarbesök som anges i avsnitt 6.3.1. Besök hos andra vårdgivare.

6.3.5 Personliga hjälpmedel och hjälpmedel vid medicinsk behandling

Förskrivning av hjälpmedel till personer med funktionsnedsättning sker enligt gällande regelverk, det vill säga riktlinjer och produktanvisningar i **Handbok för förskrivning av personliga hjälpmedel**.

Leverantören förskriver även hjälpmedel genom så kallad förtroendeförskrivning, vilket innebär att förskrivning sker på annan sjukvårdshuvudmans kostnadsansvar.

Leverantören ska följa anvisningar och överenskommelser gällande kostnadsansvar för hjälpmedel samt följa kompletterande riktlinjer⁴⁹ som förtydligar reglerna i riktlinjer och produktanvisningar. Primärvårdens hjälpmedelsenhet administrerar hjälpmedelskostnader för Västra Götalandsregionens primärvård.

⁴⁹ Primärvårdens hjälpmedelsenhet.

6.4 AVSTÄMNINGSTIDPUNKT OCH LEVERANS AV INDATA

Ekonomisk reglering av ersättning, patientavgifter och vissa kostnadsposter sker varje månad i det it-stöd som Västra Götalandsregionen har låtit bygga för ändamålet. Regleringen baseras på samtliga vårddata som registrerats vid avstämningstidpunkten. För beräkning av de patientavgifter som vårdcentralen borde ha tagit in sker avstämning mot registrerade vårdval varje dag.

Avstämning för att beräkna av ersättning samt avdrag och tillägg för besök hos andra vårdgivare sker enligt av Västra Götalandsregionen fastställd tidplan.

Om leverantören inte godkänt utbetalning enligt tidplan utbetalas ersättningen vid nästa månads utbetalning, under förutsättningen att utbetalningen då är godkänd av leverantören.

Den vårdcentral där invånaren har sitt vårdval vid avstämningstidpunkten får hela månadens ersättning och har kostnadsansvar för besök gjorda hos andra vårdgivare inom åtagandet tidigare under månaden. Om Västra Götalandsregionen häver avtalet med en vårdcentral ska dock vårdcentralen få ersättning för de invånare som var registrerade där när Västra Götalandsregionen beslutade att häva avtalet (hävningsdagen) samt ha kostnadsansvar för besök gjorda hos andra vårdgivare fram till och med hävningsdagen.

Ersättningsberäkningen är beroende av inrapportering av korrekt indata från vårdcentraler inom Vårdval vårdcentral. Leverantörerna är ansvariga för att leverera efterfrågade indata av god kvalitet enligt gällande tidplan. Västra Götalandsregionen har inget ansvar att rätta felaktiga indata. Systemet för inrapportering bygger i stor utsträckning på förtroende för vårdcentralens integritet och noggrannhet och vårdcentralen ska lojalt fullgöra sina skyldigheter i detta avseende. Det är av yttersta vikt för förtroendet mellan parterna, liksom för avtalets fortlevnad, att Västra Götalandsregionen får korrekt indata från vårdcentralen.

Leverantören kan dock ansöka om rättelse av ersättningsgrundande indata. Vid rättelse av indata kan Västra Götalandsregionen ta ut en administrativ avgift om 75 000 kronor som en engångskostnad. Avgiften för rättelse av indata tas ut även om rättelsen medför återbetalning av ersättning för leverantören på grund av att för hög ersättning utgått.

Reglering av ersättningen samt administrativ avgift sker genom avräkning vid kommande utbetalning i vårdvalssystemet. Räntekostnad tillkommer inte. Utbetalningar med anledning av hävning av avtalet med en leverantör kan behöva beräknas manuellt och utbetalas senare än ordinarie utbetalningstillfälle i vårdvalssystemet.

7. Informationssystem/ informationsteknologi (is/it)

I kapitel 7 kan du läsa om de krav som ställs på de is-/it-stöd som vårdcentralen använder.

7.1 GENERELLA IS/IT-STÖD OCH IT-RELATERADE KRAV

Leverantören ansvarar, om inte annat anges i avtalet, själv för sina is-/it-stöd i form av bland annat utrustning, program, licenser och support samt för att is/it-stöden uppfyller nedan angivna krav.

Leverantören ska

- kunna kommunicera digitalt över internet
- ansluta sig till Sjunet, på egen bekostnad, om inte Västra Götalandsregionen anger något annat
- ha it-stöd för journal och vårddokumentation, tidbok och patientadministration
- upprätta, hantera och bevara patientjournaler och annan vårdinformation enligt vid var tid gällande regelverk såsom lag, Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG, allmän dataskyddsförordning, och andra förordningar samt Socialstyrelsens föreskrifter
- ha aktuella personuppgifter från Skatteverket för patienter med person- och samordningsnummer. Reservnummer ska hämtas från av Västra Götalandsregionen anvisade personuppgiftstjänster. Fram till dess att tillgång/anslutning kan ske kan alternativt reservnummer format tilldelas patienten, formatet får **inte** efterlikna personnummer, samordningsnummer, Nationellt reserv-ID eller av Västra Götalandsregionen informerat format så kallat VGR-format
- vid personuppgiftshantering följa folkbokföringslagen, FOL, hälso- och sjukvårdslagen, HSL, dataskyddsförordningen, GDPR, patientdatalagen, PDL, annan gällande relevant lagstiftning och Skatteverkets vägledning för hantering av skyddade personuppgifter i svensk förvaltning⁵⁰ samt de riktlinjer och rutiner Västra Götalandsregionen informerar om⁵¹
- följa lagen om tillgänglighet för digital offentlig service, DOS
- ha följsamhet till riktlinjer och rutiner i Västra Götalandsregionens ledningssystem för informationssäkerhet och dataskydd⁵²
- ansvara för leverantörens registrering och underhåll av organisations- och anställningsuppgifter i Katalog i Väst, KiV. Informationen ligger till grund för digitala identiteter och behörigheter, vårdutbud samt kontaktuppgifter regionalt och nationellt. För att uppfylla vårdgivaransvaret utifrån patientdatalagen, PDL krävs att journalsystem och andra vårdtjänster har en organisation med samma struktur som i Katalog i Väst. Vårdenheterna i journalsystemen ska identifieras utifrån det HSA-id som är registrerat i Katalog i Väst. Leverantörens behandling av personuppgifter i Katalog i Väst ska följa tillämpbara lagar och förordningar. Var tredje månad ska informationens riktighet verifieras utifrån upprättad rutin från Västra Götalandsregionen.

⁵⁰ Sekretessmarkerade personuppgifter | Skatteverket

⁵¹ Riktlinje skyddade personuppgifter 2022-2027.docx' på Vårdgivarwebben

⁵² Ledningssystem för säkerhet - Västra Götalandsregionen (vgregion.se)

Västra Götalandsregionen administrerar uppgifter i Katalog i Väst om leverantörens organisatoriska enhet/er enligt ansökan och övrig administration i Katalog i Väst ska utföras av leverantören. Leverantören ska dessutom åta sig att:

- vara registrerad i vårdgivarregistret (Inspektionen för vård och omsorg, IVO)
- tillse att uppgifterna i Katalog i Väst är korrekta och aktuella samt att förändringar av uppgifter om organisationen informeras till Västra Götalandsregionen⁵³ såsom namn på verksamhet eller uppgift om verksamhetschef
- tillse att anställningsuppgifter för personal registreras av leverantörens Katalog i Väst-administratör
- tillse att Katalog i Väst-administratören har avsatt tid för underhållet. Informationsmaterial och rutiner tillhandahålls av Västra Götalandsregionen.
- informera sin personal om att de registreras i Katalog i Väst och om hur informationen används
- anskaffa eTjänstekort
- anskaffa SITHS eID-certifikat från Västra Götalandsregionen för att kunna nyttja de tjänster och it-stöd som kräver eTjänstekort
- använda den av Västra Götalandsregionens angiva programvaran för kortläsare, för mer information se **etjänstekort - eTjänstekort - Västra Götaland**
- beställda kort och certifikat utfärdade av Västra Götalandsregionen kommer att spärras med automatik sju (7) dagar efter att personen saknar anställning
- förskriva samtliga recept elektroniskt via digital funktion som uppfyller eHälsomyndighetens krav på överföring. För förskrivning av dosdispenserade läkemedel ska Pascal användas
- ansluta sig och göra sin information tillgänglig för:
 - nationella tjänsten Nationell patientöversikt, NPÖ, Inera
 - nationella tjänsten Pascal, Inera
 - regionala tjänsten eFrikort, Västra Götalandsregionen
- nyttja den regiongemensamma analysförteckningen för laboratoriebeställning i Västra Götalandsregionen samt följa standard för namnsättning och övriga parametrar, till exempel standard för labetikettformat och NPU-koder, som ingår i förteckningen
- leverera digitala medicinska underlag till Försäkringskassan via nationell tjänst
- använda elektronisk remiss-svarsfunktion när så är möjligt
- leverantören ska erbjuda patienter digitala vårdmöten med ljud och bild i realtid. För digitala vårdmöten ska Västra Götalandsregionens plattform eller motsvarande användas

53 Katalog i Väst (KIV) - Vårdgivarwebben Västra Götalandsregionen (vgregion.se)

- leverantören bör delta i Västra Götalandsregionens digitala konsultationstjänster när sådana finns tillgängliga
- använda journalsystemet MittVaccin.

7.2 FRAMTIDA KRAV OCH FÖRÄNDRINGAR

I Västra Götalandsregionen pågår kontinuerligt förändringar inom verksamhetsutveckling som har påverkan på it-funktionalitet i vården och på privata leverantörer med avtal inom vårdval. Västra Götalandsregionen har rätt att verkställa förändringar sex (6) månader efter att de leverantörer som har avtal med Västra Götalandsregionen informerats.

I Västra Götalandsregionen pågår en omställning av hälso- och sjukvården som inkluderar digitalisering, införandet av nya informationssystem och regional standardisering av kunskapshantering och informatik.

Se **Hälso- och sjukvårdens utveckling - Västra Götalandsregionen** för aktuell och mer utförlig information.

7.3 SPECIFIKA IS/IT-STÖD OCH IT-RELATERADE KRAV FÖR VÅRDVAL VÅRDCENTRAL

Leverantören ska

- leverera elektroniska underlag för ersättningsberäkning och uppföljning enligt Västra Götalandsregionens anvisningar och specifikationer samt enligt angiven tidplan
- ha vid var tid gällande Microsoft Edge eller Google Chrome webbläsare för att kunna nyttja it-stödet för vårdval och ersättning
- registrera fast läkarkontakt i it-stöd för Vårdval vårdcentral som tillhandahålls av Västra Götalandsregionen
- ansluta sig till och nyttja Västra Götalandsregionens it-stöd för in- och utskrivningsprocessen
- kunna ansluta sig till och nyttja rådgivningsstödet RGS Webb som tillhandahålls av Västra Götalandsregionen
- ansluta sig till och nyttja Sesam LMN för förskrivning av läkemedelsnära produkter
- enligt anvisningar från Västra Götalandsregionen lämna data till och nyttja Västra Götalandsregionens it-stöd för eFrikort.

8. Särskilda avtalsbestämmelser

Kapitel 8 innehåller särskilda avtalsbestämmelser.

Upplysningar gällande version 1 2026: I denna version har bestämmelserna i kapitel 8 fått samma benämningsstandard som Krav- och kvalitetsboken i övrigt. Det innebär att tidigare benämningar med paragraftecken (exempelvis § 2) har ersatts av benämningar som utgår från aktuellt kapitelnummer (exempelvis 8.2). Äldre hänvisningar till kapitel 8 som använder den tidigare standarden ska anses avse motsvarande bestämmelse enligt den nya. Vissa bestämmelser från kapitel 8 återfinns numera i en separat avtalshandling i bilaga 3. De bestämmelser som är kvar i detta kapitel har behållit sin tidigare inbördes ordning.

8.1 MEDDELANDEN

Meddelanden med anledning av avtalet skickas till respektive parts kontaktperson med post eller e-post. Meddelandet anses ha kommit till mottagaren tre arbetsdagar efter det att meddelandet har skickats.

8.2 FÖRÄNDRAD MOTTAGNINGSDRESS

Förändrad mottagningsadress än vad avtalet fastställer samt upprättande av filial eller sjuksköterskemottagning ska först godkännas av ansvarig nämnd eller styrelse.

Stängning av filial eller sjuksköterskemottagning ska meddelas skriftligt, det vill säga undertecknat av behörig företrädare för leverantören, till ansvarig nämnd eller styrelse minst tre månader innan stängning.

8.3 FÖRUTSÄTTNINGAR

Leverantören ska tillhandahålla en god och säker vård på lika villkor oavsett patientens bostadsort, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, genus, kön, könsidentitet, sexuell läggning, social ställning, utbildning eller ålder.

Vården ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskildes värdighet. Verksamheten ska präglas av hög etisk medvetenhet. Verksamheten ska bedrivas lojalt i enlighet med detta avtal och dess underliggande intentioner samt med hänsyn tagen till det förtroende för leverantören som utgör en fundamental förutsättning för avtalets ingående och bestånd.

Leverantören åtar sig att utföra sitt uppdrag och i övrigt bedriva sin verksamhet i enlighet med vid var tid gällande Krav- och kvalitetsbok. Kapitel 1 i Krav- och kvalitetsboken innehåller krav som leverantören ska uppfylla för att bli kvalificerad och godkänd för uppdraget. Dessa krav ska leverantören uppfylla även under avtalstiden. Se bland annat avsnitten 1.2-1.5.

Västra Götalandsregionen har rätt att genom politiska beslut bedriva regionala försöksprojekt i syfte att utveckla Vårdval vårdcentral.

Annan verksamhet som leverantören bedriver utanför ramen för avtalet ska bedrivas på ett sådant sätt att det inte inkräktar på vården av eller påverkar integriteten för de patienter som omfattas av avtalet. Leverantören ansvarar för att verksamheten enligt avtalet hålls åtskild från annan verksamhet som leverantören eller annan vårdgivare utför vid eller i anslutning till vårdenheten samt att intäkter och kostnader redovisas på ett korrekt sätt.

8.4 AVTALSTID

Bestämmelsen är borttagen.

8.5 TOLKNINGSORDNING

Bestämmelsen är borttagen.

8.6 FAKTURERING OCH BETALNINGSVILLKOR

Ersättningen till leverantörer i Vårdval vårdcentral kommer att beräknas elektroniskt varje månad i ett it-stöd som Västra Götalandsregionen tagit fram för ändamålet.

Detta kräver leverans av data från leverantörerna enligt av Västra Götalandsregionen fastställda specifikation och tidsplan. Reglering av andra ekonomiska mellanhavanden mellan parterna, till exempel avseende patientavgifter samordnas med ersättningsberäkningen. Dess resultat blir ett specificerat betalningsunderlag tillgängligt i en webbapplikation, där båda parter ska godkänna underlaget före betalning. Ekonomisk reglering sker därefter månadsvis i efterskott.

Om någon del i ersättningen inte kan hanteras i ovan nämnda it-stöd kan fakturering vara aktuell. Sådan förutsätter godkännande av Västra Götalandsregionen på förhand. Betalning sker därefter 30 dagar efter ankomstregistrerad faktura.

Order-, expeditions- eller faktureringsavgifter godkänns inte.

Vid dröjsmål med betalning tillämpas räntelagen.

Utfärdande av ny Krav- och kvalitetsbok innebär revidering av avtalet och utgör skatterättsligt en ny avtalstidpunkt.

8.7 MEDDELARFRIHET

Leverantören förbinder sig att tillförsäkra sina anställda meddelarfrihet enligt följande:

- Leverantören förbinder sig att tillförsäkra sina anställda meddelarfriheter enligt lag (2017:151) om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter
- Leverantören får inte ålägga sina anställda en tystnads- eller lojalitetsplikt som inskränker deras möjligheter att lämna uppgifter till Västra Götalandsregionen om allvarliga missförhållanden, som kan vara av betydelse för avtalets uppfyllelse, i verksamheten.

8.8 ARBETSGIVARANSVAR

Leverantören svarar för löner, sociala avgifter och andra kontraktsevenliga och lagstadgade kostnader för sig och sin personal.

Leverantören är ensam arbetsgivare för den egna personalen och är ensam bärare av arbetsgivaransvar i förhållande till denna personal.

8.9 ÖVERLÅTELSE AV AVTAL OCH ÄNDRADE ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Bestämmelsen är borttagen.

8.10 EKONOMISKA PÅFÖLJDER VID LEVERANTÖRENS AVTALSBROTT

8.10.1 Inledning

Leverantören är medveten om att leverantörens brott mot detta avtal (avtalsbrott) kan ha väsentlig negativ inverkan på Västra Götalandsregionens möjligheter att erbjuda hälso- och sjukvård och säkerställa en god vård för regionens invånare, bland annat med avseende på att vården ska vara säker, individanpassad, kunskapsbaserad, jämlik, tillgänglig och kostnadseffektiv. Leverantören är även medveten om att skada till följd av sådana avtalsbrott inte alltid kan fastställas på ett exakt sätt.

Vid leverantörens avtalsbrott är, om inte annat uttryckligen anges, samtliga påföljder i § 10, § 11 och i övrigt enligt detta avtal kumulativa. Det innebär att Västra Götalandsregionen kan göra gällande flera påföljder för samma avtalsbrott.

8.10.2 Rättelse och vite under pågående avtalsbrott

Rättelse

Vid leverantörens pågående avtalsbrott kan Västra Götalandsregionen kräva rättelse. Kravet ska vara skriftligt och ange när leverantören senast ska vidta rättelse. Tidsfristen för rättelse ska vara skälig med hänsyn till avtalsbrottets art och omfattning. En tidsfrist på 30 dagar ska dock alltid anses vara skälig.

Vite

Vidtas inte rättelse inom angiven tidsfrist har Västra Götalandsregionen, för tiden därefter, rätt till vite från leverantören för varje påbörjad 30-dagarsperiod som avtalsbrottet pågår (löpande vite). Vid flera avtalsbrott har Västra Götalandsregionen rätt till ett vite per avtalsbrott. Vite ska dock inte utgå för avtalsbrott som endast är av ringa betydelse för Västra Götalandsregionen enligt § 10.4.

För den första 30-dagarsperioden av ett vite uppgår vitesbeloppet till 10 procent av det vitesgrundande beloppet enligt § 10.5. För varje efterföljande 30-dagarsperiod uppgår i stället vitesbeloppet till 20 procent av det vitesgrundande beloppet.

Löpande vite enligt ovan upphör när leverantören har styrkt att rättelse har vidtagits.

8.10.3 Vite eller skadestånd för begångna avtalsbrott

Vite

Om leverantören har begått avtalsbrott har Västra Götalandsregionen rätt till vite (retroaktivt). Vid flera avtalsbrott har Västra Götalandsregionen rätt till ett vite per avtalsbrott. Vite ska dock inte utgå för avtalsbrott som endast har varit av ringa betydelse för Västra Götalandsregionen enligt § 10.4.

För ett avtalsbrott som har utgjort en enskild händelse uppgår vitesbeloppet till 10 procent av det vitesgrundande beloppet enligt § 10.5 (engångsvite). För ett avtalsbrott som har pågått under en period uppgår i stället vitesbeloppet till 10 procent av det vitesgrundande beloppet för varje 30-dagarsperiod som avtalsbrottet har pågått (löpande vite).

Löpande vite enligt denna § 10.3 ska inte utgå för tid som leverantören, för samma avtalsbrott, ska utge vite enligt § 10.2.

Skadestånd

Västra Götalandsregionen har under alla förhållanden rätt till skadestånd från leverantören motsvarande verklig skada.

Från skadestånd ska avräknas eventuellt vite för samma avtalsbrott enligt denna § 10.3 eller återbetalning av ersättning för samma avtalsbrott enligt § 10.6. Eventuellt vite enligt § 10.2 ska dock inte avräknas.

8.10.4 Ringa avtalsbrott

Vite enligt § 10.2 eller § 10.3 ska inte utgå för leverantörens avtalsbrott som endast är eller har varit av ringa betydelse för Västra Götalandsregionen (ringa avtalsbrott). Denna begränsning beträffande ringa avtalsbrott gäller inte skadestånd enligt § 10.3 eller återbetalning av ersättning enligt § 10.6.

Följande avtalsbrott ska aldrig anses som ringa avtalsbrott:

1. Avtalsbrott som medför risk för patientsäkerheten.
2. Avtalsbrott med anledning av att leverantören inte följer tillämplig lagstiftning eller medicinska riktlinjer.
3. Avtalsbrott som medför risk för felaktig utbetalning till leverantören.
4. Avtalsbrott som medför att leverantören inte kan utföra uppdraget i avtalad omfattning eller kvalitet. Exempelvis beträffande lokaler, utrustning, bemaning eller kompetens.
5. Avtalsbrott som försvårar regionens uppföljning av leverantörens verksamhet och vårdkontakter. Exempelvis beträffande registrering och journalföring av vårdkontakter, medverkan i regionens åtgärder för verksamhetsuppföljning samt leverantörens organisering av sin verksamhet. Se bland annat kapitel 5.
6. Avtalsbrott som gäller information eller marknadsföring. Se bland annat avsnitt 3.24.
7. Avtalsbrott som gäller den regionfinansierade öppna vårdens ansvar vid in- och utskrivning av patienter från slutna hälso- och sjukvård. Se bland annat avsnitt 2.3.
8. Avtalsbrott som upprepas trots att regionen tidigare och för liknande avtalsbrott har begärt rättelse enligt § 10.2 eller på annat sätt påtalat för leverantören att avtalsbrott ska upphöra, avsett om tidigare avtalsbrotten har föranlett vite eller inte.
9. Avtalsbrott som gäller läkaransvar i kommunal primärvård. Se bland annat avsnitt 2.3.3 och 2.3.4.

8.10.5 Vitesgrundande belopp

Vid tillämpning av § 10.2 och § 10.3 uppgår det vitesgrundande beloppet till genomsnittlig månatlig ersättning från Västra Götalandsregionen till leverantören med anledning av avtalet under de tolv månader som föregår den månad som avtalsbrottet begicks eller påbörjades. Om den föregående perioden av ersättningar understiger tolv månader ska genomsnittet beräknas på den kortare period som varit.

Vid beräkning av leverantörens månatliga ersättningar ska återföras eventuella kvittningar eller avräkningar enligt § 10.7 eller andra avdrag av liknande karaktär.

Det vitesgrundande beloppet ska aldrig understiga 500 000 kronor.

8.10.6 Återbetalning av ersättning

Om leverantören har begått avtalsbrott som medfört att Västra Götalandsregionen har utbetalat för hög ersättning till leverantören, exempelvis till följd av leverantörens bristande rapportering eller att leverantören inte utfört uppdraget i avtalad omfattning eller kvalitet, har regionen rätt till återbetalning av felaktigt utbetalad ersättning (återbetalning).

Vid avtalsbrott som är upprepade eller annars av väsentlig betydelse för Västra Götalandsregionen har regionen rätt till återbetalning med skäligt belopp. Regionen har även rätt till återbetalning med skäligt belopp om leverantören har försvårat regionens utredning av omfattningen av avtalsbrott genom att inte lojalt och aktivt medverka i regionens uppföljning av leverantörens verksamhet enligt kapitel 5.

Skäligt belopp får beräknas med hjälp av extrapolering, dvs. utifrån uppskattningar baserade på urval. Exempelvis får antalet observerade brister i ett urval av leverantörens ersättningsgrundande rapporteringar användas för att uppskatta antalet brister i en större mängd jämförbara rapporteringar.

Vid beräkning av skäligt belopp ska särskild hänsyn tas till regionens prissättning, regionens kostnader för att utreda avtalsbrottet, de eventuella besparingar leverantören kunnat göra med anledning av avtalsbrottet, avtalsbrottets art och omfattning samt avtalsbrottets betydelse för regionen (se § 10.1).

Från det belopp som ska återbetalas ska avräknas eventuellt vite eller skadestånd för samma avtalsbrott enligt § 10.3. Eventuellt vite enligt § 10.2 ska dock inte avräknas.

8.10.7 Kvittning och avräkning

Om Västra Götalandsregionen har rätt till ekonomisk påföljd enligt denna 8.10 får regionen kvitta eller avräkna beloppet mot fakturor eller andra krav från leverantören eller mot ersättning som ska utgå från regionen till leverantören enligt detta avtal. Kvittning eller avräkning fortgår intill dess att hela beloppet är betalat.

Kvittning och avräkning får tillämpas även på tvistiga belopp.

Kvittning eller avräkning av ett tvistigt belopp får ske först efter att Västra Götalandsregionen skriftligen har underrättat leverantören om kravet och gett leverantören en frist om tio (10) arbetsdagar att bemöta kravet.

Utan hinder av vad som anges i föregående stycke får, i följande fall, kvittning eller avräkning ske omedelbart och utan föregående underrättelse:

- Kravet avser vite enligt 8.10.2 sedan leverantören underlåtit att vidta rättelse efter anmaning.
- Kravet avser vite enligt 8.10.3 för avtalsbrott som aldrig är att anse som ringa enligt 8.10.4.

8.11 FÖRTIDA UPPHÖRANDE

Västra Götalandsregionen har rätt, men ingen skyldighet, att säga upp hela eller delar av avtalet till omedelbart upphörande, eller till den senare dag som anges vid uppsägningen, om leverantören gör sig skyldig till väsentligt brott mot detta avtal. Följande händelser eller omständigheter, dock utan begränsning därtill, ska var och en anses utgöra väsentligt brott mot detta avtal:

- om leverantören under avtalstiden begärs eller försätts i konkurs eller i likvidation, är under tvångsförvaltning, är underkastad näringsförbud eller annat liknande förfarande, är föremål för ackord eller tills vidare har inställt sina betalningar eller annars på goda grunder kan befaras vara på obestånd eller inte fullgör sina skyldigheter avseende redovisning, svenska skatter eller socialavgifter eller årsredovisning till Bolagsverket
- om det framkommer att leverantören i sin ansökan eller på annat sätt i samband med det ansökningsförfarande som har föregått tecknande av avtalet lämnat oriktiga uppgifter
- om verksamhetschef eller annan person i ledande ställning hos leverantören eller person verksam hos leverantören enligt lagakraftvunnen dom dömts för brott som avser yrkesutövningen eller dömts för annat brott ägnat att allvarligt rubba Västra Götalandsregionens eller allmänhetens förtroende för leverantören och leverantören inte vidtagit erforderliga åtgärder för att skilja vederbörande från uppdrag som omfattas av avtalet
- om Västra Götalandsregionen kan visa att företrädare för leverantören har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen
- om leverantören i sin rapportering har lämnat uppgifter som lett till väsentliga fel i underlag för ersättning eller i utbetalning från Västra Götalandsregionen
- om leverantören saknar förutsättning att utföra uppdraget i enlighet med bestämmelserna i avtalet till följd av väsentliga brister, exempelvis uttömmande väsentliga brister avseende kompetens, ekonomi eller utrustning
- om leverantören eller företrädare för leverantören agerar på ett sätt som riskerar att medföra att Västra Götalandsregionens anseende som sjukvårdshuvudman, eller allmänhetens förtroende för den hälso- och sjukvård som Västra Götalandsregionen tillhandahåller skadas

- om leverantören eller företrädare för leverantören, i övrigt agerar på ett sätt som medför att Västra Götalandsregionens förtroende för leverantören allvarligt rubbas
- om leverantören åsidosätter bestämmelser i lagar, förordningar eller föreskrifter som är av relevans för avtalets fullgörande
- om leverantören saknar de tillstånd som krävs för utförandet av uppdraget
- om leverantören inte lojalt medverkar till granskning av verksamheten enligt avsnitt 5.3 i Krav- och kvalitetsboken.

Västra Götalandsregionen kan besluta att ge leverantören en rättelsefrist om 15 eller 30 dagar att avhjälpa sådan omständighet som kan medföra förtida upphörande av avtalet enligt denna bestämmelse. Om leverantören inte har avhjälpt inom denna tid har Västra Götalandsregionen rätt att avsluta avtalet omedelbart.

Leverantören har rätt att säga upp detta avtal till omedelbart upphörande om Västra Götalandsregionen dröjer med betalning och inte betalar till leverantören senast 30 dagar efter skriftlig anmaning om detta. Dröjsmål med betalning omfattar inte åtgärder enligt § 10 i detta avtal.

Leverantören har även efter avtalets upphörande ansvar för de kostnader som har uppstått under verksamhetstiden och som den haft kostnadsansvar för enligt Krav- och kvalitetsboken, till exempel för laboratoriekostnader, röntgen och övrig medicinsk diagnostik.

En begäran om förtida upphörande av avtalet ska vara skriftlig. Om avtalet hävs i förtid på grund av avtalsbrott är den part som brutit mot avtalet skyldig att betala skadestånd till den uppsägande parten, med undantag för utebliven vinst och annan indirekt skada.

8.12 LEVERANTÖRENS ANSÖKAN OM FÖRKORTAD UPPSÄGNINGSTID

Leverantören kan ansöka om att få avsluta avtalet utan beaktande av ordinarie uppsägningstid. Om Västra Götalandsregionen efter särskild prövning godkänner en sådan ansökan, ska leverantören bära samtliga kostnader som detta innebär, bland annat kostnader för utomlansbesök, läkemedel, information och ny områdesindelning.

I och med att avtalet upphör förlorar leverantören rätten till krav på eventuella ännu inte utbetalade målrelaterade ersättningar. Leverantören har också kostnadsansvar för läkemedel och läkemedelsnära produkter hanterade av Läkemedelsnära produkter (LMN) till exempel diabetes-, inkontinens- och stomiprodukter under ett år. Leverantören har även ansvar för information så att provsvar och remissvar levereras till rätt vårdgivare för omhändertagande.

Läkemedel som förskrivs mellan beslut om stängning och stängningen ska gälla minst tre månader efter avslutsdatum.

Fotvårdsremiss till underleverantör är giltig i tre månader efter att leverantören stängts. Fotvård som utförs av medicinsk fotvårdsspecialist anställd vid vårdcentralen upphör när enheten stängs.

Inför att avtalet mellan Västra Götalandsregionen och leverantören upphör ska leverantören, i de fall verksamheten ska övergå till annan leverantör eller till Västra Götalandsregionen kostnadsfritt medverka till att patientjournaler och övrig patientrelaterad information överlämnas till den nya leverantören eller Västra Götalandsregionen i god tid innan avtalet löper ut.

Om IVO fattar beslut om omhändertagande av patientjournaler är leverantören skyldig att överlämna journalerna till den arkivmyndighet som IVO anvisar. Leveransen ska ske enligt arkivmyndighetens leveransanvisningar. Om överlämnandet till arkivmyndigheten avser elektroniska patientjournaler ska journalerna överlämnas på ett sådant sätt att de kan öppnas, läsas och skrivas ut hos arkivmyndigheten. Pappersjournaler ska vara i sökbart och ordnat skick.

Leverantören ska också säkerställa att elektroniska patientjournaler går att öppna, läsa och skriva ut för det fall att de behöver tas om hand av ett dödsbo, ett konkursbo eller en likvidator.

Leverantören bekostar transport av pappersjournaler samt eventuell kostnad för dataöverföring.

8.13 BEFRIELSEGRUNDER/FORCE MAJEURE OCH ANSVARSBEGRÄNSNINGAR

Vardera parten befrias från sina åtaganden om någon parts fullgörande försenas, förhindras eller blir oskäligt betungande på grund av en oförutsägbar händelse som parterna inte kan råda över, force majeure. Part är dock skyldig att i första hand vidta åtgärder för att mildra och/eller minska skadan.

Såsom force majeure anses bland annat följande omständigheter om de hindrar fullgörandet av hela eller delar av avtalet:

- Krig eller krigsliknande tillstånd.
- Eldsvåda.
- Arbetskonflikt.
- Beslut av överordnad myndighet eller regering.

Den part som önskar åberopa sådan omständighet ska omedelbart underrätta den andra parten om detta skriftligen.

Så snart force majeure upphört, ska part underrätta den andra parten om detta samt ange när den beräknar fullgöra de åtaganden som, har försenats på grund av force majeure.

Vid eventuellt brott mot detta avtal är den part som har brutit mot avtalet skadeståndsskyldig enligt allmänna avtalsrättsliga principer, med undantag för utebliven vinst och annan indirekt skada.

8.14 PROCESS FÖR ÄNDRING AV KRAV- OCH KVALITETSBOKEN

Västra Götalandsregionen har rätt att ensidigt ändra villkoren i Krav- och kvalitetsboken genom politiskt beslut utifrån följande villkor.

Så snart Västra Götalandsregionen har beslutat att ändra villkoren i Krav- och kvalitetsboken informerar Västra Götalandsregionen skriftligen leverantören om dessa ändringar. Om leverantören inte vill bli bunden av de ändrade villkoren, ska leverantören inom 60 dagar från den tidpunkt meddelandet om ändringar sändes, skriftligen meddela Västra Götalandsregionen att de ändrade villkoren inte accepteras. Om sådant meddelande inte tagits emot av Västra Götalandsregionen inom den angivna tidsfristen blir leverantören bunden av de ändrade villkoren från och med den dag Västra Götalandsregionen angivit i ändringsmeddelandet, dock tidigast 60 dagar efter det att ändringsmeddelandet är avsänt.

Om leverantören meddelar Västra Götalandsregionen att den inte accepterar de ändrade villkoren upphör avtalet att gälla månadsskiftet 12 månader efter utgången av 60-dagarsfristen. Under den återstående kontraktstiden gäller Krav- och kvalitetsboken enligt lydelse den hade före senast gjorda ändringar.

8.15 TVIST

Bestämmelsen är borttagen.

8.16 SÄRSKILT OM EFFEKTEN AV SANKTIONER BESLUTADE AV EU

Upphandlande myndigheter är med anledning av artikel 1, punkt 23 i Rådets förordning (EU) av den 8 april 2022/576 om ändring av förordning (EU) nr 833/2014 om restriktiva åtgärder mot bakgrund av Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina, förbjudna att tilldela offentliga kontrakt som omfattas av bland annat det EU-rättsliga upphandlingsdirektiv som ligger till grund för lag (2016:1145) om offentlig upphandling ("LOU"), till eller i förhållande till

- a) ryska medborgare eller fysiska eller juridiska personer som är etablerade i Ryssland,
- b) juridiska personer, enheter eller organ vars äganderätter till mer än 50 % direkt eller indirekt ägs av enhet som avses i led a, eller
- c) fysiska eller juridiska personer som agerar för, eller på uppdrag av, en enhet som avses i a) eller b), inbegripet, om de står för mer än 10 % av kontraktets värde, underleverantörer, leverantörer eller enheter vars kapacitet utnyttjas i den mening som avses i LOU.

Av EU beslutade sanktioner medför även att Västra Götalandsregionen är förbjuden att köpa vissa varor/tjänster och erlägga betalning till vissa fysiska och juridiska personer. Västra Götalandsregionen gör bedömningen att förbudet och dess principer även bör gälla i vårdval dvs. kontrakt som ingås enligt Lag (2008:962) om valfrihetssystem ("LOV"). Med anledning därav gäller följande:

Leverantören åtar sig att genom ett systematiskt och proaktivt arbete hålla sig informerad om relevanta internationella sanktioner som kan få påverkan på Leverantörens rätt eller möjlighet att leverera i enlighet med Avtalet eller få ersättning i enlighet med det. Leverantören åtar sig att omedelbart informera Västra Götalandsregionen om denne direkt eller indirekt (genom t.ex. ägarkopplingar eller representation) blir föremål för sanktioner beslutade av EU. Detsamma gäller om någon av Leverantörens underleverantörer, oavsett led i leveranskedjan, som nyttjas för tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster i enlighet med Avtalet till ett värde om minst tio (10) procent av Avtalets värde för Leverantören, blir föremål för sanktioner beslutade av EU. Upplysnings-skyldigheten gäller oavsett om sanktionerna innebär att Västra Götalandsregionen på grund av sanktionerna per automatik inte längre får rätt att köpa tjänster från Leverantören (inklusive dennes underleverantörer och underunderleverantörer, osv ned i leveranskedjan) eller erlägga betalning, skadestånd, osv i enlighet med Avtalet. Om Leverantören direkt eller indirekt blir föremål för sanktioner beslutade av EU som innebär att Västra Götalandsregionen inte längre (under viss period eller tills vidare) har rätt att nyttja Avtalet eller erlägga betalning, skadestånd, osv i enlighet med det, har Västra Götalandsregionen rätt att säga upp Avtalet till omedelbart upphörande eller, om Västra Götalandsregionen så hellre vill, till den senare tidpunkt som Västra Götalandsregionen beslutar. Sådan uppsägning får ske utan iakttagande av den rättelsefrist som anges i 11 §.

Om någon av Leverantörens underleverantörer (oavsett led i leveranskedjan) som direkt eller indirekt nyttjas för leverans i enlighet med Avtalet till ett värde om minst 10 % av Avtalets värde för Leverantören, blir föremål för sanktion beslutad av EU som innebär att Västra Götalandsregionen inte längre får nyttja Avtalet eller erlagga betalning i enlighet med det, åligger det Leverantören att utan dröjsmål, och senast till tidpunkten då underleverantören blir föremål för sanktionen, upphöra att nyttja relevant underleverantör eller ersätta relevant underleverantör med ett annat lämpligt företag. Om Leverantören underlåter att upphöra att nyttja eller ersätta underleverantör enligt vad som anges i det föregående har Västra Götalandsregionen rätt att säga upp Avtalet till omedelbart upphörande eller, om Västra Götalandsregionen så hellre vill, till den senare tidpunkt som Västra Götalandsregionen beslutar. Sådan uppsägning får ske utan iakttagande av den rättelsefrist som anges i § 11.

Leverantören är skyldig att utreda och ge Västra Götalandsregionen alla de upplysningar som behövs, inklusive på begäran delta i Västra Götalandsregionens eventuella egna eller med hjälp av tredje man utförda, utredningar som behövs för att fastställa eventuella sanktioners tillämplighet och effekt på Avtalet. Om Leverantören inte samarbetar fullt ut och utan dröjsmål har Västra Götalandsregionen rätt att säga upp Avtalet till omedelbart upphörande eller, om Västra Götalandsregionen så hellre vill, till den senare tidpunkt som Västra Götalandsregionen beslutar. Sådan uppsägning får ske utan iakttagande av den rättelsefrist som anges i § 11.

8.17 UNDERTECKNANDE

Bestämmelsen är borttagen.

1

2

3

4

5

6

7

8

Bilagor

BILAGA 1 – SAMVERKANSOMRÅDEN

Kvälls- och helgöppen mottagning och läkare i beredskap

Varje leverantör har, enligt Krav- och kvalitetsboken kapitel 2 ansvar för kvälls- och helgöppna mottagningar och läkare i beredskap. Det ska finnas minst en utbudspunkt för kvälls- och helgöppen mottagning per samverkansområde, se nedan. Ansvaret ska utföras i samverkan mellan vårdcentraler i nedan angivna samverkansområden. Vårdcentralerna i respektive samverkansområde ska komma överens med Västra Götalandsregionen vart utbudspunkten för kvälls- och helgöppen mottagning ska ligga i området. Vid placering av kvälls- och helgöppen mottagning bör faktorer som kollektivtrafik, vägnät, avstånd samt patientströmmar beaktas.

Tilläggsuppdrag Ungas psykiska hälsa (UPH)

En enhet kan ha ett tilläggsuppdrag för Ungas psykiska hälsa som beskrivs i kapitel 2. De enheter som har uppdraget ska utföra det inom ramen för ett eller flera av dessa samverkansområden. Samverkan ska ske med alla vårdcentraler som är verksamma inom samverkansområdet.

1

2

3

4

5

6

7

8

BILAGOR

Samverkansområde	Ingående kommuner
Samverkansområde 1: Norra Bohuslän	Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedal
Samverkansområde 2: Bohusläns fjordkommuner	Uddevalla, Orust, Lysekil
Samverkansområde 3: Dalsland	Åmål, Mellerud, Bengtsfors, Färgelanda, Dals-Ed
Samverkansområde 4: Götaälv dalen	Vänersborg, Trollhättan, Lilla Edet
Samverkansområde 5: Mellersta Bohuslän	Ale, Kungälv, Stenungsund, Tjörn
Samverkansområde 6: Södra Bohuslän	Möln dal, Härryda
Samverkansområde 7: Mitten Älvsborg	Alingsås, Herrljunga, Lerum, Vårgårda
Samverkansområde 8: Sjuhärad	Bollebygd, Borås, Tranemo, Ulricehamn, Mark, Svenljunga
Samverkansområde 9: Västra Skaraborg	Essunga, Grästorps, Götene, Lidköping, Skara, Vara
Samverkansområde 10: Norra Skaraborg	Gullspång, Mariestad, Töreboda
Samverkansområde 11: Östra Skaraborg	Hjo, Karlsborg, Skövde, Tibro, Falköping, Tidaholm
Samverkansområde 12: Göteborg nordost	Stadsdelarna Angered, Östra Göteborg och Partille kommun
Samverkansområde 13: Göteborg Centrum	Stadsdelarna Örgryte-Härlanda, Centrum, Majorna-Linné
Samverkansområde 14: Göteborg sydväst	Stadsdelarna Askim-Frölunda-Högsbo, Västra Göteborg
Samverkansområde 15: Göteborg - Hisingen	Stadsdelarna Västra Hisingen, Lundby, Norra Hisingen, och Öckerö kommun

BILAGA 2 – BEGREPP OCH FÖRKORTNINGAR

Filial eller sjuksköterskemottagning: en utbudspunkt på annan mottagningsadress än leverantörens vårdcentral med särskilda villkor.

God vård: är ett samlingsbegrepp som visar vilka mål och kriterier som ska vara vägledande när man följer upp hälso- och sjukvårdens processer, resultat och kostnader. God vård ska enligt Socialstyrelsen vara kunskapsbaserad och ändamålsenlig, säker, patientfokuserad, effektiv, jämlik samt ges inom rimlig tid.

Leverantör: avses den som har avtal och bedriver vårdcentral inom Vårdval Vårdcentral. En leverantör kan bedriva vård vid flera vårdcentraler.

Mottagningsadress: den fysiska plats eller adress där verksamheten bedrivs.

Primärvård: hälso- och sjukvårdsverksamhet där öppen vård ges utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper. Primärvården svarar för behovet av sådana åtgärder i form av medicinsk bedömning och behandling, omvårdnad, förebyggande arbete och rehabilitering som inte kräver särskilda medicinska eller tekniska resurser eller någon annan särskild kompetens.

Sökande: den som ansöker om att få delta i valfrihetssystemet Vårdval vårdcentral.

Uppdragsgivare: är Västra Götalandsregionen och tillhandahåller Krav- och kvalitetsboken som är underlag för ansökan om att delta i valfrihetssystemet Vårdval vårdcentral.

Vårdcentral: avses en funktionell enhet som tillhandahåller vård enligt Krav- och kvalitetsboken. I vårdcentral inkluderas även filial och sjuksköterskemottagning och avtal med underleverantörer.

Vårdgivarwebben: hänvisning till Vårdgivarwebben, Vårdval vårdcentral.
www.vgregion.se/halsa-och-varld/varldgivarwebben/uppdag-och-avtal/varldval-varldcentral

FÖRKORTNINGAR

ACG – Adjusted Clinical Groups, Modell för att definiera vårdtyngd

AT – Allmäntjänstgöring för läkare

BHV – Barnhälsovård

BVC – Barnvårdscentral

BFR – Bild- och funktionsregistret

CNI – Care Need Index, Socioekonomiskt index

EPDS – Självskattningsformulär för screening av depression efter förlossning

FOL – Förordningen (1994:1121) om läkarvårdsersättning

FoU – Forskning och utveckling

HSN – Hälso- och sjukvårdsnämnd

HSS – Hälso- och sjukvårdsstyrelsen

IVO – Inspektionen för vård och omsorg

KIV – Katalog i Väst

KOL – Kronisk Obstruktiv Lungsjukdom

KVÅ – Klassifikation av vårdåtgärder

LMN – Läkemedelsnära produkter, enhet inom VGR

LOL – Lag (1993:1651) om läkarvårdsersättning

LOV – Lag (2008:962) om valfrihetssystem

MTP – Medicintekniska produkter

MVC – Mödravårdscentral

NPE – Nationell patientenkät

NPÖ – Nationell patientöversikt

POSOM – Psykiskt och Socialt Omhändertagande. En kommunal samordningsgrupp som tar beslut om mobilisering vid inträffad olycka.

PTP – Praktisk tjänstgöring för psykologer

SIL – Svenska informationstjänster för läkemedel

SIP – Samordnad individuell plan

SOB – 1177 e-tjänst Stöd och behandling

ST – Specialisttjänstgöring för läkare

STRAMA – Strategigrupp för rationell antibiotikaanvändning och minskad antibiotikaresistens

BILAGA 3 – AVTALSHANDLING

1 Parter

Detta avtal har träffats mellan Västra Götalandsregionen, (organisationsnummer 232100-0131), genom ansvarig nämnd eller styrelse x, nedan kallad Västra Götalandsregionen och namn, (organisationsnummer xxxxxx-xxxx), nedan kallad leverantören. Avtalet reglerar leverantörens bedrivande av vårdenhet, namn och adress, nedan kallad vårdenheten. Namn och adress på eventuella filialer och sjuk- sköterskemottagningar till vårdenheten ska också anges i avtalet.

Parterna utser var sin kontaktperson med ansvar för åtagandet. När part byter kontaktperson eller kontaktuppgifter ska detta meddelas skriftligen den andra parten.

2 Uppdrag

Leverantören åtar sig att utföra det uppdrag som specificeras i den vid var tid gällande Krav- och kvalitetsboken, med dess samtliga kapitel, bilagor och hänvisningar. I uppdraget ingår även att kontinuerligt uppfylla de kvalificeringskrav som utgör förutsättning för att ingå avtal enligt Krav- och kvalitetsboken.

3 Avtalstid

Avtalet träder i kraft när det har undertecknats av båda Parter och gäller därefter tills vidare. Leverantören har rätt att säga upp avtalet till upphörande vid det månadsskifte som inträffar närmast efter sex (6) månader från uppsägningen. Västra Götalandsregionen har rätt att säga upp avtalet till upphörande vid det månadsskifte som inträffar närmast efter tolv (12) månader från uppsägningen.

En uppsägning enligt ovan ska, för att vara giltig, ske skriftligen.

Oaktat vad som anges ovan om avtalstid och uppsägningstid, gäller följande:

- Om Västra Götalandsregionen, när detta avtal tecknas, redan har beslutat att samtliga avtal inom vårdvalet ska upphöra vid en och samma tidpunkt, så upphör även detta avtal vid den tidpunkten.
- Krav- och kvalitetsbokens bestämmelser om förtida upphörande av avtalet.
- Särskilda bestämmelser om uppsägningstid vid ändrade ägarförhållande enligt punkten 6 nedan.

4 Fullständigt avtal samt ändringar och tillägg

Detta avtal samt bilagor utgör parternas hela avtal med avseende på det uppdrag som leverantören har åtagit sig. För att ändringar i och tillägg till detta avtal ska gälla ska de vara skriftliga och undertecknade av behöriga företrädare för båda parter.

Oaktat detta har Västra Götalandsregionen rätt att ensidigt ändra villkoren i Krav- och kvalitetsboken genom politiskt beslut. Processen för sådana ändringar, inklusive tidsfrister och villkor för ikraftträdande, regleras i Krav- och kvalitetsboken.

5 Tolkningsordning

Om det förekommer motstridiga uppgifter i avtalet med bilagor ska de tolkas i följande ordning:

1. Skriftliga ändringar och tillägg till detta avtal.
2. Skriftligt och undertecknat avtal.
3. Krav- och kvalitetsboken inklusive bilagor.
4. Skriftlig och undertecknad ansökan.

6 Överlåtelse av avtal och ändrade ägarförhållanden

Part får inte helt eller delvis överlåta sina rättigheter och/eller skyldigheter enligt detta avtal utan den andra partens skriftliga godkännande.

Vid ändrade ägarförhållanden hos leverantören eller eventuellt moderbolag till leverantören har Västra Götalandsregionen rätt att pröva om leverantören alltjämt har förutsättningar att utföra uppdraget och uppfyller kvalificeringskraven enligt punkten 2 ovan. Om förutsättningarna eller kvalificeringskraven inte är uppfyllda har Västra Götalandsregionen rätt att säga upp avtalet med minst nittio (90) dagars uppsägningstid.

Leverantören ska skriftligen och utan dröjsmål anmäla ändrade ägarförhållande till Västra Götalandsregionen.

Vad som anges i denna punkt inskränker inte Västra Götalandsregionens rätt till förtida upphörande av avtalet enligt andra bestämmelser i Krav- och kvalitetsboken.

7 Tvistlösning

Tvist om detta avtals tillkomst, tolkning, tillämpning eller giltighet, samt rättsförhållanden som härrör ur avtalet ska avgöras enligt gällande svensk rätt i svensk allmän domstol med Vänersborgs tingsrätt som första instans.

Om leverantören ingår i Västra Götalandsregionens förvaltningsorganisation avgörs dock tvister i enlighet med vid var tid gällande och tillämpliga regionala styrande dokument eller, om sådana dokument saknas, av regionstyrelsen.

8 Undertecknande

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar, varav parterna tagit var sitt original. Avtalet undertecknas av behörig företrädare.

BILAGA 4 – OMSTÄLLNINGSUPPDRAG

Omställningsuppdrag innebär att kraven som formuleras nedan ännu inte ställs fullt ut på leverantören. Leverantören får möjlighet att ställa om, utveckla och bygga upp sin verksamhet för att kunna leva upp till framtida krav på det sätt som omställningsuppdraget syftar till.

I bilagan redovisas de områden som är aktuella för omställning. Här anges också i vilket avsnitt av Krav- och kvalitetsbok som det framtida kravet planeras att ingå.

Omställningsuppdrag inom 2.4.2 Öppethållande

Drop-in för medicinsk bedömning av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal ska finnas.

BILAGA 5 – UPPFÖLJNING

Avtalsuppföljningen syftar till att säkerställa att leverantören uppfyller de krav som ställs i förfrågningsunderlaget Krav- och kvalitetsbok Vårdval vårdcentral. Avtalsuppföljning innebär att kontrollera att leverantören levererar det som avtalats under hela avtalsperioden. Uppföljningen bygger på löpande riskanalyser och uppföljning av leverantörer och enheter inom vårdval.

Uppföljningen utgår från indikatorer och mått som främst används för att säkerställa att leverantören följer avtalet. Den omfattar även områden som särskilt prioriteras av politiska uppdragsgivare eller av koncernkontoret.

Arbete mot välfärdsbrottslighet är ett prioriterat område. I Västra Götalandsregionen utvecklas löpande arbetssätt och metoder för att identifiera och hantera enheter i behov av riktad och fördjupad uppföljning. I avtalsuppföljningen används manuella och automatiserade kontroller. De automatiserade kontrollerna utvecklas kontinuerligt för att stärka den årliga och löpande uppföljningen och kompletteras vid behov med manuella kontroller i samband med riktade och fördjupade granskningar.

Arbetet med avtalsuppföljning utgår i huvudsak från följande tre principer, att förebygga avvikelser från avtalet, att upptäcka avvikelser från avtalet och att hantera avvikelser från avtalet.

Förebygga avvikelser från avtalet

Avvikelser förebyggs genom granskning och kontroll av leverantörer. Vid behov förs dialog i samband med nyansökningar och vid förändrade ägarförhållanden. Under avtalstiden får leverantörerna löpande information om förändringar, för att minska risken för felaktiga arbetssätt, registreringar och utbetalningar.

Upptäcka avvikelser från avtalet

Avvikelser identifieras löpande under avtalstiden för att minska risken för fel och att dessa förblir oupptäckta. Arbetet bygger främst på regelbundna kontroller och uppföljningar som fångar upp risker och avvikelser.

Följande områden följs kontinuerligt upp:

- leverantörernas förutsättningar att utföra uppdraget
- registrering av diagnoser och vårdåtgärder
- utbetalningar
- resultat kopplade till kontinuitet, tillgänglighet och patientnöjdhet
- förskrivning av läkemedel
- bemanning och kompetens

Samverkan följs upp inom ramen för den gemensamma närområdesplanen. Även förändringar i tidigare förfrågningsunderlag följs upp för att utvärdera effekterna. Vid behov genomförs tematiska uppföljningar och kontroller.

Hantera avvikelser från avtalet

Avvikelser från avtalet hanteras genom att åtgärda, stoppa, korrigera och följa upp när fel eller oegentligheter identifieras. Hantering av avvikelser sker i enlighet med den eskaleringstrappa som används vid avtalsuppföljning.

Uppföljning 2027

Innehållet i Bilaga 5 Uppföljning inför 2027 utgår från förfrågningsunderlaget Krav- och kvalitetsbok Vårdval vårdcentral, resultatet av tidigare uppföljningar, övergripande regionala mål samt inspel från beslutsfattare, leverantörer och tjänstepersoner. I bilagan ingår också förteckning över aktuella uppföljningsindikatorer.

Resultaten från avtalsuppföljningen återrapporteras till den operativa hälso- och sjukvårdsnämnden. Uppföljningen baseras på data från nationella och regionala register. Majoriteten av de indikatorer och mått hämtas i dag från det nationella uppföljningsverktyget PrimärvårdsKvalitet (PVQ) och regionens databas Vega. Framöver kan även andra datakällor användas, till exempel signalrapporter. Uppgifter som inte kan hämtas via tillgängliga register, rapporteras av vårdgivarna på annat anvisat sätt, exempelvis via enkäter eller dialog.

Uppföljning 2027 är indelad i områdena: avtal och ekonomi, kvalitet, samverkan samt uppföljning av nya beslut i Krav- och kvalitetsbok Vårdval vårdcentral 2026.

Avtal och ekonomi

- Kontroll av bemanning
- Kontroll av tillgänglighetsdata
- Utveckling av signalrapporter för att tidigt identifiera risker kopplade till avtal och ekonomi
- Uppföljning av utbetalningsunderlag utifrån inrapporterade data

Kvalitet

- Uppföljning av resultat avseende kontinuitet
- Uppföljning av bemötande och nöjdhet hos patienter
- Uppföljning av personcentrerad vård

Samverkan

- Inom ramen för gemensam närområdesplan (GNOP) där fokus är uppföljning av samverkan mellan kommun och regional primärvård

Uppföljning av nya beslut i Krav- och kvalitetsbok Vårdval vårdcentral 2026

- Mottagning för äldre och personer med komplexa behov
- Öppethållande 50 timmar
- ST-A
- Vårdhygienisk egenkontroll

UPPFÖLJNINGSSINDIKATORER VÅRDVAL VÅRDcentral 2027

Ytterligare indikatorer kan tillkomma.

AVTAL OCH EKONOMI

Bemanning och kompetens

Indikator/mått

Datakälla

Uppföljning av bemanning och kompetens	Bemanningslista/ frågeformulär
--	--------------------------------

Vårdgaranti/Tillgänglighet

Indikator/mått

Datakälla

Andel patienter som erbjuds besök enligt nationella vårdgarantin 3 dagar	Socialstyrelsen
Telefontillgänglighet: Andelen samma dag besvarade/behandlade samtal av alla samtal	Webbformulär i IT-stöd för Vårdval vårdcentral
Öppettider	Vid utökad uppföljning

Förutsättningar

Indikator/mått

Datakälla

Antal listade individer	Vega datafil
CNI per person	Vega datafil
Ersättning för geografi	Ekonomi datafil
ACG Casemix index	Vega datafil, PVQ
Andel listade individer 75 år och äldre	Vega datafil, PVQ
Vårdtyngd för listade individer på vårdcentralen/RUB	Vega datafil, PVQ

BILAGOR

Produktion basuppdrag

Indikator/mått	Datakälla
Antal digitala utomlänskontakter som enhetens listade patienter gjort senaste 12 månaderna	Vega datafil
Diabetes Andel listade individer med diabetes Andel listade individer med diabetes som besökt vårdcentralen Andel individer (18-79 år) med diabetes som besökt vårdcentralen och som registrerats i NDR Andel individer med diabetes och kompletta registreringsuppgifter i NDR	Vega datafil
Astma/KOL Andel listade individer med KOL Andel listade individer med KOL som besökt vårdcentralen Andel listade individer (30-79 år) med KOL med kompletta registreringsuppgifter Andel listade individer med astma som besökt vårdcentralen Andel listade individer (30-79 år) med astma med rapporterad spirometri	Vega datafil
Psykisk hälsa Andel patienter med nydiagnostiserad depression som fått psykologisk behandling Andel patienter med nydiagnostiserad ångest som fått psykologisk behandling	PVQ
Äldres hälsa Förekomst av diagnos demens, på vårdcentral Andel listade patienter med demens som besökt vårdcentralen Andel patienter med demens som varit på återbesök, alla professioner Andel patienter med demens med uppmätt vikt eller BMI Andel patienter med demens med risk för undernäring Andel patienter 80 år eller äldre med risk för undernäring	Vega datafil, PVQ

Produktion tilläggsuppdrag ungas psykiska hälsa

Indikator/mått

Datakälla

Antal unika individer	Vega datafil
Kontakttyper	Vega datafil

Ekonomi/välfärdsbrottslighet

Indikator/mått

Datakälla

Löpande uppföljning av avvikelser i utbetalningsunderlag. Fast läkare SÄBO/korttidsplatser	Ekonomi datafil
I samband med nyansökningar och ägarförändring görs kontroll enligt rutin	Enligt metodstöd för granskning

Granskning av eventuella underleverantörer

Indikator/mått

Datakälla

I samband med nya ansökningar av underleverantörer och på förekommen anledning	Enligt metodstöd för granskning
--	---------------------------------

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt Socialstyrelsens föreskrift (SOSFS 2011:9)

Indikator/mått

Datakälla

Efterfrågas vid nyansökningar samt vid utökad uppföljning	Obligatorisk bilaga vid nyansökan och i dialog vid utökad uppföljning
---	---

KVALITET

Kontinuitet och fast läkare

Indikator/mått	Datakälla
Kontinuitetsindex för patienter med kronisk sjukdom, senaste 18 månaderna, sjuk-sköterska, på vårdcentral	PBI datafil
Kontinuitetsindex för patienter med samsjuklighet (2-3 kroniska sjukdomar), senaste 18 månaderna, läkare	
Kontinuitetsindex för patienter med samsjuklighet (≥ 4 kroniska sjukdomar), senaste 18 månaderna, läkare	
Kontinuitetsindex för alla patienter, senaste 18 månaderna, läkare	
Kontinuitetsindex för patienter med bensår, senaste 18 månaderna, undersköterska eller sjuksköterska	
Kontinuitetsindex för patienter med kronisk sjukdom, senaste tre åren, läkare, på vårdcentral	
Kontinuitetsindex för "mångsökare", senaste 12 månaderna, läkare	
Andel listade med fast läkarkontakt	Regional listningstjänst via ersättningssystemet för Vårdval vårdcentral

Läkemedel

Indikator/mått	Datakälla
Enligt signalrapport läkemedel som är under utveckling	Vega datafil

Bemötande och nöjdhet hos patienter

Indikator/mått	Datakälla
Resultat i den nationella patientenkäten	SKR, Vega datafil
Ärenden till patientnämnden	Regelbunden avstämning med patientnämnden

Personcentrerad vård

Indikator/mått	Datakälla
Andel personer med Samordnad Individuell Plan (SIP)	PVQ
Andel personer med Samordnad Individuell Plan (SIP) som följts upp	
Andel listade individer med depression där suicidriskbedömning finns dokumenterad	Vega datafil

BILAGOR

SAMVERKAN**Gemensam närområdesplan****Indikator/mått****Datakälla**Uppföljning av den gemensamma
närområdesplanen

PBI datafil

NYA BESLUT I KRAV- OCH KVALITETSBOK VÅRDVAL VÅRDCENTRAL 2026**Indikator/mått****Datakälla**Mottagning för äldre och personer med
komplexa behov

Indikationer, frågeformulär

Öppethållande 50 timmar

Frågeformulär

ST-A

Vårdhygienisk egenkontroll

Frågeformulär

Västra Götalandsregionen
Regionens hus
462 80 Vänersborg
Tel 010 441 00 00

www.vgregion.se/vardvalvardcentral